

Oscar Busch:

"HUR MÄNNISKOÖDAN TVINNAS"

Förlag: LIVSKRAFT, Torsgatan 61, 11337 Stockholm.
ISBN 9185990507, för 3. upplaget från 1984
dvs 7 tusen från förlaget LIVSKRAFT I Stockholm- 1984

(senare också från Vattumannen förlag
ISBN 9187512505
kan köpas/sök: [her](#) og på dansk [her](#)
(Men boken blev første gangen utgitt for ca 110 år siden!)

Förord

av den osynliga författaren

Det var en tid, då även jag trodde, att jordelivet omfattade både början och slutet av tillvaron, eller om det också möjligen fanns en dimhöljad framtid i en dimhöljad värld bortom den jordiska, det dock icke kunde vara tal om någon föruttillvaro. Allra minst kunde jag tro, att utvecklingen - om man fick hoppas på en sådan - skulle föra oss tillbaka till jorden igen att där genomgå liv efter liv. Något sådant hade ju varken religion eller filosofi, varken vetenskap eller skönlitteratur lämnat någon antydning om. Det jordeliv, man gick och stampade i, var det enda påtagligt faktiska i tillvaron; vad som kunde komma efteråt var höljt i ett ogenomträngligt mörker.

Det var därför med lika mycken förvåning som tillfredsställelse jag efter slutad jordevandring uppvaknade här i en ljusare värld till ett liv lika så verkligt, men mycket mera mångskiftande och innehållsrikt än det jag lämnat. Det var med en obeskrivlig glädje jag här mötte de vänner, som gått före mig genom dödens port, och det var mig själv ett under, att jag nästan genast kände mig så hemmastadd i denna nya värld, som om den varit mitt rätta fädernesland, mitt verkliga hem. Det gick genast upp för mig, att jag i första rummet var en medborgare i denna sfär, på ett helt annat plan än det fysiskt materiella, att jag hade gamla förbindelser sedan urminnes tider, och att mitt jordeliv endast varit en episod, en pilgrimsfärd i en mörk och kulen värld.

Småningom klarnade också minnen från längesedan förflutna tider och jag kunde liksom i levande bilder se, att jag varit på jorden förr, inte en utan många gånger. Det finns dessutom här uppe i ett stort arkiv något som kan liknas vid protokoll eller dagböcker upptecknade av min egen hand från alla dessa tidigare liv, korta och ofullständiga visserligen, men tillräckliga som ledtråd för det nyvaknade minnet. Dem har jag under min skyddsandes ledning med stigande intresse studerat, och de ha för mig förklarat många dunkla gåtor i tillvaron, de ha givit mig svaret på mångt varför, som jordelivet icke mäktat skänka mig, de ha kommit mig att skönja den ömma omsorg, den kärleksfulla ledning, vi alla åtnjuta, den rättfärdighet och vishet, som utmärker den gudomliga världsstyrelsen. Jag har också fått en inblick i eller åtminstone en aning om vilken oändlighet av krafter, denna världsstyrelse förfogar över, för att göra sin heliga vilja gällande, och hur den även för fullgörandet av sina syften har en

oändlighet av tid. Därför förfelar den aldrig målet.

Det väsen, vi kalla Gud, är för oss fullkomligt ofattligt, men han uppenbarar sig i allt skapat, i minsta strå på marken lika väl som i världsrymdens flammande solar, och alldeles särskilt i vårt eget bävande hjärta, vi se honom i hans verk såsom idel kärlek, vishet och makt.

Det kan ingen härifrån, där jag nu står, se ut över tillvaron utan att fyllas av jubel, tack och lov.

Fylld av denna tacksamhet vill jag här försöka skildra några spridda drag ur min egen tillvaro, omfattande några få av mina jordeliv och mellanliggande perioder på det astrala planet, för att mina jordiska läsare genom ett konkret fall måtte få en levande bild av utvecklingen och en inblick i hur följdriktigt allt gestaltar sig från liv till liv, men också hur långsamt det hela i följd av vår egen motsträvighet kryper framåt. Måhända kan min berättelse bli till hjälp för någon ännu i jordelivets motgångar kämpande medmänniska.

Det säger sig självt, att jag icke inom denna trånga ram kan giva någon hel eller sammanhängande skildring av ett livsförlopp, som omfattar mer än tusen år av jordisk tidräkning, jag måste inskränka mig till att teckna allenast de viktigaste episoderna, de som beröras av mitt förhållande till den broder, jag så djupt förfördelat och de båda kvinnor, som så mäktigt bidragit till min utveckling. Då jag även vill tala om mitt senaste jordeliv, som ligger så nära vår tid, gör jag det under fingerade namn och delvis även yttre förhållanden, emedan jag av hänsyn till ännu levande släktingar icke vill att någon skall efterspåra min person för att söka konstatera min identitet.

Min enkla berättelse gör icke anspråk på något konstnärligt värde; dels är det första gången jag försöker mig som författare, dels är min penna inte så böjlig som jag skulle önska.

I.

Från hedenhös

Jag går tillbaka till den tid, då här i Norden kristendomen först predikades för hedningarna. Ja, hedningar ha vi kallat dem, och dock var deras gudalära ett fulltonigare uttryck för deras andliga krav än den nya, för dem så främmande läran om vite Krist, som delvis med eld och svärd tvingades på dem. Om också kristendomen småningom blev den härskande religionen, fortsattes under många generationer de gamla hedniska offren först öppet sedan i hemlighet, ty kyrkan var sträng mot dem, som ännu blotade åt sina gamla gudar. Man stack sig undan i bergshålor eller i skogsdunklet för att ostörd få utöva den kult, man lärt från förfädren och som man hängde vid mera med vanans och traditionens makt än med en verklig övertygelse.

Jag var en av dem, som motsatt mig den nya läran. Son av en gammal odalsläkt, som genom många generationer besuttit samma gård, var jag uppfostrad i gamla nedärvda sedvänjor, som icke finge brytas, om ock de stredo mot vad kyrka och samhälle kallade lag och rätt. Detta underblåste ett trotsigt och hårt lynne, som redan från barndomen låg mig i blodet.

När jag var 12 år dog min far, och jag såsom äldste son blev ägare av den stora välbyggda gården med dess många inägor och stora skogar. Den var belägen i Uplandet icke långt från

gamla Upsal. ([historisk info](#))

Min moder Sigyn, som var en barsk och sträng kvinna, förde spiran under min mindrerårighet och lät mig icke sällan känna, att en överträdelse av hennes bud kom sveda åstad. Jag hade en bror, som hette Ulf och en syster vid namn Thora. Dessutom hade vi en fostersyster, en avlägsen släkting, som tidigt blev föräldralös och därför upptogs som eget barn; hon hette Magnhild. Självt hette jag Grane Ulfson.

Ett av mina tidigaste minnen är gravölet efter min far. Släkt och vänner voro samlade från när och fjärran. Det blev en häftig träta om hans ben skulle läggas på bål efter urgammal sed eller jordas, som den nya lärans anhängare fordrade. Jag stod bredvid mor och hörde på hur skarpa ord växlades på ömse sidor, tills slutligen mor slog näven i bordet och förklarade i myndig ton, att ännu hade ingen av hennes släkt lagts i jord och så skulle icke heller ske med gamle Ulf. Så reddes ett bål; och vi barn tyckte det var grant att skåda, hur eldsflammar slog högt mot skyn.

När några år senare den stränga mor Sigyn dog, blev också hon bränd under stora hedersbetygelser, ty hon var lika aktad som fruktad och ingen vågade ens sätta ifråga, att hon skulle gravläggas.

Nu var jag ensam herre på gården och hade förutom bror och systrar att sörja för en talrik skara av husfolk.

Ulf var inbunden och drömmande, men trög till allt slags arbete. Han gick gärna på jakt och kunde vara länge borta. Han drev i skogarna vanligen ensam, men då kunde han blåsa i horn eller sjunga så att det ekade i skogen. Ofta sov han under bar himmel.

Thora var idog och snabb i alla sysslor, men sällan såg man henne glad, hon hade så länge gått under trycket av sin stränga moder, att det tagit all hennes livsglädje. Magnhild var av ljusare lynne, vänsäll och munter, det stod som ett skimmer av sol omkring hennes ljuslockiga huvud. Hon var den enda som hade någon makt över mig, härsklysten och kall som jag var. Jag gick och ruvade över, om jag skulle äkta henne, men jag märkte väl, att hennes håg snarare stod till Ulf, därför gjorde jag henne intet anbud, men kom i stället att hata Ulf.

Minnena från denna tid stå så dunkla och överkliga för mig, men ett och annat har bränt sig in med fastare konturer.

Det var på hösten, då kornet skulle bärgas. Ulf hade varit borta flera dagar på jakt. Slutligen kom han hem med sin båge över ena axeln och en tung börda av allehanda vilt över den andra. Han slängde jaktbytet på golvet och torkade svetten ur pannan. Thora utbröt i beundran över allt, som han fällt, men jag blev vred och for ut i stränga ord mot honom för att han inte höll sig hemma och tog del i skördarbetet utan drev som en vildman i skogarna. Det kom till en allvarsam träta emellan oss, och det hade kanske inte slutat så väl, om inte Magnhild hade kastat sig mellan och skilt oss åt. Från den stunden var Ulf och jag ovänner.

Magnhild slöt sig gärna till Ulf, men han brydde sig inte mycket om henne, och när han slutligen gifte sig med en annan, tog hon den förste, som friade och flyttade till en liten gård längre norrut. Ulf hade med sin hustru fått en präktig gård, som med sina inägor gränsade till mina. När Magnhild flyttade, var det som om min goda genius vikit ifrån mig, jag blev ännu mer hård och känslolös. Mot husfolket var jag en sträng husbonde. Grannarna fruktade och undvek mig så mycket de kunde. Thora trivdes inte längre hos mig, hon flyttade till Ulf. Nu var jag alldeles ensam.

Så hände det en dag, att Ulf och jag möttes ute på marken. Han gick och stegade inne på min

nyodling.

- Vad har du här att göra? sporde jag. Håll dig på dina ägor och trampa inte i min gröda, det råder jag dig till.

- Jag går och ser hur långt du plöjt dina fåror över rågången in på min myr. Det här stycket är mitt, sade han och slog ut med handen.

- Om du inte packar dig härifrån, så kastar jag dig över gröften.

- Gå hellre hem och göm dig i sänghalmen, svarade han. Här har du ingenting att göra. Nu kokade mitt blod över, jag kunde inte styra mig. Med ett språng rusade jag fram och högg honom i strupen. Det kom till våldsam brottning, som slutade med att jag fällde honom till marken. Blodig och ledvrickad stapplade han hem, men jag kände, att nu skulle striden mellan oss på allvar begynna.

Jag gick hem och lade råd med trälen Argrim, som var min enda förtrogna, hur vi skulle kunna dräpa Ulf, så att ingen kunde veta, vem som gjort det. Vi beslöt att vänta en tid, tills sista trätan var glömd, så skulle misstanken icke genast vändas mot mig.

Hösten gick och vintern kom. En natt vaknade jag av larm och skrik. Argrim, som sov utanför tröskeln till min kammare, kom in och ropade att gården brinner.

Ulf! var min första tanke, men nu var inte tid till långa funderingar, det gällde att rädda vad räddas kunde, ty elden knastrade redan i takbjälkarna. Jag hopsamlade några vapen och smycken, som länge gått i arv inom släkten, och skyndade halvkvävd av rök ut ur huset. I nästa ögonblick störtade taket samman, och flaman steg som en väldig eldpelare upp mot den mörka natthimlen. Jag var räddad och allt mitt husfolk, men mina ök hade bränts inne och vi stod mitt i vintern utan tak över huvudet.

Magnhild och hennes man, som försport min olycka, kom ridande och bjöd mig gästfrihet på sin gård, tills ny stuga hunnit uppföras. Men jag avböjde tillbudet; jag och mitt folk kunde nog bärga oss i fatburen, som elden skonat.

- Du ser så mörk ut Grane, vad ruva dina tankar över? frågade Magnhild, då jag stod färdig att lyfta henne upp i sadeln.

- Jag grunnar på vad mordbrännaren månne heta, svarade jag. Men därvid måtte mina ögon ha gnistrat av hat, ty Magnhild blev blek av förskräckelse. Säkert anade hon, vem jag tänkte på.

- Jag besvär dig vid vite Krist, sade hon och slog armarna om min hals, gör honom intet ont. Han är oskyldig.

- Det lär du litet veta, svarade jag.

- Men gör dig icke själv olycklig.

- Det blir min ensak. Att kvävas av hat är heller ingen lycka.

Så red de hem till sin gård. Jag stod länge och såg efter dem. Hade Magnhild varit min hustru, eller hade jag bara efterkommit deras inbjudning, så hade kanske mycket ont varit ogjort och mycket lidande besparat.

--Det spordes visserligen, att Ulf den natten, då min gård brann, varit långt från hemmet på färd till Sigtuna, men det oaktat var jag så viss om, att det var han, som anstiftat branden, att jag var fullt besluten, att nu skulle han dö. Jag väpnade mina män, som icke var sena, när det gällde att taga hämnd på mordbrännarna, och så smog vi oss en natt till grann-gården.

Det såg ut, som om vi varit väntade, ty vid första alarm var alla vapenföra män på benen och fullt rustade. Det blev en het strid, många män föll på ömse sidor. Slutligen stod Ulf och jag ansikte mot ansikte med var sin stridsyx i handen. Jag var storväxt och stark, han snabb och smidig. Han vek undan för mina hugg, jag värjde mig för hans, men snart trängde jag honom mot ett hörn och fällde honom med ett kraftigt hugg till marken. Ögonblicket därpå segnade jag själv död ned av ett spjutstygn i ryggen.

Så slutade denna hemska brodertvist, som se dan skulle få så vittgående följder.

II.

I luttringseld

"Jag vaknade i en av andevärldens allra lägsta och mörkaste sfärer. Vad jag där fick uppleva av kvalfulla lidanden, kan jag icke beskriva och vill det inte heller, det är alltför pinsamma minnen för att dragas fram i dagen. De tusen år som gått, ha ju också lagt sitt täckelse (dekke) av relativ glömska över de fasor jag då upplevde, och jag vill ogärna blotta dem mera än som för sammanhanget i min berättelse är nödvändigt.

Länge dröjde det, innan jag kom till klarhet om, att jag hade lämnat jorden. Jag trodde först, att jag blivit inspärrad i något mörkt fängelse, för att jag dräpt min bror, men undrade över att ingen kom för att ställa mig till ansvar. Ensam satt jag där och stönade. Jag ropade, men ingen svarade. Jag försökte krypa omkring i mörkret, men kom inte ur fläcken, ty överallt stängdes min väg av skrovliga bergväggar, över vilka ett gytjtigt vatten sipprade ned. Där fanns en stor flat sten, som var jämförelsevis torr, det var mitt viloläger, där rullade jag ihop mig och försökte sova, men någon vila blev det inte. Så snart jag slöt ögonen skrek en röst i mitt inre: "Ulf mordbrännare!" och strax var jag på nytt vaken med hatets alla furier rasande i mitt bröst. Ibland kom det över mig en känsla av vämjelse över mig själv. Vid ett sådant tillfälle tyckte jag mig urskilja en mänsklig varelse, som kom smygande fram till mig. Han var inhöljd i en mörk kappa och hade en bredskyggig hatt neddragen över pannan, så att jag ej kunde se hans drag.

- Vad vill du mig? frågade jag.

- Jag vill hjälpa dig Grane, svarade han.

- Vem är du?

- Din broder Ulf.

- Då ljuger du, ty han är död. Jag har ju själv fällt honom.

- Men sedan stupade också du. Förstår du inte att också du är död?

- Vem är du främling, som tycks känna mig?

I stället för att svara tog han fram under sin kappa en lykta, som han höll upp över sitt ansikte.

- Ulf! Ulf! skrek jag. Vad vill du mig? En gång har jag tagit ditt liv och kan göra det ännu en gång. Vik hädan! (herfra)

Med dessa ord rusade jag på honom och hade väl tillfogat honom rätt mycken skada, om jag inte i samma stund blivit kastad till marken av en för mig osynlig högre makt.

Jag kände mig som bunden till händer och fötter, och samtidigt hade jag förnimmelsen av, att jag föll med svindlande hastighet djupt ned. Vart jag fördes, hade jag icke någon aning om. Slutligen saktades farten och jag kände åter fast mark under fötterna. Det var en fasans

hemvist jag hamnat uti, det var ett verkligt helvete. Luften var tjock av stinkande dunster, marken var slipprig av levrat blod och hettan var olidlig. Det var inte så mörkt som i min förra håla, men ljuset kom som röda eldsflammor, som drog förbi. Hela trakten såg ut som en av eld härjad vildmark, något så hemskt kan inte den vildaste fantasi föreställa sig. Här var jag inte ensam. Runt om mig såg jag varelser med av smärta eller raseri förvridna anletsdrag kräla omkring. Några jämrade sig, andra skrek högt, endast ett fåtal låg tysta och tycktes sova. Det var det oförsonliga hatets värld jag kommit till, en av den gudomliga kärlekens stora luttringsugnar, där även den hårdaste skorpa av hat småningom skall bringas att smälta, liksom slaggen i eld skedas från den ädlare metallen. Hur länge man behöver dväljas i en sådan skärseld beror helt och hållet på en själv. I samma stund man släpper sitt hat och erkänner sin skuld är man fri och föres genast av vänliga vårdare till en annan och drägligare värld.

Må ingen missuppfatta detta så, som skulle de yttre fasansfulla förhållandena vara ämnade att såsom tortyr avtvinga den skuldbelastade hans bekännelse - ingen föreställning kan vara oriktigare. Nej, de yttre förhållandena är som överallt på det astrala planet, allenast den yttre avspeglingen av deras inre tillstånd, som där har sin boning. Och det är det inre tillståndet, som är själva helvetet. Det är samvetskvalens marter, som icke lämna den skyldige någon ro, det är hans fåfänga bemödanden att tysta den inre rösten, som avtvingar honom suckar, klagorop och ångestskri, det är inifrån som slutligen impulsen kommer till att böja sina styva knän och vidkännas sin skuld. De lidanden den olycklige genomgår är således i första rummet av psykisk natur, de är det följdriktiga utslaget av hans egen ondska och tillika det lindrigast möjliga medlet till hans räddning. Men om också den slutliga impulsen till underkastelse måste komma från den olycklige själv, så är han dock icke lämnad utan påverkan och stöd av andra. Otaliga är de kärlekens apostlar, som icke sky några uppoffringar för att rädda dessa olyckliga bröder och systrar.

Utan att rädas för de fador och faror, för vilka de utsätta sig, gå de modigt ned även i de djupaste helvetena och predika kärlekens evangelium för de fångna. Men, ack, de kan så litet uträtta, de förmår knappast göra sig fullt förnimbara för de arma olyckligas grova och förslöade sinnen, och deras ord förklingar ofta ohörda. Mycket gott uträttas dock genom dessa tappra missionärer och många är de, genom att lyssna till deras bevekande böner, tidigare än eljest kommit till frid och försoning.

Hur länge jag dväljdes där nere, hur länge jag uthärdade mina inre kval, innan jag fick den makt över mig själv att kunna böja mig i ödmjuk underkastelse, vet jag ej, men det var en oerhörd tid, som då syntes mig som en evighet och som säkerligen i jordisk tidräkning inte kan uppskattas till mindre än ett sekel. Det är förfärligt, vad hatet har förmåga att binda sina offer, men det lidande det medför är - lovad vare Gud! - ännu starkare, det är en renande makt som ingen i evighet kan göra motstå. Det är anden, gudagnistan i vårt väsens innersta, som vrider sig i förtvivlan och inte lämnar oss någon ro, förrän han får spränga de hämmande band, vari han snörts av hat och synd; det lidandet är vårt helvete, men tillika den luttringseld, varur vi skola utgå renade och fria.

En gång kom också för mig befrielsens timme. Jag hade åhört en gripande predikan av en ljus ande, som ofta brukade besöka oss. Han kom fram till mig och lade sin hand på mitt huvud. Jag föll i en våldsamt gråt, som skakade hela min kropp, det var heta ångesttårar, som smälte isen kring mitt hjärta. Den gråten ville aldrig släppa, den övergick i konvulsiviska snyftningar. Han strök mig några gånger från huvudet till fötterna, och jag somnade in.

När jag åter slog upp ögonen, befann jag mig i ett helt annat land. Visserligen härskade även

här rätt svåra förhållanden, en djup skymning och ett gråkallt klimat, men de var dock en lisa mot dem jag lämnat. Här fick jag börja arbeta under stränga uppsyningsmän. Det var ett grovt materiellt arbete, som jag inte riktigt kan beskriva, men som närmast kan jämföras med arbetet nere i gruvor på jorden. Jag, som aldrig själv hade deltagit i arbetet på min gård, därtill hade jag ansett mig för god, och som nere i helvetessfären varit dömd till överksamhet, grep nu med begärlighet fatt i detta arbete, som för mig var en lindning efter de kval jag lidit. Här förde jag under en lång period ett jämförelsevis drägligt liv ehuru (om enn) enformigt och tungt. En dag kom min väktare och tillsade mig att följa sig, det var någon, som ville tala med mig. Jag släppte min hacka och gick med honom.

I vår kasern stod den främmande och väntade. Döm om min förvåning, när jag igenkände Ulf. Han hade kommit, sade han, för att bedja mig om tillgift för att han bränt min gård. Den bönen hade tyngt på hans sinne ända sedan han själv kommit till insikt om, hur illa han handlat, han hade den på läpparna, då vi första gången träffades, men fick inte då tillfälle att framföra den. Sedan hade han icke förr än nu fått tillstånd att söka upp mig. - Vad är väl din skuld mot min, sade jag och räckte honom min hand. Kan du förlåta mig allt ont jag gjort dig? - Kära Grane, sade han, du har lidit mera än dina gärningar är värda. Jag har ingenting att förlåta, men jag har här med mig ett fribrev för dig. Du har nu slutat din prövning i denna kalla och otillgängliga värld och får följa mig till den, där jag har min bostad. Då jag till min stora glädje hörde, att du var färdig här nere, utbad jag mig tillstånd att få vara den som fick visa dig vägen upp till oss.

Så följdes vi åt. Han förde mig upp till en något ljusare sfär, där jag fick bo tillsammans med honom. Jag fick till förfogande två stora vackra rum, där solen sken in om morgnarna. Vad det var roligt att se solen. Landskapet utanför min bostad var inte särskilt vackert, det var ett stort odlat fält utan några träd, men solen, ack vad det var härligt att se solen, som jag inte sett på nära tvåhundra år!

Här fick jag börja gå i skola. Goda andar, som egentligen tillhörde en högre sfär än vår, tog vård om mig och gav mig den undervisning, jag behövde. Men även här fick jag arbeta, ehuru (skjønt) icke så tungt som förut, jag fick hjälpa till i jordbruket, som tycktes vara befolkningens huvudsakliga sysselsättning. Alla var vänliga mot mig och jag hade det så gott, jag någonsin kunde önska mig.

Minnena från denna avlägsna tid har så förbleknat, att jag inte kan avläsa dem annat än i stora drag. Men en episod har ristat sig in i min hågkomst. Det var då min fostersyster kom och sökte upp mig. Jag var sysselsatt ute på fältet med att rensa bort ogräs. Trött av att krypa på alla fyra, reste jag mig och sträckte på ryggen. Då fick jag se en kvinnlig varelse komma emot mig, men hon var inte lik de kvinnor, som bodde i vår sfär, hon var ljusare och vackrare, och hon nästan svävade fram över den oländiga mark, där vi andra gick med tunga steg. Först kände jag inte igen henne, men när hon sträckte båda armarna mot mig och sade: "Grane, vad jag är glad att äntligen få träffa dig!" då förstod jag, att det var Magnhild.

Hon berättade, att hon haft så ont av det hat vi bröder hyst mot varandra, och att hon så många gånger, men alltid förgäves - försökt att komma mig nära och göra sig synlig för mig, medan jag dvaldes där nere i det rysliga mörkret. Det hade vållat henne så stora svårigheter och obehag redan att komma in i den helvetessfär, där hon visste, att jag fanns; och att sedan gå omkring där och söka mig, det hade nästan överstigit hennes krafter. Slutligen hade hon väl funnit mig, men icke kunnat ge sig tillkänna. Hon hade slutligen måste uppge försöket att göra något för mig.

- Men, sade hon, lyckligtvis fanns det en, som var starkare än jag och tillika så fylld av medlidande med dig, att han aldrig släppte dig ur sikte, utan begagnade varje tillfälle att underblåsa den ånger, som likt ett litet glödande kol låg på djupet av din själ under en kvävande askhop av hat och hårdhet. Han höll mig alltid underkunnig om, hur det gick för dig, och slutligen kom han med det glada budskapet, att du var räddad. Sedan har jag väl velat, men icke fått tillstånd att besöka dig förrän nu.

Vi gick till mitt hem. Där talade vi länge tillsammans om allt vad jag haft att utstå, allt vad jag lidit. Till sist framkastade jag en undran över, hur länge jag skulle stanna, där jag nu var. Då svarade hon, att jag kanske snart måste gå ned till jorden igen och där födas på nytt som ett litet barn.

Detta kunde jag alldeles inte förstå, men hon förklarade, att annars kunde jag aldrig nå fram till någon verklig lycka, det hade min andliga ledare sagt henne. Även hon hade till en början haft svårt att förstå detta tal om en återfödelse i materiens värld, men nu hade hon nyss bevittnat, hur hennes fostermor efter långa och svåra lidanden slutligen själv anhållit att få gå ned i materien för att genomgå ett nytt liv och nu blivit född som ett litet barn i samma trakt, där hon själv levat som den stränga mor Sigyn.

Detta grep mig djupt, jag fattade Magnhilds hand och bad henne tala mera om hur detta var möjligt, och hur man skulle bära sig åt, om man ville gå den vägen.

-Fråga inte mig, sade hon, jag är så okunnig och står själv så undrande och bävande inför ett sådant öde, om det även skall bli mitt.

Då vi sedan tillsammans uppsökte Ulf, som arbetade på ett annat håll, blev även han till en början mycket förvånad över det underliga talet om återfödelse till jorden, men han blev småningom förtrogen med denna tanke. Och någon tid därefter var han fast besluten att gå den vägen. Jag minns hur han liksom domnade bort, och en vacker dag var han försvunnen. Vart han tagit vägen, kunde jag aldrig utforska.

Jag stred länge emot en inre känsla, som manade mig att följa honom, ty jag anade, att det liv, som där nere väntade mig, skulle bli fullt av prövningar och lidanden, men slutligen kunde jag ej stå emot rösten i mitt inre. Jag gav mig hän, visserligen icke med någon glädje, men med fri vilja och en oklar förhoppning om att kunna gottgöra något av vad jag under mitt förra liv hade brutit.

Så vandrade också jag den underliga vägen ned i materiens värld för att luttras och för att sona, men ack hur svag var ej den bärande kraften i detta mitt beslut. Jag var mera rädd än jag var stark, jag var mera undrande än jag var klar. Jag följde en inre drift, som drog mig, utan att jag visste varför, och utan att jag hade en aning om varit den bar mig. Så gick det till att jag efter nära 400års vistelse i andevärldens lägsta sfärer åter blev ett litet barn på Jorden.

III.

En lock av hennes hår

Jag föddes även denna gång i Sverige, det var på konung Waldemars tid. Min far var av folkungasläkt och hade genom börd och rikedomar mera än genom personliga förtjänster fått en framskjuten ställning i samhället. Av honom har jag dock knappast något minne. Han var mycket ute i härnad och stupade i ett krig med danskarna.

Det var egentligen min mor, som ledde min uppfostran, men ingen må därför tro, att jag blev någon bortklemad morsgris. Hon var en sträng och hjärtlös kvinna. Ännu vid femton års ålder fick jag av hennes egen hand smaka riset. Detta gjorde mitt av naturen hårda lynne trotsigt och vilt.

När jag nu jämför min ungdom då och under mitt förra jordeliv, kan jag ej annat än förvåna mig över hur mycken likhet dessa båda perioder förete. Det tycktes mig, som om jag inte hade tagit ett steg framåt i min utveckling. Samma hårda sinne behärskade mig ännu, oaktat allt vad jag lidit, och samma stränga behandling fick jag även nu röna. Detta var kanske inte så underligt, ty jag hade samma mor som förra gången, och mor Sigyn med alla sina fel och förtjänster gick igen i den lika inflytelserika som stränga fru Märta. Det är underligt att se hur yttre villkor och omständigheter kan upprepas från liv till liv -jag har sett det med andra än med mig. Måhända får man tänka sig saken så, att någon viss del av ens karma icke hunnit utarbetas under ett liv utan måste göras om igen under liknande förhållanden i ett följande liv, tills man i den delen blir färdig.

Även nu dog min mor tidigt, och knappt tjuguarig tog jag, som ende son, den stora gården i besittning. Jag hade fått en efter den tidens krav god uppfostran i alla ridderliga idrotter; med den bokliga kunskapen var det däremot dåligt bevänt.

En av mina första bedrifter måste jag här till min skam berätta. Det var en vacker vårmorgon samma år, jag hade tillträtt gården. Med bågen överaxeln och pilkogret på ryggen, drev jag vida omkring i skogen efter vilt. I en glänta långt borta såg jag något som rörde sig. Jag smog mig närmare i tanke, att det kunde vara ett villebråd, men det var bara några getter, som gick i vall. Jag tänkte vända om åt annat håll, då några klara hornlåtar drog mig närmare. Vallpigan satt på en sten och lekte med sitt horn. Hon var fager under ögonen med rosiga kinder och guldgult hår, som stod som en gloria om huvudet.

Hon blev litet skrämmd, när jag kom fram ur skogsbrynet, men lugnade sig, när hon såg att jag icke var någon stigman.

- Vad heter du mitt vackra troll? frågade jag.

- Jag heter Gudrun, svarade hon, men något troll är jag inte, bara vallpiga som ni ser.

- Är det dina getter?

- Ja visst, mina och fars.

- Och vad heter din far?

- Han heter Atle, stränga herre, och vi bor där borta på åsen i den stugan ni ser, där det stiger en blå rök ur skorsten. Han har kommit hem nu och lagt på i spisen. Jag skall skynda mig hem och reda middagsmålet.

- Kommer du varje dag hit med dina getter?

- Nej, inte alltid. När det är oväder stanna vi hemma, och för resten driva vi också åt andra håll. Men vem är ni själv, som frågar så mycket?

- En ung riddare, som söker en tärna.

- Är ni en verklig riddare, så är ni den första jag mött.

- Och du är den tärna jag söker.

- Det tror jag ej. Vallpigan passar illa till en så vacker riddare.

- Själv är du långt fagrare, fast du ej vet därom.

- Men vadmal och gyllene sporrar gå inte hand i hand.

- Den saken kan hjälpas. Möt mig här i morgon så skall jag skänka dig ett gyllene ännespänne, sådant som tärnorna bar i kungshallen.

Hittills hade ögonen lyst av livsglädje, men nu blev hon allvarsam.

- Gör mig icke ont, bålde riddare, jag är en fattig vallpiga och begär ej att bli annat.

Jag tog henne om livet, drog henne till mig, och tryckte en kyss på de varma läpparna. Hon lät sig tagas, hon låg ett ögonblick vid mitt bröst, sedan slet hon sig ifrån mig och sprang sin väg. Det är lätt att förstå att vi möttes igen inte en utan flera gånger. Till en början hade jag den ärliga avsikten att taga henne till äkta och sparade ej på löften därom, men inte var det löften om rang och rikedom som lockade henne, det var sin nyvaknade rena kärlek hon gav mig så helt, så utan alla bitankar. Hon visste ingenting om världen, hon visste ingenting om de faror, som lurade omkring henne, hon gick till våra möten så trygg, så viss, som endast den gör, som ledes av en stor och stark känsla.

Hur mycket annorlunda hade icke mina öden kunnat gestalta sig, om jag varit trogen den böjelse jag hyste för detta goda barn, så rikt utrustad med både hjärta och huvud. Men min lägre natur segrade. Högmodet viskade: inte lär du med henne vid din sida få tillträde till kung Waldemars hov, dit din håg står. Skilj dig ifrån henne, fort, hon är dig bara till hindern. Skam över mig! - det var vad jag gjorde. Jag strök ut henne, som man utplånar ett räknepel.

Väl hörde jag på omvägar att hon fött ett barn, men jag gjorde ingenting för henne och hon sökte aldrig upp mig. Hon visste väl knappast vem jag var, jag hade aldrig sagt henne mitt namn och säkert hade hon aldrig forskat efter mig. Så slutade denna fula bragd, som ännu efter många hundra år tänder blygsens rodnad på mina kinder.

Jag kom verkligen till konung Waldemars hov; på långt håll var jag ju hans frände. Där fördes ett glatt och lustigt liv, ty kungen omgav sig gärna med unga riddare och vackra tärnor, som trådde dansen till långt in på nätterna. Men ingen kunde mäta sig i fägring med den sköna Ingegerd. Från första stund jag såg henne, greps jag av en trånad, som jag inte känt förut. Jag var som förtrollad, henne ville jag få föra som hustru in på min gård.

Men jag var ej den enda, som eftersträvade hennes gunst. Där fanns vid hovet också en junker Erik, som var mig mycket överlägsen i många hänseenden. Han hade fått sin uppfostran i Tyskland och kunde både tyda skrift, pränta på pergament och spela luta. Han diktade och sjöng smäktande kärleksvisor, varmed han förvred huvudet på hovets skönheter. I ridderliga idrotter var jag dock hans överman. Jungfru Ingegerd var mig till en början väl bevågen, men jag såg också till min harm hur hon tjusades av junker Eriks strängospel och sånger.

Så hände det en afton, då hovet var samlat till lekar och skämt, att junker Erik blev uppmanad att dikta en sång till den tärna, han satte högsta pris på. Vi satt kring en stor stockbrasa i hallen, det var en kall vinterdag. Han låg på en björn fäll på golvet och knäppte på lutan, vi väntade i tyst förbidan. Så reste han sig och började sjunga. Jag minns ännu de strofer, som bildade omkvädet i balladen:

"Vem av alla tärnor är skönhetspriset värd,
Om icke den ädla jungfru Ingegerd.
Ungersven dig vakta!"

Ingegerd satt på en pall mitt för elden, jag satt så långt åt sidan, att skuggan dolde mig. Jag

kunde därför osedd betrakta henne, och jag såg hur flammorna på hennes kinder steg i kapp med lågorna i elden. Medan jag satt där och borrade mina blickar i henne, svor jag mig själv en ed, att henne måste jag äga, skulle det än kosta blod.

Då sångaren tystnade, bröt det ut ett allment bifallssorl. Både Erik och Ingegerd var allas gunstlingar. Man ropade i munnen på varandra: "han skall ha en belöning - en vacker belöning skall han ha". Och så vände man sig till kungen, han skulle döma. Det blev tyst i salen.

- Mig synes, sade konung Waldemar, att junker Erik behöver ännu en sträng på sin lyra, låt honom tvinna den av en lock ur jungfru Ingegerds hår.

Åter ett jubelsorl. Men nu svartnade det för mina ögon. Jag rusade ut.

Några dagar senare mötte jag Ingegerd ensam på en stig i skogen. Hon hade rosor på kinderna och rimfrost i håret, som stack fram under hättan, men de vackra ögonen strålade ej som förr.

- Vart går ni så ensam stolts jungfru? frågade jag höviskt. Fruktar ni ej stigmän? Skogen är icke säker.

- Jag känner ingen fruktan, när jag går till heliga Guds moders kapell, men vill ni följa mig och bedja för min själ, så skall jag tacka er.

- Ni talar som om ni allt låge i skärselden.

- Ja, stort bättre har jag det inte, allt sedan junker Erik gick bort med min vackraste lock. Jag är så bedrövad, men vad kunde jag göra - det var kungens befallning.

- Jag skall kräva den tillbaka åt er, så sant jag heter Åke Algotson.

- Det lär ni inte kunna, så käck ni än är, ty junker Erik reste i dag på morgonen - vart ville han inte säga. Och vet ni vad han sade, när vi skildes åt: "med den locken drar jag er efter mig". Han skrattade och grät på samma gång. Han var så underlig som jag aldrig sett honom förr. Hon blev plötsligt helt allvarsam och gick en stund tyst vid min sida.

- Riddar Åke, sade hon slutligen, tror ni att det kan ligga någon trolldom i det, att han bär på mitt hår?

- Hur menar ni?

- Tror ni att det binder?

- Ingen kan veta var fanen har sina vägar, men om så är, så vet jag ett säkert medel.

- Vad då?

- Giv mig en lock från andra sidan av ert huvud och jag skall kämpa till blods för att... Ett klingande skratt avbröt min bravad.

- Nej nu var ni allt för klok herr riddare, sade hon gäckande. Hur skulle det väl gå mig stackars barn, om två kavaljerer slet mig i håret åt var sitt håll.

Jag kände mig litet flat och teg.

Vi hade hunnit fram till en strid bäck, som trots kölden ännu var öppen och lade ett hinder i vår väg. Hon såg sig tvekande omkring.

- Vill ni bära mig över, riddar Åke? sade hon med ett vänligt tonfall.

- Ingenting hellre, svarade jag, böjde mig ned och lyfte henne på armen, lätt som om hon varit en fågelunge. Hon slog båda armarna om min hals. Det gick en rysning av onämnbart sällhet genom hela min varelse. Varför måste jag sätta henne ned igen på den andra stranden? Varför fick jag inte bära henne så genom hela livet?

- Tack! sade hon sakta och tryckte min hand.

- Skön Ingegerd, sade jag och böjde knä på drivan, bliv min, och vid alla helgon jag skall återhämta er lock.

Hon lutade sig ned och kysste min panna.

IV.

När dolken sitter lös i skidan

Behöver jag väl säga, att det var Magnhild jag här mött Ingegerds person och att Erik icke var någon annan än min forne broder Ulf.

Följande vår stod vårt bröllop, och jag var både stolt och glad, när jag fick föra den lika högättade som fagra jungfru Ingegerd såsom husfru hem till min gård. Så långt var allt v men nu gällde det att uppfylla det löftet jag så dyrt hade svurit. Jag drevs därtill inte bara av löftets helgd, utan ännu mera svartsjuka. Ingegerd lät ofta undfalla sig ord, som tydde på hon i hemlighet gick och tänkte på den man, som bar på lock av hennes hår. Hon var tung till lynnet och sluten. Var det trolldom, som band henne? Denna tanke gav mig ingen ro; men var skulle jag söka honom? Jag hade alldeles förbi hans spår.

Emellertid hade de politiska förhållandena undergått en stor förändring. Samma år vi gifte oss, gjorde konungens bröder hertigarna Magnus och Erik, uppror mot sin krönte broder. I spetsen för en dansk här slog de hans förtrupper vid Hofva och Waldemar måste från rike och krona fly till Norge. Magnus lät utropa sig till konung och nu förestod hans kröning i Uppsala. Ehuru vi icke tillhörde hans hov, ville vi vara med för att visa, att vi icke av något partisinne stod honom emot. Där var mycket folk samlat. I kungshuset hölls efter kröningen ett stort gästabud, dit också vi var inbjudna. Allt var högtidligt och stelt, det var inte som i Waldemars dagar. När festen fortgått en stund, reste sig en man i andra ändan av salen, knäppte på en luta och började sjunga. - Det var han.

Ingegerd blev blek som ett lärft, och jag måste bita mig i läppen för att kunna hålla mig stilla. När han slutat, kom han fram till oss; han hade medan han sjöng, fått syn på Ingegerd.

- Jag visste väl, att vi skulle återse varandra, sade han djupt ougande för henne - mig hade han ännu inte observerat - jag bär vid mitt hjärta en talisman, som jag stundom får bud igenom från den, som burit den före mig.

Ingegerd var så uppskakad, att hon inte kunde få fram ett ord. Då trädde jag fram.

- Er talisman tyckes inte vara väl underrättad, sade jag med skärpa i rösten, då han icke kunnat berätta, att Ingegerd nu är min hustru.

- Förlåt herr riddare, men min talisman har ingenting att förtälja om er, svarade han i spetsig ton.

- Guds kors! Giv mig tillbaka vad ni bär vid ert hjärta, eller vid Sankte Krist jag sliter det ifrån er, skulle också hjärtat följa med.

Det kom till en häftig ordväxling, som övergick i handgemäng. Jag grep min rival för bröstet och skulle väl snart ha lagt honom i golvet, om ej de övriga gästerna skyndat till och skilt oss åt. Tumultet väckte en allmän uppståndelse och från högsätet hördes konungens barska stämma:

- Är det någon, som stör kungsfriden i min hall, må han draga sina färde, innan min hand drabbar honom.

Jag blev formligen utkastad på gården och måste ensam uppsöka vårt kvarter. In i kungssalen vågade jag inte återvända.

Ingegerd kom snart efter. Skamsen och förtvivlad över vad som hänt, ville hon att vi genast skulle anträda hemresan. Men jag hade beslutat att stanna, för att ännu en gång få se min rival i vitögat.

Tidigt följande morgon smög jag mig förklädd ut i staden och slog mina lovar omkring kungshuset. Av en väpnare i kungens följe fick jag reda på var Erik bodde. Han följde hovet som bard och minnessångare, och hade sitt rum på loftet. Jag gick dristigt på och bad en småsven anmäla, att det var en bonde, som hade viktiga nyheter att förtälja.

Jag blev insläppt, men jag hade inte väl kommit inom dörren, förrän jag rusade på min motståndare. Denne hade genast känt igen mig och ryckte till sig ett svärd som hängde på väggen. Själv hade jag endast en dolk i gördeln. Det kom till en ursinnig fäktning, som slutade med att jag svårt sårad i högra armen segnade ned. Folk strömmade till, och jag blev utburen och

kastad i fängelse, för att jag för andra gången brutit kungsfriden.

Där satt jag nu i en kall och fuktig fängelsehåla och hade god tid att begrunda min dumdristighet, men det gjorda kunde inte göras o gjort.

Kung Magnus var mäktigt förtörnad; och hade. ej Ingegerd och en hennes frände, som var kungens förtrogna, lagt sig ut för mig, så hade nog mitt huvud fallit. Nu fick jag avtjäna mitt straff med tre års hårt fängelse.

Ingegerd såg jag blott en gång under denna tid, det var strax efter sedan min dom hade fallit. Hon hade anhållit att få tala med mig, men hade just ingenting att säga, hon var fåmäld och underlig. Jag hade väntat, att hon skulle gråta och vara förtvivlad, men hon var stilla och tyst, satt med nedslagna ögon och stirrade framför sig.

När jag frågade om hon ville vara mig trogen under de tre år, jag skulle sitta inne, svarade hon nästan ljudlöst: "jag skall försöka", men det var som om hon hade talat för sig själv. Först när hon skulle gå, var det som om hon observerat mig. Hon föll mig om halsen och snyftade: "Åke... Åke . . . varför gjorde du mig detta? Jag är så rädd... så rädd, ensam som jag är. Aldrig får jag frid... aldrig!"

När jag blev fri igen och återvände till min gård, möttes jag där av underrättelsen att Ingegerd var försvunnen. Hon hade rest bort från hemmet, endast åtföljd av en trogen tjänare, för att, som hon sade, gästa sina föräldrar. Men sedan spordes, att hon aldrig varit där. Hennes försvinnande var höljt i ett underligt dunkel. Den allmänna meningen var, att hon och hennes tjänare fallit offer för de stigmän, som gjorde vägarna osäkra. Jag gick och grubblade över hennes öde. Var hon död, eller hade hon sökt upp den där lutspelearen och kastat sig i hans armar? Visserligen hade ingen sett dem tillsammans, men han hade ju den talisman, som drog henne. En röst inom mig sade, att han var kvinnorövaren, men hur få visshet, och var skulle jag söka dem?

Då var det någon, som berättade att uppe på åsen bodde en gammal skogshuggare, som var klarsynt, han kunde uppspåra förlorade ting och vilsegångna kreatur. Det var den tiden icke så ovanligt och ansågs därför icke heller så besynnerligt. Honom sände jag bud efter. Han satt länge tyst i vrå och höll ett klädesplagg, som Ingegerd burit, tryckt mot pannan. Slutligen började han tala. Han berättade hur han såg hennes färd, den hade gått först till Linköping, där hon tagit in i ett gammalt härbärge. Här hade hon klätt om sig till man och sedan med sin tjänare som väpnare ridit ut genom södra stadsporten. De hade ridit ett par timmar på stora landsvägen och därefter vikit av till höger på en smal väg, men där hade han svårt att följa deras spår, snart förlorade han dem alldeles ur sikte.

Jag blev otålig.

- Du måste följa henne vidare. Kan du söka upp henne och säga var hon finns, så får du en

riklig vedergällning.

- Finns här något smycke, som hon hållit mycket av? Det brukar ge god ledning.

Jag letade i hennes gömmor och fann en halsked av guld, som hon ärvt av sin mor och ofta burit. Nu låg den undankastad bland en hop skräp; tydligen hade hon tagit den av sig och inte vågat bära den på sin flykt.

Gubben höll länge den gyllene keden mellan sina båda händer. Jag satt i spänd väntan.

- Nu ser jag henne igen, sade han, men jag vet inte, om det är där hon är nu, eller om det är något, som har varit.

- Vad ser du då? frågade jag ivrigt.

- Hon är inte ensam. Det ligger en ung man vid hennes fötter med huvudet mot hennes knä, han spelar luta och sjunger.

- Guds död! Det är han, den nidingen, utbröt jag. Säg mig var han finns, och jag skall sticka ned honom inför hennes ögon.

- Lugna er herre, om ni rasar så, förlorar jag åter spåret. Jag försökte hålla mig stilla, men det frestade tålmodet, ty det dröjde länge, innan den gamle kunde återknyta tråden.

- Nu ljusnar det något, men jag ser allt så otydligt, fortsatte han. Det är en stor sal med grova bjälkar i taket. Jag ser många människor, rikt klädda, men de bär andra dräkter, än vi är vana vid och jag tror de talar ett annat språk, men det kan jag inte riktigt höra. En hög herre kommer in i salen, han ser glad ut. Vid Sankte Kristi tror jag inte det är vår nådige konung Waldemar själv. Fru Ingegerd sitter tyst i en vrå och ser nedstämd ut. Kungen går fram och klappar henne på axeln. Hon ler emot honom. De tala med varandra, men vad de säga kan jag inte höra, de...

- Ser du inte honom med lutan? avbröt jag häftigt.

- Tyst, tyst! Nej nu är det åter mörkt för mina ögon.

- Vad vill du jag skall göra? frågade jag i yttersta spänning.

- Bringa mig ett lm, som fru Ingegerd burit närmast sin kropp, det brukar hjälpa när allting annat brister.

Jag skyndade att skaffa vad han begärde. Han höll med båda händerna linnet för ansiktet. Så satt han mycket länge alldeles tyst. Slutligen steg han upp, lade ifrån sig linnet och ville' gå.

- Nej gå inte, ropade jag, säg mig först vad du såg.

- Vad jag nu såg, tillkommer det mig icke att förtälja, svarade den gamle mycket allvarligt.

Jag blev ursinnig, ruskade honom i kragen och befalld honom tala, om han hade livet kärt.

- Herre, svarade han och såg på mig med sina djupa, underliga ögon, ert hot skrämmer mej ej. Den som har synets gåva får fara varsamt, att han icke väcker mera ont i denna världen, än det redan finnes.

- Vad heter du gubbe?

- Atle.

Det klack till i mig.

- Har du en dotter som heter Gudrun.

- Jag hade en dotter.

- Är hon död?

- Fråga ej den, som frågar själv.

- Du är en underlig gubbe. Tag denna ring, som tack för vad du sagt mig. Jag strök en dyrbar guldring från mitt finger.

- Behåll ert guld. Synets gåva är ej given till ocker. Han behärskade mig så med sin

genomträngande blick, att jag inte kunde fråga mera och inte heller hålla honom tillbaka, när han helt stilla gick ut ur rummet.

Föga anade jag att jag skulle komma att återse denne gamle vise under ännu säregnare förhållanden.

Alltså: hon hade uppsökt Erik. Den fördömda hårlocken hade övat sin trollmakt, så att hon ej kunnat stå emot. Kanske hade han inte visste något därom. Jag var dessutom ingen omtyckt husbonde han inte ens vetat av hennes flykt, förr än de möttes och hon föll i hans armar.

Sedan hade de tillsammans flytt till kung Waldemar i Norge.

Där hade jag i stora drag, vad jag ville veta, men vad var det Atle såg till sist? Den tanken marterade mig, så jag kunde bliva galen.

Hämnd! ropade det inom mig. Nu måste blod flyta. Sedan kunde jag med en pilgrimsfärd till den heliga graven göra bot för min synd. Men först blod - hans blod... kanske även hennes. Endast följd av en väpnare red jag en vacker vårmorgon ut från min fäderneärvda gård och styrde kosan mot väster. Efter många äventyr kom jag en dag fram på sommaren till Oslo, där den fördrivne Waldemar för tillfället hade slagit sig ned och där han höll ett slags hov med de få adelsmän, som blivit honom trogna.

Äntligen var jag vid målet, och nu var jag fast besluten att gå rakt på min gärning. Men målet hade vikit undan. En gammal vän från den tid, då jag själv tillhörde konung Waldemars hov, berättade att Erik, åtföljd av sin lagvigda hustru fru Ingegerd, hade uppsökt kungen i Norge, men nyligen med ett handelsfartyg avseglat till Danmark.

- Lagvigda hustru! utropade jag. Vad vill det säga. Visste man inte att hon genom kyrkans vigsel var mitt viv?

- Jo, svarade han, men medan du satt fängslad lät konung Magnus på fru Ingegerds anhållan hos påven utverka, att hennes äktenskap med den våldsverkare, som stört kungafriden förklarades upplöst.

- Och detta har ingen sagt mig förr än nu.

- Efter vad Erik själv berättade hade fru Ingegerd, sedan hon var löst från dig, hemligen uppsökt honom, varefter de i tysthet låtit viga sig och omedelbart därefter anträtt resan till Norge. Hon hade velat det så för att undvika släktens inblandning. Då hon sedan ej lät höra av sig och ingen visste vart hon tagit vägen, troddes det, att hon på en resa till sina föräldrar blivit rånad och mördad.

Jag började nu förstå sammanhanget. Hon hade hållit äktenskapsupplösningen så hemlig, att måhända ingen på gården visste något därom. Jag var dessutom ingen omtyckt husbonde och därtill brännmärkt av ett hetsligt straff. Det var därför inte så underligt, att alla drog sig undan för mig. Självt gjorde jag heller inga frågor, tills den pinsamma ovissheten drev mig att uppsöka Atle.

Men vad var anledningen till, att de lämnade Norge? frågade jag.

Min vän satt länge tyst, slutligen sade han så lågmält som i en viskning:

- Kungen.

- Har han förvisat dem ifrån sig?

Nej, han ville snarare behålla henne alltför nära sig.

Blodet steg mig till huvudet. Ofrivilligt grep jag efter den dolk, jag bar i min gördel. Min vän fattade mig i armen.

- Stilla! sade han. Jag tror inte att du därvidlag har något att hämnas. Vål är kungen, trots allt vad han lidit och trots sin pilgrimsfärd, ännu en farlig karl för både mör och viv, men jag har anledning tro, att han i detta fall bränt sina kol förgäves. Jag håller ej för osannolikt att kungen varit henne ohöviskt närgången, men den hastiga avresan kommer mig att tro, att han blivit kraftigt avvisad.

Det var således vad Atle såg, men inte ville röja av fruktan att jag skulle förgripa mig mot den krönte äreskändaren.

Med nästa krämarsnäcka, som gick söderut, seglade jag till Danmark. Jag måste uppsöka dem, som skövlut mitt liv, och ställa dem till rätta därför. Vål hade den värsta hämndlusten något lagt sig, när jag hört hur allt förlupit, men ännu ropade en röst inom mig på uppgörelse, ännu satt dolken löst i sin skida.

Ett helt år sökte jag dem. Hur jag slutligen fann dem, vill jag här i korthet berätta. Mina spaningar förde mig först till Nyborg, där den danske konungen höll sitt hov, men där hade ingen sett eller hört omtalas den svenske minnessångaren. Jag var nu så utblottad, att jag ensam som en tiggare vandrade från gård till gård, från borg till borg genom hela Fyn, men alltjämt förgäves. Sedan drog jag över till Jylland och kom så en dag till Skanderborg, en liten stad inne i landet. Bredvid staden låg ett av vallgravar och ringmurar omgärdat gammalt slott, tillhörigt en dansk adelsman. Där skulle firas en stor fest, och hela den lilla staden var i rörelse för att se de långväga gäster, som med sina följen av väpnare och svenner drog genom stadens gator upp mot slottet. Även jag stod där och gapade.

Plötsligen fick jag syn på en ryttare, i vilken jag tyckte mig igenkänna den jag sökte. Han red i sällskap med en äldre riddare och tvenne adelsdamer, en som satt i karmstol och en som red grensle. Den förra var en äldre dam, den senare bar en slöja över ansiktet, så att jag ej kunde se hennes drag. De red i skritt och jag följde efter dem så tätt jag kunde. Det lyckades mig, utan att bliva bemärkt att kittla hennes häst, så att han hoppade till. Hon var nära att förlora balansen, men tappade bara sitt spö. Jag räckte henne det. Slöjan blåste åt sidan - det var hon. Intet tvivel, det var hon. På det tack hon yttrade, hörde jag att hon var svenska. Men hon hade icke känt igen mig. Här gällde det att icke förlora ett ögonblick.

-Min fru, sade jag, ni skulle säkert inte illa upptaga en hälsning från riddaren Åke Algotson. Vid detta namn for en stark rodnad över hennes ansikte och hon vacklade till i sadeln. För en knuff av mig gjorde hästen samtidigt ett kast åt sidan, och hon föll med ett skrik i mina armar. Erik, som red några skritt framför, vände sig om och hoppade genast av hästen.

-Hur kan ni understå er att skrämma hästen, så att min hustru faller av? röt han.

-Hon var min hustru, innan hon blev er och nu kräver jag henne tillbaka.

-Oförskämda vägstrykare, vad är det du pratar!

-Jag är Åke Algotson. Jag har sökt er både i Norge och Danmark. Äntligen har jag funnit er och nu skall du inte undgå min hämnd.

Innan han hann draga sin värja, rusade jag på honom och stötte dolken i hans bröst. Folk rusade till från alla sidor. Jag blev gripen bakbunden och förd såsom fånge till slottet. Här gjorde man processen kort. Ingegerd, som möjligen kunnat rädda mig, ville inte tala med mig eller bevittna riktigheten av mina uppgifter. Man trodde mig ej, man ansåg mig för vanlig stråtrövare och hängde mig i närmaste träd.

Kapitel 5: Åter i mörker

Det är fasansfullt att vakna upp efter ett sådant slut på sitt jordeliv. Det kan ej i ord beskrivas. Det innebär till en början så mycket av ren fysisk smärta, som från den avlagda fysiska kroppen överförts på astralkroppen, att det sannerligen icke är underligt, om man tror sig ännu leva kvar på jorden, ett rov för alla de lidanden, som kroppsliga nerver kunna känna. Dessa smärtor domna småningom bort, men i stället vakna till liv andliga marter, långt fruktansvärdare än de fysiska. De hugga sina klor i själen och lämna den ingen annan ro, än den som möjligen kan inträda under kortare eller längre stunder av omedveten dvala, en naturens välvilliga hjälp, då man liksom inte orkar lida mera. Men man väckes igen och kvalen komma tillbaka, allt intensivare ju mera medvetandet vaknar. Och de släppa ej den olycklige, förrän de utträttat sitt värv, att böja honom i uppriktig och ödmjuk ånger. Jag vill försöka giva dig, som läser dessa rader, en svag föreställning om det helvete, jag nu vaknade i.

I det föregående har jag givit en antydning om, hur jag under liknande förhållanden fick lida efter min förra hemska skilsmässa från jorden. Nu var min belägenhet ännu svårare, därför att jag, ehuru mera utvecklade och trots mina goda föresatser, gjort om samma förbrytelse. Det är hemskt att se, hur vi icke sällan upprepa samma fel liv efter liv, fastän vi under mellantiden i det fria tillståndet uppriktigt ångrat dem och gått ned med de bästa föresatser att kuva vår onda natur. När materiens bindel ånyo knytes för våra ögon och vi ej längre känna igen våra förra vedersakare, då vi möta dem, vaknar intuitivt den gnista av hat, som ännu ligger som ett litet glödande kol under askan och flammor upp till en ny låga.

Det skulle vara alldeles tröstlöst att se denna iteration av brott, om vi icke genom att ännu längre följa utvecklingen, finge bekräftelse på, att det onda slutligen kan och skall utrotas. Men förrän man med denna bindel för ögonen kan räcka sin forna fiende handen, är icke heller det hat man hyst till fullt utplånade, det onda utrotade. Ännu var mitt hat och min vilda natur starkare än mina föresatser. De bragte mig på fall och förde mig ånyo ut i det yttersta mörkret.

Ja, mörkt var där i sanning. Det enda, som spred ett svagt sken, var det blod, som sipprade ned efter klippväggarna, flöt omkring på marken och samlade sig i dess håligheter. Det var som om det hade haft liv, det rörde sig och det lyste, men det var ett hemskt flammande sken, det spred omkring sig.

Då jag vaknade till besinning, låg jag i en grotta på den av blod slippriga stenhällen. Jag famlade omkring mig och stötte på en död kropp. Den låg med ansiktet mot marken. Jag vände på dess huvud och, trots den djupa skymning som rådde, kände jag igen den man, jag nyss mördade. Förskräckt rusade jag upp och ville springa därifrån, men det var som om någon ryckt mig i benet, jag snavade och föll framstupa i en blodpöl. Då jag sag närmare efter, var jag med en fin kedja fastlänkad vid den mördades kropp. Jag försökte slita av den, men den trotsade alla mina bemödanden, den var fästad som en black om fotleden.

Efteråt har jag lärt mig förstå, att detta endast var en tankebild, som förtätat sig så, att den för mig hade en lika så fast form som min egen kropp. Jag hade genom det intensiva hat, jag så

länge närt, och nu senast genom min ogärning så bundit mig vid detta mitt tankefoster, att jag inte kunde slita mig lös. Det var en boja, som jag själv hade smitt mig, Nu hade denna skräckbild för mig en förfärande verklighet.

Jag var således en fånge i denna öppna grotta, ty om jag också haft kraften att släpa med mig den döda kroppen, så hade jag ingenting vunnit därmed, då jag inte kunde bli den kvitt. Jag hade ingen hågkomst av, att jag blivit hängd, och förstod ännu inte, att jag var död; jag trodde att detta var ett infernaliskt straff, som danskarna utfunderat för att pina mig. Till en början rasade jag i vrede och förtvivlan och fyllde luften med verop och förbannelser, men allt var tyst omkring mig. Det enda ljud jag förnam var ekot av min egen röst, som hånande återskallade från klippväggarna.

Småningom blev jag lugnare, det hjälpte inte, hur mycket jag än skrek och stönade, och jag försökte därför att få sova. Det lyckades också kortare stunder, men så var det som om någon hade ryckt i min kedja, jag spratt till, och åter vaknade hela helvetet inom mig. Så förgick en tid - hur lång hade jag icke då något begrepp om. I själva verket var det knappast mer än ett år efter jordisk tideräkning, men mig föreföll det som ett långt jordeliv. Då inträffade en förändring i mitt tillstånd. Jag började känna en viss leda vid mig själv, och därmed tyckte jag mig också märka någon förändring i min yttre omgivning. Mörkret var inte längre så djupt och blodet, som runnit omkring på marken, hade försvunnit. Men min kedja band mig ännu vid den döda kropp, som låg där alldeles oförändrad, utan att ha undergått någon förruttelse.

Jag satt djupt nedslagen och såg på mitt offer. Skulle jag aldrig bli fri från denna hemska skugga, med vilken jag så länge varit sammanlänkad. Ja, ty en skugga var det, det hade jag småningom kommit underfund om. Denna kropp, som först synt mig ohyggligt verklig, den hade nu blivit till ett skrämmande spöke, som egentligen bara var luft och dock för min inbillning ännu hade så fast form. Vad skulle jag göra för att bli den kvitt? Kunde jag på något sätt försona den döda och förmå honom att lämna mig? Den tanken malde jag om och om igen i mitt huvud, tills jag uttröttad sjönk ned mot stenhällen med ansiktet dolt i händerna.

Då kände jag plötsligt en hand på mitt huvud. Jag såg upp. Heliga Guds moder! Det var han, Erik själv, som livslevande stod framför mig.

- Hjälpl! hjälp! ropade jag i yttersta förtvivlan. Vad vill du mig?

- Jag ville få hjälpa dig, svarade han med ett vänligt småleende, du har det så otrevligt här.

-Men jag har ju mördat dig. Dog du inte för min dolk, eftersom du kan stå här levande inför mig?

- Min kropp är död, men själv lever jag.

- Det förstår jag inte. Din döda kropp ligger ju här bredvid mig, och jag kan inte bli den kvitt, hur mycket jag än sliter i bojan, och ändock lever du.

- Ja, även du lever, fast du blev hängd i Skanderborg, minns du det?

- Jag, hängd? Nej, jag har ju suttit här i, jag vet inte hur, många år och väntat på min dom.

Men så ha de haft den infernaliska grymheten att fastkedja mig vid ett lik, som jag hållit för att vara ditt. Erik... Erik... om du visste vad jag lidit.

- Det vet jag, men nu tror jag att du lidit nog.

- Slipper jag då att dö?

- Du är ju vad man kallar död. Din kropp multnar i Jyllands jord, men din själ lever så väl som min och nu sitter du här i andevärlden och väntar på något.

- Ja, jag väntar på att bli fri.
- Jag tror du väntar på något annat först.
- Vad då?

- Du väntar att din egen ande skall säga dig, att det var orätt, vad du gjorde mot mig.
- Det har den sagt inte en, men tusen gånger.
- Men du har sagt emot - inte sant?
- Ja, visst.
- Nåväl, då väntar du på, att du själv skall medgiva, att din ande har rätt.
Jag dröjde en stund med svaret.

- Kanske är det så, men jag förstår det inte. Min ande och jag själv - är de olika personer? Din ande, det är gudagnistan inom dig, ditt samvetes röst, det innersta av ditt väsen. Du själv är allt ditt, dina tankar, dina uppsåt, dina begär, det är du sådan du går och står. Han hade satt sig på en sten bredvid mig och räckte mig sin hand.

- Det gäller nu, fortsatte han, att du instämmer i ditt samvetes röst.
- Erik, hur kommer det sig, att du kan sitta här och tala så till mig? Är du inte vred på mig för att jag bringat dig om livet? Är du inte rädd för mig, att jag kan göra det om igen?
- Nej, nu är jag varken vred eller rädd. Jag har varit det, men jag har lärt mig förstå, att sådana känslor binda oss i mörkret, men vänliga känslor lyfta oss till ljuset.
Vem har lärt dig det?

- En gammal pater, som tog hand om mig, när jag rycktes bort från livet. Han har också sökt upp dig och velat hjälpa dig, men du har inte velat höra honom.
- Det är inte sant, han har aldrig varit här.
- Jo, vi ha båda varit här hos dig flera gånger, men du har varken hört eller sett oss, ty du var inte färdig med dig själv.
- Vad menar du?

- Du hade inte ännu velat lyssna till rösten inom dig. Nu tänkte vi du kunde vara villig, och därför äro vi här igen.
- Du är ju ensam, varför säger du vi?
- Pater Abilard står ju här bredvid dig. Ser du honom ej, så låt mig stryka dig över ögonen, att de må öppnas.
Han gjorde så, och när jag åter slog upp dem, såg jag en hög ljus gestalt, som sträckte sina händer välsignande över mig. Jag blev så överväldigad av denna syn, att jag ovillkorligen böjde knä för honom.

- Fromme pater, sade jag, jag är inte värd din välsignelse. Jag är en grym och hatfull människa, som mördat min broder. Bed för min själ.
- Det har jag länge gjort och nu har jag fått bönhörelse. Prisad vare Han, som är kärleken.

Kapitel 6: Det ljusnar.

Det är underbart hur lätt här i den astrala världen våra yttre omständigheter förändras, när var sinnesriktning blir en annan, det verkar som ett trolleri, och dock är det helt naturligt. Hur kunna vi icke redan på jorden se naturen och hela vår omgivning i glad solskensstämning, när vi själva är harmoniska, då däremot samma omgivning kan te sig som en dyster förvisningsort, då vi i misshumör gå och ruva över onda tankar. Här, där vi i viss mening, rent av skapa vår värld omkring oss, här inverkar vår sinnesförfattning mycket kraftigare. Den kedja, jag haft om foten, var borta, och även den döda kropp, jag varit fastlänkad vid. Mörkret hade skingrats och en behaglig halvdager medgav en ganska vidsträckt utsikt över ett vilt berglandskap, som visserligen var blottat på all växtlighet, men dock företedde mycket pittoreska konturer.

- Nu har du rättighet att lämna denna dystra trakt, sade pater Abilard, vill du följa oss, så skola vi visa dig vägen till en behagligare vistelseort.

Jag var inte sen att fatta den ledande handen och så anträdde vi vår vandring. Vägen var brant och stenig, och jag hade mycket svårt att följa de andra, som med största lätthet svingade sig uppför avsatserna och hoppade över klyftorna. När något språng syntes mig för svårt, räckte mig pater en flik av sin mantel och från den tycktes utgå en magisk kraft, som nästan gav mig vingar.

Snart förändrade sig naturen och vi kommo ut på en bred väg, som i många krökningar gick uppför en brant bergslutning. En bäck porlade fram mellan stenarna. Jag lutade mig ned och drack med begärlighet det kyliga vattnet. Något så uppfriskande vet jag mig knappast någonsin ha erfarit. Jag blev som en annan människa och med stärkta krafter fortsatte jag min vandring tillsammans med mina nya vänner.

Under vägen berättade Erik, hur han alltsedan den aftonen, då han sjöng sitt kväde för Ingegerd och som belöning fick hennes (hår-) lock, älskat henne med en svärmisk kärlek, som han aldrig vågat yppa, hur han ständigt burit hennes lock vid sitt hjärta och i stillhet gått och hoppats på att denna amulett skulle ha förmågan att en gång draga dem tillsammans. Så kom det bedrövliga tumultet i Uppsala, och nu tänkte han, att de aldrig mera skulle återse varandra. Men ett par år därefter hände det stora under, som han aldrig helt hade upphört att hoppas på. En afton i solnedgången kom en ung riddare åtföljd av sin gamla väpnare ridande till hans gård. Hans häpnad blev stor, när han i den förra igenkände Ingegerd. Hon kom som hon sade för att återkräva sin lock, men i stället gav hon sig själv så helt som endast den kan göra, som älskar. Ur sin gördel tog hon fram det påvliga dokument, som förklarade hennes äktenskap upplöst. Det hade dröjt ett och ett halvt år innan budet kom tillbaka från Rom, men samma dag, hon fått det, hade hon låtit sadla sin passgångare och...

- Nog, nog! avbröt jag, det susar i mina tinningar, jag vill inte höra mera, det känns som om något inom mig ville brista.

Jag kastade mig på marken och grät som ett barn. Erik blev mycket bedrövad över att hans öppenhet upprivit de gamla såren och vållat mig smärta.

Abilard, som gått tyst och åhört Eriks berättelse, satte sig ned bredvid mig och lade sin hand på mitt huvud. Det lindrade och jag blev åter lugn.

- Såren blöda ännu, sade han, men jag vet ett läkemedel, som förbinder och helar.

Jag såg frågande på honom.

- Du får, när du blivit starkare gå ned och uppsöka henne, som du älskar. Hon lever ännu kvar på jorden.

Erik gjorde en svag protest, men Abilard avbröt honom:
-Du skall själv följa med och visa honom vägen.

Det var natt på jorden, da vi någon tid därefter tillsammans uppsökte henne, som varit bådas vår hustru. Hon låg och sov i sin kammare.

Erik hade med sig sin luta och sjöng en ballad. Därvid vaknade hon - inte hennes kropp, den låg fortfarande i djup sömn, men hennes själ, och det var underbart, hur denna, d.v.s. hon själv iklädd sin astrala kropp, liksom flöt ut ur den fysiska kroppen. Först då kände jag riktigt igen henne.

Den sovande kroppen, som jag för övrigt endast otydligt kunde urskilja, var gammal, men befriad från denna kropp var hon ung och vacker, fagrare än jag någonsin sett henne. Och nu kunde jag tydligt se henne. Hon var insvept i en tunn vit dräkt, som behagfullt följde kroppens former. Hon igenkände genast Erik och smög sig till honom. Mig hade hon ännu inte observerat. Jag var så grå, att jag inte märktes i den mörka vrå av rummet, dit jag dragit mig tillbaka.

Här blev jag nu vittne till ett kärleksmöte mellan dessa båda, i vilkas liv jag så djupt ingripit. Först upprörde det mig så, att jag var färdig att kasta mig emellan dem för att göra slut på den ömma scenen, men till min stora överraskning märkte jag, att jag inte kunde röra mig. Jag var som förlamad och inte heller kunde jag få ett ord över mina läppar.

I stället talade en röst inom mig med en myndig stämma, som jag inte kunde nedtysta.
"Vad rätt har du till denna kvinna, som aldrig älskat dig och som du inte heller själv hyst någon varmare känsla för? Du har trott dig älska henne, men i själva verket är det blott dig själv du älskat. Du har ännu icke en aning om, vad kärlek är. Det är din sårade fåfänga, som drivit dig att hämnas, vad du ansett vara en skymf mot din värdighet, och därmed har du på ett brottsligt sätt brutit dig in i deras förhållande och för en tid skilt dem från varandra, men aldrig skall det lyckas dig att slita det band, som förenar dem, lika litet som du förmår aterknyta den sköra länk, som en gång fästade henne vid din person."

Vem var denna stämma inom mig? Var detta vad människorna kallade samvetet? Jag började göra invändningar: hon var dock min lagvigda hustru och hon hade lovat...
Här avbröt stämman: "Hon var oklar över sina egna känslor liksom du över dina; därför får du icke döma henne. Men nu bör du göra klart för dig, att du begått ett brott, som djupt kränkt såväl henne som honom. Böj dina knän och bed henne förlåta!"

Så talade stämman mer och mer inträngande. Jag kastades mellan de mest stridiga känslor, jag satt i den rysligaste ångest alldeles stilla med ansiktet dolt i händerna.

- När jag åter såg upp, fann jag mig till min stora förvåning alldeles ensam. I sängen låg endast Ingegerds kropp, som andades lätt och sov. Jag beslöt att invänta deras återkomst, ty jag förstod ju, att hon före uppvaknandet skulle gå in igen i sin kropp, och jag ville dock se henne ännu en gång. Ja, hade jag bara styrka därtill, så ville jag....

Jag hann knappt tänka tanken till slut, förrän jag såg dem komma svävande tillbaka, de såg så lyckliga ut. Men nu fick Ingegerd se mig. Hon gav till ett anskri av förskräckelse och gömde sig bakom Erik.

- Var inte rädd, hörde jag honom säga. Åke vill oss inte mera något ont. Han ångrar vad han gjort och har fått följa mig hit för att ännu en gång få se dig...

- Och bedja dig förlåta vad jag gjort, ifyllde jag, i det jag böjde knä och sträckte händerna

emot henne.

Hon svarade ej, men vinkade vänligt med handen, omfamnade Erik och försvann in i sin sovande kropp.

* * * *

Det gick en lång följd av år. Jag hade hamnat i samma sfär, varifrån jag sist gick ned och blivit upptagen i en liten koloni av enkla och vänliga människor, som huvudsakligen sysselsatte sig med jordbruk. Ja, jag kallar dem människor, ehuru de levde på astralplanet. Ni skulle kalla dem andar, men då de var iklädda en för sitt plan lika så verklig kropp, som den fysiska kroppen är det för jordeplanet, kan jag ju ha skäl att kalla dem människor. De var icke synnerligt utvecklade, men idoga och nöjda med sin lott. Den trakt vi bebodde hade en karg natur, som endast lämnade en sparsam gröda för den flit vi nedlade på jordens uppodlande. Men våra behov var heller icke stora.

Det stöter kanske mången av mina läsare, att jag talar om andevärldens, eller låt oss säga astralplanets förhållanden alldeles som om det var på jorden. Men det är fullt berättigat, ty de lägre sfärerna - och det var i en sådan jag vistades - är i mångt och mycket så lika jorden att man, subjektivt sett, knappast kan säga, vari skillnaden består. Den jämförelsevisa grova astrala kropp, man bär i de lägre sfärerna, behöver sin näring och sömn liksom på jorden, om också i mindre grad och livsbetingelserna är därför även här ett arbete, som blir så mycket mera betungande, ju karigare den jordmån är, ur vilken man hämtar sin näring.

Förhållandena på detta plan är dock så oändligt växlande och möjligheterna så många, att man ingalunda med några ord kan avfärda ett så vidlyftigt ämne. Det är heller icke min mening att här söka skildra de underbart mångskiftande förhållanden, varunder livet på astralplanet uppenbarar sig. Till förebyggande av missförstånd och beskyllning för motsägelser, vill jag endast tillägga, att även i de lägsta sfärerna det ingalunda är ett så oavvisligt behov att intaga föda för att underhålla den astrala kroppen, som förhållandet är beträffande den fysiska kroppen på jorden.

Den astrala kroppen kan icke som den fysiska dö av svält och den har en snart sagt obegränsad förmåga att anpassa sig efter förhållandena och särskilt att under långa tidsperioder kunna undvara mat och dryck. Detta är i synnerhet förhållandet, då anden i vrångt sinne vägrar att underkasta sig en högre ledning och icke vill ödmjuka sig och erkänna sin skuld. Han lever då i dvaligt tillstånd och behöver ingenting för livets uppehälle, ett förhållande, som har sin rent fysiska motbild i vissa djurslags vintersömn.

När anden sedan erkänner och ångrar sin skuld och börjar ett nytt liv, så att säga på rätsidan av sig själv, så inträder på det lägre stadiet åter behovet av föda, såsom ett medel till välbefinnande för den astrala kroppen. Och det arbete, som kräves för att skaffa denna föda, är på samma gång den hälsosammaste rekreation för den, som genomgått svåra psykiska lidanden; det är för anden det mest välsignade medel att komma i jämvikt igen efter de slitningar han genomgått.

Jag behöver väl inte tillägga, att detta behov av föda och därmed förknippat arbete blir allt mindre och födan allt lättare ju högre man stiger och ju lättare i följd därav den astrala kroppen blir, tills dessa behov på ett högre stadium alldeles bortfalla.

Nu hade jag min bostad i en mycket låg och jordbunden sfär, men jag hade ej heller, så utvecklade som jag var, kunnat komma till eller trivas i en högre. Jag hade det gott, där jag

var, och välsignade det ansträngande arbete jag var under kastad.

*(För ett närmare studium av förhållandena på det astrala plane hänvisas till "[Landet hinsides](#) av Ænor". Litteraturförlaget.)

På detta sätt förflöt mitt liv under en mycket lång följd av år enformigt och obemärkt utan annan omväxling än att min tid var delad mellan kroppsligt arbete och regelbunden undervisning i en skola, som fanns där i trakten. Det är därför icke av något intresse att uppehålla sig vid denna period av min tillvaro. Blott en liten tilldragelse från denna tid vill jag omnämna.

kapitel 7 - VII

- Ett gästbud i en högre sfär

Erik träffade jag sällan, han hade sin bostad i en något högre sfär, men Abilard kom ofta och hälsade på mig. Han var den uppriktige och pålitlige vännen, till vilken jag betrodde alla mina funderingar, och hos vilken jag alltid fick ett gott råd och ett säkert stöd.

Vid ett tillfälle berättade han mig, att den röst, jag trodde mig ha förnummit inom mig vid Eriks och mitt besök hos Ingegerd, det var hans. Han hade icke själv varit närvarande, men genom någon underbar anknytning, som han förstått åstadkomma mellan sin och min hjärna, hade han viskat dessa ord till mig, så att jag liksom hört dem i mitt eget huvud -alldeles på samma sätt för övrigt som du, vilken nedskriver dessa rader efter min diktamen, hör dem med ditt inre öra.

Han frågade, om jag inte nu ville ge honom rätt däri, att jag i själva verket icke varit fästad vid Ingegerd med några ommare känslor, utan att det egentligen var min sårade fåfanga, som drivit mig till hämnd. Jag kunde ej annat än giva honom rätt i denna punkt. Jag hade så gott jag kunnat sökt analysera mina känslor för henne och kommit till samma resultat.

- Vill du se hur de nu ha det, sedan även hon fått lämna jordelivet, så har jag utverkat tillstånd för dig att i mitt sällskap besöka dem?

-

Jag tvekade, om jag skulle antaga detta erbjudande, men nyfikenheten mera än något varmare intresse drev mig att med tacksamhet mottaga anbudet. Denna gång behövde vi inte gå till fots, Abilard hade till sitt förfogande ett "luftskepp", som på otroligt kort tid tillryggalade den långa vägen. (ja - mange av de jordiske ufo-observasjoner er farkoster med opprinnelse på de høyere plan - eks. astralplaneets midlere og høyere verdener slik det her fortelles. R.Ø.anm.)

Vi landade i en nejd, som föreföll mig som ett paradys, jämförd med den stenrika natur, jag kom ifrån. På en skogbeväxt höjd låg en ståtlig gammal riddarborg men utan vallgravar och vindbryggor. Vi var väntade och blev mycket vänligt mottagna av en senechal, som förde oss upp i en gammaldags riddarsal. Här var mycket folk samlat, det var tydligen ett mycket stort gästbud. En harpolekare höll just på att föredraga en ballad, när vi trädde in, varför vi stannade vid dörren tills han slutat. Då kom Erik och Ingegerd, som suttit i högsätet vid andra ändan av salen oss till mötes, de välkomnade oss på det vänligaste och bjöd oss stiga upp och taga plats i deras närhet.

Nu først mærkte jag hur grå och ful min drækt var jæmfør med de ljusa och delvis praktfulla dræchter, som bars av de øvrige. Værden sjælv bar en blå mantel med guldstickade bårder och barett i samma færger. Ingegerd hade en med blåa bårder kantad vit drækt, som føll i rika veck om hennes vackra figur och på hjæssan ett diadem av guld.

Vi hælsades vælkomma med en bægare vin. Dærefter sjøng værden sjælv till lutan ett kvæde om kærlæken. Sedan festen på detta sætt fortgått en stund bad Erik, att Abilard till gæsternas glædje och oppbyggelse skulle berætta något fræn sina resor i andra sfærer.

"Det levde en gång i Svea land på jorden, så började han, två brøder, vilka var varandra mycket olika. Den ældre var hård, vild och Stridslysten, den yngre var en drømmare, som helst gick ensam i skog och lærde sig av naturens røster att fånga vælljud, Som han omformade i sång och homlåtar, men i ett avseende var de lika, de kunde icke lida varandra, avunden hade gripit dem båda. Den yngre avundades den ældre dennes Større ægodelar, den ældre avundades den yngre hans ljusare lynne, som gjorde honom omtyckt av alla. Mellan dem gick en ljus kvinna och mæklade fred. Så længe hon var i huset gick allt væl, men när hon vek av fræn deras væg, brøt fiendskapen løs mellan brøderne.

Så beskrev han drag før drag vært tidligere jordeliv, som jag då inte förstod gællde Erik och mig. Jag satt dærfør ganska oberørd och hørde på

Det Slutade Så, tillade han, att den yngre blev en mordbrænnare och den ældre en mandræpære. De møttes igen i næsta liv som riddare vid samma hov och hon, som velat mækla fred, var också med, men fick nu den tunga lotten att vælla strid. Hon ælskade den ena, men æktade den andra, det var den skuld, hon drog øver sig.

Nu började jag forstå, att det var oss tre han talade om, jag satt i den størsta spænning. Jag hade haft lust att be honom sluta, ty det pinande mig att detta skulle læggas før før en hop fræmmande mænniskor, men han talade med sådan myndighet och tillika med så mycken ømhet i røsten att jag icke vægade avbryta honom.

Han fortsatte sin skildring och berättade hur hon, driven en oemotståndlig mækt, slet sina band och føljde sin kænsla.

Men sade han, i det sinne, dær hatet ænnu icke var till fullo slæckt, vaknade hæmndkænslan och slutet blev æven denna gång ett dræp. Sådan var deras sorglige saga, når jag lærde kænna dem. Jag fann den yngre först. Han var av ett vekare lynne och dærfør lættare att bøja, han hade heller icke fræn sitt senaste liv någon svære skuld, men den ældre var lamslagen av sitt eget vrænga sinne, och det har kostet honom ett hårt ærbe att gå till rætta med sig sjælv. Och så beskrev han på ett rørande sætt alla de lidanden jag genomgått.

- Men, tillade han - nu ær æven han ræddad och har i dag kommit hit med mig før att gæsta, dem han førførdelat. Så bytes hat i vænskap, når vi tjæna Kærlækens herre, den Vite Krist."

Jag var djupt skakad av paterns ord. Jag var alltså denne ældre broder, som under tvenne jordeliv rasat i hat mot honom, vars gæst jag nu var. Dunkla minnen døk upp och tumlade om i min hjærna. Jag ville skynda ut och gömma mig någonstædes i ensamheten, men Erik hejdade mig.

- Nej broder, sade han, du skall stanna hær som vær kære gæst. Abilard har, genom att førtælja vær saga, endast velat på minna dig om ditt føregående før att glædjen øver vær førsoning nu må bliva så mycket større. Kom och sætt dig vid min sida. Och ni, væra ærade gæster, glædjens med oss att striden nu fått en ænda och att vi av oppriktigt hjærta kunna ræcka varandra handen. Den sværeste striden har vær væn nog haft med sitt eget jag, dærfør ær hans seger større an min

och därför må han så mycket högre äras.

Det bröt ut ett allmänt bifallssorl bland de församlade gästerna och de kom en efter annan fram och fattade min hand, som de hjärtligt skakade. Flera av dem, såg jag nu, var gamla bekanta från mitt senaste liv på jorden. Ingegerd räckte mig båda sina händer.

-Välkommen käre broder från fordom, sade hon, nu behöver jag aldrig mera gå emellan er för att stifta fred, och jag hoppas, att jag heller aldrig skall väcka strid. Abilard klappade mig vänligt på axeln.

-Du tycker kanske jag var hård, som påminde dig om allt det mörka förflutna, men det var för att så mycket mera framhäva lyckan i det närvarande. Här i vår värld får ingenting döljas. Vi skola alla se oss själva och även varandra i det förklarande ljus, som det förflutna kastar över det närvarande, då först lära vi oss förstå tillvaron och den gudomliga ledningen av våra öden, då kunna vi så mycket mera glädja oss över de framsteg vi göra och även bättre förstå att uppskatta varandra.

Jag måste giva Abilard rätt. Det som jag till en början nästan fattade som en kränkning, att han inför främmande människor blottade mina skamliga brott, det visade sig ha en alldeles motsatt verkan, ty av alla fick jag sedan röna så mycken vänlighet och sympati, att jag kände mig helt varm om hjärtat. Det blev i själva verket det gladaste gästabad, jag någonsin varit med om. Gamla minnen och nya erfarenheter kollationerades och jag kände mig så lycklig, som jag någonsin kunnat önska mig.

Det var också med saknad jag lämnade detta vackra hem och mina nya vänner och återvände till mitt arbetsfält i min egen sfär, dit både plikt och böjelse kallade mig, ty - det kände jag - i längden skulle jag nog inte komma att trivas i denna för mig alltför ljusa sfär.

Kapitel 8 – VIII

- Ett möte och ett besök i köldens häkten

Ännu en episod från denna tid måste jag berätta. På en längre vandring inom min egen sfär, som jag företog dels som en rekreation, dels för att lära känna en ny trakt, mötte jag en dag en äldre kvinna, som gick något böjd, och stöd sig på en stav. Vid hennes sida gick en yngre kvinna med högburet huvud och strålande vackra ögon. Den äldre var höljd i en torftig grå dräkt, som trots många lappar visade betänkliga revor, den yngre hade en ljus, nästan vit klädnad, som lät mig förmoda att hon tillhörde en högre sfär.

De stannade och frågade mig om vägen. Då jag lämnat upplysning jag kunde, lyfte jag på hatten och ville fortsätta väg. Men nu såg den gamla upp och borrarade ett par skapa ögon i mig.

- Vem är du? frågade hon. Jag tycker jag känner igen dig.

- Jag är en som farit vilse i hat och hämndlust, svarade jag.

- Ja, det ha vi ju alla, som gå och traska här i trakten, men låt oss sätta oss här vid vägkanten och tala litet med varandra. Hon drog mig upp på en liten backslutning vid sidan av vägen,

där vi satte oss alla tre. Det låg i hennes sätt något av myndighet, som jag underkastade mig utan att fråga - varför?

- Säg mig, fortsatte hon, var icke du en av kung Waldmars män?

-Jo, men varför frågar du det?

-Då är moderns öga skarpare än sonens. Jag tyckte väl jag kände igen dig, men så har jag också tvenne gånger burit dig under mitt hjärta.

-Mor, är det verkligen du mor?

-Ja, och här är din syster Thora från den tid jag var den stränga och fruktade mor Sigyn. Känner du inte igen henne?

-Vi räckte litet tveksamma varandra handen.

-Jag vill säga dig min son, att jag haft det mycket tungt och svårt i denna underliga värld och skulle väl haft de värre, om ej Thora kommit och hjälpt mig. Nu har det lättat något, men ännu är det så mycket som tynger. Jag har rönt så mycken otack både på jorden och här, icke minst av mina egna barn. Vad ha ni frågat efter er gamla mor, för allt vad jag stretat och arbetat för er? Ja, jag talar nu inte om Thora, hon är god, hon har sökt upp mig.

Men du och din bror, ha ni någonsin ägnat mig en tanke? Ha ni frågat vad det blev av mig? Aldrig. Jag vet det, ty jag skulle ha känt, om ni gjort det - jag som trots allt dock gått och längtat efter er. Det är det som gjutet bitterhet i min själ, det är det som gjort, att jag aldrig kommit ut ifrån det här fördömda landet, att jag går här som en osäll ande, som aldrig kan få frid. Jag går här och vankar och söker efter mina söner, för att se om de ännu ha ett minne av sin mor. O Gud, vad jag är olycklig!

Hon satt och vaggade med kroppen och stora tårar rullade utför de skrumpna kinderna. Jag kände mig helt skamsen. Mor hade rätt. Jag hade knappast ägnat henne en tanke under de sekél, som här i andevärlden hade rullat förbi, och dock hade hon burit mig in i tvenne jordeliv och där lett mina stapplande barnasteg. Var denna otacksamhet skulden till hennes lidanden, då hade jag mycket att ångra. Jag visste inte rätt vad jag skulle säga, men Thora kom mig till hjälp.

- Men nu har du ju funnit honom, som du än kallar Grane, än Åke, honom som jag tror att du älskar mest, därför att han två gånger varit din son.

- Mor, utropade jag, du skall veta, att jag varit djupt nere i mörkret, att jag frossat i hat, att jag sölat mig i blod. O, jag har inte varit värd att möta dig och jag har inte heller gjort något för att söka upp dig. Men nu vill jag gottgöra vad jag försummat, nu vill jag följa och tjäna dig. Hon gav mig en genomträngande blick.

- Jag tror att du verkligen menar ärligt Grane, men nu vill jag sätta dig på prov. Det är något jag måste göra, men jag mäktar det inte ensam. Thora är villig, men har inga krafter, men du var alltid lika stark, som du var hård. Har du kvar något av din styrka, fast din hårdhet tycks ha smält, så är du mannen att hjälpa mig.

- Jag vill göra allt vad jag förmår, försäkrade jag.

- Nåväl, minns du din far, gamle Ulf? Nej du var ju bara barn, när han dog. Jag har sett honom sitta bunden någon stans nere under oss i en iskall värld, där det än mörkare än här. Han var liksom du och många av Ulfaslakten en hård och vildsint man, som, när han gick bort, hade mycket på sitt samvete, och han har aldrig velat böja sig. Nu sitter han där sedan flera hundra år, ty han har aldrig sedan varit på jorden. Vi ha varit där nere Thora och jag för att försöka hjälpa honom, men han känner inte igen oss och bryr sig inte om vad vi säga, jag vet inte ens om

han hört oss. Det är som om han både döv och blind. Och inte ha vi krafter att slita de fjättrar som han är bunden med. Men du skall göra det, om det är som du säger, att du vill tjäna mig.
- Gärna mor vill jag försöka, men är hans bojor av samma slag som mina egna, när jag satt bunden där nere i mörkret, så kan nog ingen annan än han själv lösa dem. Men ni måste följa med och visa mig vägen.

- Jag skall följa dig, men Thora slipper. Hon for så illa på vår senaste färd dit ned. Du skall veta, att där är förfärligt kallt - bara is och is överallt. Jag tycker själv det är ruskigt, men jag måste ju, jag får inte fred för den rösten inom mig, som ropar: gå!
Thora gjorde invändningar, men det blev som mor bestämt och så begav vi oss av. Under vägen berättade jag om mitt senaste jordeliv och att jag nu fått klart för mig, att denne som jag dräpte var min forne broder Ulf.

- Jag vet det, sade hon, Thora har skaffat mig några samma underrättelser om honom, men var finns han nu?
Jag omtalade mitt besök hos honom och om det vackra gästbud, han anordnat för min skull.
- Jaså, han har det så gott - men sin gamla mor har han inte haft tid att tänka på, tillade hon med ett bittert leende.

Stackars far! han var i en ytterst svår belägenhet. Han satt på ett isblock, vid vilket han var bunden med ett starkt tåg. omkring honom var uppstaplade stora ismassor, vilka bildade liksom ruiner av en väldig borg. Där satt han ensam och stirrade med slö blick omkring sig. Nu har jag lärt mig förstå, at det var hans eget hårda och kalla sinne, som dragit honom till denna trakt, och hans egen fantasi, som till en viss grad hade skapat denna omgivning, vilken nog också hade en objektiv verklighet, eftersom vi kunde förnimma den, men då tyckte jag, att det var ett onaturligt hårt straff, som drabbat far.

Det var något storslaget över honom där han satt, gammal och grå med böjt huvud och ett yvigt skägg som räckte långt ned på bröstet. Han tycktes inte observera oss, men när jag gick fram och ropade i örat på honom, Ulf! så spratt han till.

-Vad vill du? sade han i vredgad ton. Stör inte mina drömmar.
-Det är din hustru Sigyn och din son Grane, som kommit för att hälsa på dig.
-Låt mig vara i fred. Jag har det gott som jag har det.
-Fryser du inte?

-Fryser?... det var en underlig fråga. Visst fryser jag, men det skall så vara, det hör till den borg jag byggt mig. Här får ej finnas pjunk och klemighet.

-Men du sitter ju bunden, vill du inte bli fri?

Det fanns en tid, då jag slet i mina band och ropade efter frihet, men nu har jag lärt mig, att det måste så vara. Nu vill jag bara vara i fred.

-Jag vill försöka att hjälpa dig, sade jag och tog ett stadigt tag i hans fjättrar, men de gav inte vika. Jag förmådde ingenting.

-Låt bli det där, sade han i vresig ton, du lär inte orka något, där jag själv stått maktlös.

-Nej du har rätt, svarade jag, det är nog ingen annan än du själv som kan lösa dina band, men det kan du, bara du riktigt vill.

-Och om jag inte själv vill...

-Du måste vilja, ty här kan du icke bli sittande till eviga tider.

Mor tog honom i hand.

-Ulf, sade hon, det väntar dig både värme och frihet, bara du själv vill komma härifrån.

-Det lär inte du kunna ge mig, du som egentligen är skuld till att jag sitter här. Minns du.
-Tyst, ropade mor och lade handen över hans mun, låt oss inte tala om den saken. Vi måste nu försöka få dig härifrån.

- Ha ni nu en gång väckt mig, så vill jag också tala. Jag vill att han, sonen min, skall få veta hurudan mor han hade.

- Tyst! jag ber dig, sade hon med bevekande stämma. Men Ulf lät icke hejda sig.

- Hör då, sonen min. När mor Sigyn var ung och fager - ty hon var fager en gång, så underligt det kan låta - blev hon lockad bort till en mäktig hövding, som gav henne kostbara smycken och sände henne skändad tillbaka till hennes faders gård. Det barn hon födde, lade hon i lönn och lät det ömkligt omkomma.

- Tyst! avbröt mor. Jag besvär dig! Men Ulf fortfor:

- Jag visste ingenting om detta, när jag äktade Sigyn, men senare i en stund av förtvivlan, kom det fram av hennes egen mun. Sinnesruset hade avlat bitterhet. Hon gick och bar på ett outsläckligt begär att hämnas på sin förförare, och nu ville hon att jag skulle...

- Tyst, för Guds barmhärtighets skull!

... att jag skulle bringa honom om livet. Det var hon, som dröp hatets gift i mitt blod, och hård som jag av naturen var, föll det i god jord. I många år gick jag och ruvade på hämnd och allt som åren gick hårdnade mitt sinne. Alltjämt eggade mig Sigyn, och slutligen, då tillfället var gynnsamt, slog jag till. Ingen anade, att det var jag. Det blev sorg i mångas sinnen, men Sigyn och jag skrattade... Hu, vad jag fryser!

Han skalv i hela kroppen och kröp ihop som av smärta. Sigyn låg alldeles tillintetgjord vid hans fötter.

Då hördes fotsteg. Jag vände mig om och såg en ljus gestalt, till utseende och dräkt lik en gammal nordisk hövding. Jag tyckte mig känna igen dragen, men visste ej, var jag sett dem. Han log så vänligt mot mig och nickade, då såg jag att det var pater Abilard. Men varför hade han tagit på sig denna förklädnad?

Ulf lyfte huvudet och uppgav ett skri av fasa.

- Det är han... det är han! Gå, gå, jag vill inte se dig, du bleka skugga.

Även Sigyn hade rest sig, och ropade i förfäran:

- Vik hädan du satans bländverk! Det kan inte vara han. Vem är du, som lånat hans hamn för att skrämma oss?

Abilard böjde sig ned och tog Sigyns hand.

- Jag är en som söker tillgift för ett brott jag en gång i ungdomlig yra begick mot dig. Under sekler av delvis mycket pinsamma minnen har jag längtat efter denna stund, då jag kunde få kasta mig för dina fötter och bedja om tillgift för den kränkning jag tillfogade dig. Men alltjämt har jag hållits tillbaka, icke av någon falsk blygsel utan av din egen höga ledare, som du icke känner, men som vakar över dina steg. Han har alltid sagt:

"bida till den stunden kommer, då jag kallar dig". Nu har han kallat, nu är jag här och tigger om din förlåtelse.

Han böjde knä och sträckte armarna mot henne. Hon var djupt gripen, kunde ej få fram ett ord, hon bara såg på honom med stora undrande ögon. Sedan följde en hjärtgripande scen, då Sigyn i djupaste förkrosselse gav uttryck åt alla de vekare känslor, hon hållit inestängda under århundranden. Nu brast de band, vari hon insnört sitt väsen, nu fick hjärtats isbundna

källsprång kvälla fritt, och med en ödmjukhet och en ömhet, som man skulle trott oförenliga med hennes väsen, gav hon sig helt i bekännelse av sin ånger över allt ont hon i sin hårdhet bedrivit.

Detta grep till sist även gamle Ulf. Då Sigyn lutade huvudet i hans knä och bad honom förlåta allt vad hon felat, då ve knade även hans stela drag. Han strök henne sakta över håret medan stora tårar rullade utför hans kinder ned i skägget. Till sist sträckte han handen mot Abilard.

- Frände, sade han, är du inte vred på mig?

- Ingalunda. Jag har bara längtat att få komma dig till hjälp. Nu menar jag att du suttit här länge nog och är redo att följa oss.

- Ack vore det så väl! Men här är jag bunden och kommer väl aldrig härifrån förrän Ragnarök spränger mina fjättrar. Men blir jag en gång fri, så vill jag ärligen giva dig mansbot och tjäna dig som en slav.

- Du är fri. Ser du ej att dina fjättrar fallit av dig. Känner du ej att isen både utom och inom dig börjat smälta. Tag min hand så vandra vi tillsammans från detta köldens häkte. Prisad vare Gud, som låtit mig få uppleva denna stund.

Tiden var nu kommen, att jag på nytt skulle gå in i materien. Jag hade själv börjat längta därefter, ehuru jag väl förstod, att det nya liv, jag gick till motes, maste medföra svåra provningar, men jag förstod å andra sidan att jag med redan inhöstade erfarenheter icke kunde stiga högre i andens värld. Jag måste samla mera material för att kunna bygga vidare på den utveckling, jag kände mig vara stadd uti. Abilard bekräftade denna uppfattning och uppmuntrade mig till det viktiga steg jag gick att taga.

Sigyn, som nu var en alltigenom god och kärleksfull varelse och som omfattade mig med den största ömhet, önskade att jag skulle vänta ännu någon tid, så ville hon gå förut, för att om möjligt ännu en gång som moder få bära mig in i jordelivet. Men jag kände, att jag inte kunde vänta. Den dvala, som föregår återinträdet i materiens värld, hade redan börjat gripa mig. Jag tog farväl av mina vänner och gick så beslutsamt, men icke utan en hemlig bävan in i det nya liv, som väntade mig.

Under vilka omständigheter och var jag skulle födas hade jag ingen aning om.

her

IX.

Jag fick rida långt bort i världen

Om mitt nästa jordeliv kan jag fatta mig kort.

Man skrev 1685, det år jag föddes. Det var i en usel liten koja i den värmländska skogsbygden jag först såg dagens ljus. Min far var en fattig gårdsbrukare. Min mor var god emot mig, det är nästan det enda jag minns om henne, men det är också det bästa minnet. Om min barndom och ungdom är icke mycket att säga. Jag växte upp i skogen, blev stor och stark och fick tidigt lära mig sköta hästen och yxan, men det var också snart sagt det enda jag kunde; någon boklig lärdom bestods icke.

Efter det äventyrliga och vilda liv, jag senast fört på jorden, var detta med sitt trägna arbete i en undangömd vrå av världen ägnat att bringa en viss ro över min själ. Men föga förstod jag livets mening. Stundom drömde jag om äventyr. Jag ville få rida över berg och backar långt bort i världen och uträtta något stort, som far och mor och prästen skulle få höra talas om och undra över. Jag kände dådlusten stiga upp inom mig. Den hade ännu icke fått rasa ut, men den skulle snart få sitt lystmäte.

När jag var nitton år, blev jag utskriven till soldat, och efter en mycket ofullständig utbildning fick jag åtfölja ett rytteriregemente, som skickades till Polen. Det blev visserligen snart fred med detta rike, men Carl XII rustade sig till en avgörande strid mot tsar Peter och 1707 satte han sin stora här i marsch mot det inre av Ryssland.

Min ungdomsdröm att få rida långt bort i världen hade gått i uppfyllelse, men något stort fick jag icke vara med om att uträtta. Under nederlag och umbäranden av alla slag trängdes vi småningom söderut mot Turkiet. Vad vi led under den stränga vintern 1708-09 på Ukrainas slätter kan jag icke beskriva. Att frysa, svälta och slåss, det var vad livets skola hade att lära mig. Det kan tyckas, som om det inte hade varit till någon gagn för en natur sådan som min, men nu har jag lärt mig förstå att det just var denna hårda skola jag behövde för att bryta ned den hårdhet, som ännu låg på botten av mitt väsen.

Den sega uthållighet, den blinda lydnad och den varma hängivenhet för vår kung, som detta fälttåg fostrade, var dyrbara förvärv för det sinne, som aldrig i jordens skola fått lära sig lyda och aldrig sett upp till någon annan än sig själv. Den guds-fruktan, som präglade kung Carls dagliga liv, spred sig också i hans här. Fältprästen läste för oss ur bibeln, vi sjöng psalmer och tog nattvarden vid ett par trummor som altare. Det var en mycket primitiv gudstjänst, men däfför icke utan betydelse; den hade i varje fall det goda med sig, att den mildrade den råhet, som kriget gärna alstrar. Även de många striderna hade för mig den betydelsen, att jag slutligen fick en verklig avsmak för det ständiga slaktandet.

Men hur litet förstod jag då av allt detta. Jag red, som en man i ledet, stred där andra måste strida, led vad andra fick lida, hade ingen egen vilja, var blott ett nummer i ledet, som just ingen brydde sig om, en kugge i det stora maskineri, som kung Carl skötte med mästarehand, men också med ett överdåd, som måste gå före fall.

Så kom det blodiga Poltavaslaget. Jag var med i den hetaste striden. Vårt rytteri gjorde en våldsamt chock mot de ryska linjerna, men mottogs med en m~skötsalva, som åstadkom stora luckor i våra led. Min häst stupade och jag föll till marken. Jag reste mig igen och stred till fots. Sedan minns jag bara ett vilt tumult med skott och skrik och vapenslammer. En brännande känsla i bröstet och - så var allt slut.

x.

Ett varmt mottagande

Men, var det verkligen slut? När jag vaknade upp igen till ett något oklart medvetande, tyckte jag mig åter vara mitt inne i stridsvimlet. Det var ett fasansfullt handgemäng men utan vapen - hand i hår och hand om strupe, vänner och fiender om varandra i en förtvivlans kamp.

Skrik och jämmerrop fyllde luften. Jag sparkades och knuffades än hit än dit, men tog själv ingen del i striden. Jag var så yr, så maktlös, kände mig så underlig till mods, visste inte, var jag befann mig. Himlen var blodröd och marken fuktig av blod. Småningom blev de stridande omkring mig liksom överkliga. De smälte ned som skuggor, och deras skrån och verop dog bort som eko i fjärran. Jag var lämnad alldeles ensam. Det brände som eld i mitt bröst, men jag var så trött, att jag föll ned på marken och somnade. Då jag åter slog upp ögonen, stod en ljus gestalt vid min sida. Han reste upp mitt huvud och gav mig något att dricka. Det sv alkade så skönt och lindrade den brännande känslan i bröstet.

- Vem är du? frågade jag.

- Jag är en samarit, som kommit för att förbinda dig.

- Är jag då sårad?

- Inte blott sårad. Du har stupat för en kula i bröstet, du är död och har flyttat över från jorden till andevärlden, men du behöver vård, ty även den kropp, du nu bär, har rönt inverkan av det dödande skottet. Känner du icke en stickande känsla i bröstet?

- Jo, det bränner som eld, men det du gav mig att dricka har lindrat smärtan. Men - vad säger du - är jag död? Det är inte möjligt. Jag lever ju, fast jag är så underligt trött i mitt huvud. Jag var ju också nyss mitt uppe i striden, men nu ha de flytt. Säg mig, vet du om ryssarna blev slagna?

- Det vet jag ej. Jag har bara kommit för att taga vård om de slagna. Och nu behöver du komma till ro.

Två män i vita kläder kommo med en bår. De lyfte mig varsampt upp på den. Med en känsla av obeskrivligt välbefinnande sträckte jag ut mig och somnade.

Vart hade man fört mig? Jag satte mig upp och gnuggade mig ögonen. Jag låg i en mjuk säng i ett litet vackert rum. Fönstret stod öppet och ljumma fläktar strök över pannan. Efter allt vad jag lidit av fälttågets strapatser var detta en ljuvlighet. Jag lade mig ned igen och låg alldeles stilla som bunden av en förtrollning. Jag vågade knappast röra mig av fruktan att allt skulle försvinna.

Efter en stund drogs ett förhänge till sidan och ett vänligt ansikte tittade spejande in i rummet.

- Jaså, du är vaken nu, då får jag komma in och hälsa dig välkommen.

Denna röst var mig bekant och dragen tyckte jag mig också ha sett förut, men nu kunde jag inte reda några minnen.

- Känner du inte igen din syster Thora? sade hon och strök mig smekande över håret.

- Åh, är det du! Jag tyckte väl, jag kände igen dig. Men säg mig, var är jag nu, och hur har jag kommit hit?

- Du är nu hos gamla vänner, mor Sigyn och mig, och här får du vila ut efter ditt korta men stormiga jordeliv. Vi ha följt dig under alla dessa år med det varmaste deltagande, och när du stupade, bådo vi en samarit och ett par bärare föra dig till oss.

- Ja, jag minns, de lade mig på en bår, men sedan måtte jag ha somnat. Och jag måtte ha sovit länge - inte sant?

- Ja, men du har också behövt vila, så utpinad som du var.

Vi språkade en stund om våra gemensamma minnen. Mor Sigyn kom in och bjöd mig en läskande dryck. Hon uttryckte sin glädje över att se mig igen.

Hon hade undergått en märkvärdig förändring, sedan jag såg henne sist. Hon, den gamla gråhårgumman, var nu ung och fager. Den krökta gestalten hade blivit spänstig och rak, och

ur de vackra ögonen lyste en värme, som jag aldrig sett förut. Och dock var hon sig så lik, att jag genast kände igen henne. Hon förstod den undran, hon läste i mina blickar, och skyndade sig att komma mig till hjälp.

-Du tycker väl, att jag förändrat mig till min fördel - eller hur?

-Ja, vem skulle kunnat tro, att du, gamla mor, kunde bli så ung igen. Förklara mig, hur det gått till.

-Som du minns, var det en gripande stund, då vi lyckades frigöra gamle Ulf ur det ishäkte, där han så länge suttit fången. Då löstes också min ande - ur den beklämning, jag själv genom min halstarriga förtegenhet ådragit mig, och mitt sinne ljusnade mer och mer i samma mån som jag öppnade det för högre inflytanden. Slutligen - det var kort efter sedan du gått ned på jorden igen - kom det bud, att jag skulle få flytta till en högre sfär, den som Tora redan tillhörde och där vi nu befinna oss.

Men därvid undergick jag en förändring, som var mycket underbar. Jag blev mycket matt och somnade in där nere och vaknade här uppe i en ny förnygrad gestalt. Det är något i en sådan process, som liknar den jordiska döden, ehuru skillnaden i täthet mellan den kropp vi lägga av och den vi erhålla icke är så stor. Det är som om den yttre litet grövre formen smälte bort, och den inre tunnare trädde fram - ja, jag kan inte förklara det där för dig. Du får väl själv någon gång erfara det.

-Du må tro, sade Thora, att det var en glädje, när jag fick taga Sigyn med mig hit upp, där mitt lilla hem stod och väntade henne. Och att vi nu också ha dig hos oss, gör vår glädje så mycket större. Jag har också hälsningar till dig: först från gamle Ulf, som vi ännu kallar honom - han är nu en flitig arbetare i den sfär, vi senast lämnat - och vidare från Erik och Ingegerd, som bett oss vara välkomna till deras borg så snart som möjligt. Vi bo nu, som du kan förstå, i samma sfär.

Då vi några dagar senare sutto tillsammans i förtroligt samtal, kom vår gamle vän Abilard på besök. Han tog mig i famn och lyckönskade mig till ett väl fullbordat jordeliv.

-Du har inte varit borta mer än 24 år, sade han, men du har använt tiden väl. Det har varit en hård skola, men tänk vad den gjort dig gott.

-Det förstår jag inte, sade jag. Nr jag nu ser tillbaka på mitt liv, har det ju bara varit strider och vedermödor. Vad har jag väl vunnit på det?

-Du har vunnit, vad du icke på annat sätt kunnat vinna - du har tämt den gamla Ulfnaturen inom dig. Det fanns ännu i ditt väsen en brådd av vildhet, som inga häruppe fattad föresatser, ehuru ärligt de än varit menade, ensamt varit i stand att utplåna. Det måste ske på det plan, där denna vildhet haft sin tummelplats och där den kunde få rasa ut. Därför blev du sänd i kriget, som gav dig tillfälle att frossa i vild råhet. Men du motstod frestelsen. Du gjorde din plikt som en tapper soldat, men du glädde dig aldrig åt själva striden, den blev dig till vämjelse. Därmed var målet vunnet, och du fick gå hem igjen. Så underligt det kan låta, blev kriget för dig ett reningsmedel.

Det var så även i ett annat avseende. De lidanden och umbäranden, det förde med sig, och som du bar med tålig undergivenhet, hava utplånat många av de fläckar, du genom tidigare våldsdåd besudlat dig med. Hur fördömligt kriget än är i sig självt, måste det dock liksom allt ont i världen i sina konsekvenser tjäna det goda. Det är ett gissel, som människorna i sin ondska bundit åt sig själva, men som de också behöva för sin egen tuktan. När de inte längre behöva det, bortfaller det av sig självt.

-Det är dock en sak, jag inte förstår. Den hårda skola, jag fick genomgå här i sfärerna före mitt senaste jordeliv, hade tämt min vildhet, så att jag själv åtminstone trodde mig ganska färdig i

det avseendet; varför skulle då samma läxa behöva repeteras på det fysiska planet?
-Därför att det är där, med bindel för ögonen och i glömska av allt förflutet - man skall avlägga provet. Man lär sig en läxa här uppe, men måste gå ned till jorden för att "läs den".

Består man provet, så har den goda lärdomen slagit rot i karaktären. Stapplar man - och tyvärr är det ofta fallet - så får man bakläxa och nödgas komma igen till nya lidanden och nya prov. Därför ser man icke sällan, hur liv efter liv för samma individ gestaltar sig så lika, att man har svårt att skönja något det ringaste framsteg. Utvecklingen går stundom oändligt långsamt, men Han, som väntar på oss, har inte bråttom, Hans tålemod är oändligt, liksom Hans kärlek är utan gräns.

Sedan jag antecknat mina minnen från min senaste jordevandring och jämfört dem med äldre anteckningar från tidigare liv och därav dragit den nedslående slutsatsen, att Abilard hade rätt i avseende på utvecklingens långsamhet, fick jag nu börja en mera ordnad verksamhet. Den var delad mellan regelbundna studier i min egen sfär och biträdande hjälp i en lägre. Jag var därvid ofta i tillfälle att träffa gamle Ulf, och mellan oss uppstod ett starkt vänskapsband. Under hela tiden bodde jag emellertid hos Sigyn och Thora, där jag hade det angenämaste hem, jag kunde önska mig.

Så gick väl mer än ett halvt århundrade efter jordisk tidsräkning.

Kapitel 11 - XI

- Äntligen möttes vi

En dag föreslog Abilard, att jag skulle avbryta min något enformiga verksamhet och unna mig någon rekreation genom att företaga en längre resa i vår sfär. Jag borde, tyckte han, se mig litet om i den värld jag tillhörde; kanske kunde jag bli i tillfälle att göra nya intressanta bekantskaper, eller uppliva gamla sådana. Han erbjöd sig att följa med och så begav vi oss av. Man färdas i vår värld vida lättare än på jorden. Här finns bekväma samfärdsmedel, både elektriska fordon och styrbar luftskepp, men man kan också bara genom en koncentrerad viljeakt direkt förflytta sig nästan med tankens hastighet från en ort till en annan; detta kostar en viss ansträngning, men leder snabbast till målet. Man kan naturligtvis också vandra på sin fot och det innebär ingalunda samma ansträngning som en vandring på jorden, då gången här är mycket lättare och snabbare än när man bär på den fysiska kroppen. Vi valde sistnämnd färdssätt, emedan vi då hade bättre tillfälle att se oss om.

Det skulle vara en alltför svår uppgift att söka skildra allt det underbara och intresseväckande, jag under denna färd fick uppleva. Jag vill endast dröja vid en episod, som för mig blev av stor framtida betydelse.

Vi hade besökt en mindre stad, som låg på en bergssluttning med utsikt över en vacker dalgång, i vars botten en strid fjällbäck brusade fram, och stod just i begrepp att lämna den, då vi vid stadsporten mötte en ung kvinna, som stannade och betraktade oss som om hon hade känt igen oss. Hon var liten och späd till växten, men hade något viljestarkt i sitt utseende. Ögonen var milda med ett skimmer av svärmod i blicken. Det var något i denna blick, som jag inte kunde komma förbi.

-Varför går I ut ur denna stad, utan att ha varit inne mitt hus? frågade hon. Det är väl ändå mig I söken.

-Jag känner dig icke, sade jag förvånad.

Men jag känner dig, sade hon med en övertygelse, som syntes orygglig. Du är riddaren Åke Algotson - inte sant?

Jag bekräftade att jag en gång burit det namnet.

-Så följ mig då, goda herrar, vi ha kanske ett och annat att språka om tillsammans. Hon tog mig vid handen och ledde mig in i sin lilla villa, som låg alldeles invid stadsporten. Abilard följde tyst efter. Vi kom in i ett enkelt och trevligt rum, som bar vittne om ordning och flit. Hon bad oss sitta ned i var sin länstol, själv blev hon stående.

-Det var en tid, sade hon vänd till mig, då den unge ståtliga riddaren inte försmådde en fattig vallpiga, som han träffade i skogen. Mins du lilla Gudrun, som du tog i din famn? Först var hon skygg, men sedan gav hon sig så helt åt sin vackra riddare, att han aldrig gått ur hennes håg. Minns du det?

-Gudrun? sade jag spörjande, i det jag reste mig från stolen. Jag blev både häpen och förlägen. Minnen dök upp, som jag för länge sedan trott var utplånade. Den fagra Gudruns bild stod med ens så levande för mig, att jag inte kunde undgå att se, att det var hon, som nu stod framför mig.

-Ja, du har glömt mig, ser jag, fortsatte hon med ett vemodigt tonfall, men jag har aldrig glömt dig. Många och mycket har jag sedan dess upplevat, men bilden av min unge riddare har så bränt sig fast i min hågkomst, att jag skulle ha känt igen dig var och när jag än mött dig, skulle det också ha dröjt tusen år. Och att jag en gång skulle möta dig, det visste jag, den vissheten har brunnit som en liten tindrande stjärna i mitt väsens innersta, den har kommit mig att glömma så många vedermödor, som jag mött på min väg, den har lärt mig att tro och hoppas. Och nu har det undret skett, att jag möter dig här utanför min egen dörr.

-Gudrun! Jag bär på en stor skuld till dig, hur skall jag någonsin kunna gälda den?

-Därom skall vi icke tala, sade hon vänligt och sköt mig tillbaka ned i stolen, men unna mig blott, den lilla stund jag får behålla dig, att få sitta vid dina fötter och hålla din hand. Hon satte sig på en pall bredvid mig och lutade huvudet mot mitt knä.

-Du lilla Gudrun, sade jag och strök hennes hår, har du lidit mycket för min skull?

-Älska är att lida, och jag har älskat dig och ingen annan under alla de sekel, som förrunnit i vantan på att du skulle komma.

-Vill du berätta något om dig själv från den tiden, då vi möttes där i skogen?

-Vad skall jag säga annat än att du tog mitt hjärta, utan att jag fick ditt i gengåva. Vad kunde jag göra annat än gråta, när du gick ifrån mig och äktade den fagra tärnan vid kung Waldemars hov. Jag dolde mig med min skam, jag födde mitt barn i sorg, men jag älskade det, därför att det också var ditt. Jag blev förskjuten av min far, därför att jag inte kunde förmå mig att säga ditt namn. Utstött och föraktad gick jag med mitt barn på armen från dörr till dörr och bettlade tills slutligen en gammal man av de geistlige tog vård om oss och utverkade att jag fick tjänst hos en rik och förnäm herre, som ägde ett gods nära Linköping. Där fick jag stanna och sköta hans svin. Ja, Gud signe den patern, som hjälpte oss då! Jag såg honom aldrig sedan.

Abilard hade stigit upp och betraktat Gudrun med en forskande blick.

-Minns du vad den patern hette? frågade Abilard.

-Ja, det är det enda jag minns av honom. Hans drag ha förbleknat, men jag måste ju minnas hans namn, för att kunna innesluta honom i mina böner. Han hette Abilard.

-Så har jag då funnit dig, min dotter, som jag så mycket sökte efter, sade Abilard och sträckte armarna emot henne. Jag anade att det möjligen kunde vara du, nu har jag visshet. Känner du

igen mig?

Gudrun hade rest sig och stod med ett uttryck av den yttersta förvåning i sitt ansikte.

-Du... är du Abilard? Nå så Gud välsigna dig! utropade hon och slog armarna om hans hals.

-Du får inte undra på, att jag inte genast kände igen dig, tillade hon, ty när jag fann min riddare, tog han mig så helt. Jag såg knappast att du var med.

Sedan språkade vi länge tillsammans. Gudrun berättade att hon varit nere på jorden en gång och då varit nunna i Vadstena kloster, men inte funnit den frid som hon längtade efter.

På min fråga vad hon nu hade för sig, och om hon trivdes i den trakt, där hon bodde, svarade hon:

-Jag lever ett mycket ensamt liv, men här finns ett hospital, där man tar vård om dem, som ha svårt att finna sig till rätta sedan de lämnat jordelivet. Där är jag en hjälpande syster, ty jag har god hand med sjuka, det lärde jag i klostret.

-Vet du något om den, som då var vårt barn?

-Han är för närvarande på jorden. Där följer jag honom så mycket min tid tillåter; det är mitt käraste värv. Jag har bara glädje av honom.

Abilard reste sig och gjorde min av att gå.

-Ska ni redan lämna mig, sade Gudrun och sträckte bedjande händerna mot oss.

-Jag tänker vi ta henne med på vår färd, om hon har lust, sade Abilard och jag instämde av hela mitt hjärta.

Jag trodde hon skulle bli tokig, hon skrek och snurrade runt och blev alldeles vild av glädje. Sedan föll hon mig om halsen och grät medan ögonen strålade.

-Aldrig, aldrig trodde jag, att jag skulle få följa dig, och aldrig trodde jag, att jag skulle få återse Abilard, och nu får jag följa er båda. Lovad var Gud!

Vår vandring gick därifrån till en enslig trakt högt uppe bland bergen. Det var en obygd, där vägen slingrade sig fram utmed branta stup, över djupa klyftor och strida bergbäckar.

Vegetationen var i början rik, men avtog i mån, som vi steg högre. Snart var vi uppe på en högslätt av vidunderlig skönhet med en krans av snötäckta alptoppar runt om horisonten. Men inte ett träd, knappast en buske; det enda som växte var ett fint dunlikt gräs och stora praktfulla alpblommor. Där var så stilla, ej ens en fågels kvitter avbröt tystnaden. Luften var så ljum och så lätt att andas. Gudrun var munter och glad; hon sjöng sa att det ekade mot berghällarna.

-Vart ämnar du föra oss? frågade jag Abilard. Här ar ju sa ödsligt, till och med djurvärlden tycks ha dragit sig ifrån denna trakt.

-Inte långt härifrån bor en gammal lärd eremit som jag känner sedan långt tillbaka i tiden. Jag ville gärna göra honom

ett besök. Kanske skola vi inte ångra det.

Då vi gått ännu ett stycke, såg vi en underlig, något fantastisk byggnad sticka fram bakom ett klipputsprång. En gammal man med vitt hår och skägg trädde ut emot oss.

-Välkomna varen I, sade han. Jag kände att ni skulle komma och jag är glad att få taga emot er. Min hydda är inte sto men den rymmer för er alla tre den bekvämlighet ni behöv och den gästfrihet ni längta efter.

-Guds fred gamle Atle! sade Abilard. Du känner säkert min reskamrater, jag behöver ej nämna deras namn?

-De äro mig väl bekanta. Jag har följt dem i hundraden av år och jag visste, att de en dag skulle söka upp mig. Gott at jag nu får se dem tillsammans och att det är du, gamle vän som fört dem till mig; för detta vare du trefält välkommen.

-Honom hade jag alltid tänkt att leda till dig, men icke anade jag, när vi anträdde vår färd, att jag även skulle ha lycka att möta henne och få vara den som förde henne hit.. Ödets (skjebnens-) vägar är underbara.

Gudrun och jag såg förvånade än på den gamle och än på varandra.

-Varför lever du här så ensam, långt ifrån andra människor frågade jag.

-Känner du inte hur ren luften är, förnimmer du inte de högtidliga stillhet, som här råder; kan du inte förstå, hur väl denna plats ägnar sig för de studier jag bedriver?

-Vilka studier? vågade jag framkasta.

-Kom och se, sade han och förde oss in i ett stort rum, som såg ut som ett vetenskapligt laboratorium. På alla bord och hyllor stod instrument av många olika slag: kikare, sextante vågar, deglar och retorter, även som preparater i en oändlig mångfald.

Gudrun gick omkring och såg på alla dessa för henne så underliga ting, lyfte på dem och satte dem varsamt ned igen.

-Du förstår mera än andra, det ser jag, sade hon, men vad är det egentligen du studerar?

-Naturen, ingenting annat än naturen, sade den gamle, och hans ögon lyste av glädje, medan hans mun drog sig till ett vackert småleende. - Men, tillade han, naturen är oändlig i det stora som i det lilla, och icke evigheten förslår för den, som vill intränga i alla dess hemligheter.

-Är då naturen så lockande, att du vill offra sekler på att studera den? frågade Gudrun.

-Ej blott naturen, sådan den ter sig för våra sinnen, men det som ligger bakom.

-Vad ligger bakom?

-Den store Anden, han som aldrig börjat och som aldrig slutat, han som är och aldrig förvandlas, han som bär allting utan att tröttna, han som med sin milda andedräkt värmer varje litet livsfrö, så att det slår ut i blom och varje bävande människohjärta, så att det öppnar sig och skälver av fröjd.

-Har du sett denne Ande?

-Ingen har sett honom, eller kan någonsin se honom, ej ens de höga keruber, som är hans sändebud, men genom att komma på spåren de lagar, han skrivit för sin natur, går jag liksom i hans spår och tänker hans tankar efter honom och för varje nytt litet led jag lägger till kedjan av gamla sanningar, ropar mitt hjärta av glädje. Ära vara Gud!

Det kom ett förklarad sken över den gamles anlete, och han upplyfte sina händer, som om han tackat någon.

Sedan förde han oss in i sin studerkammare, som på alla väggar hade hyllor med böcker och folianter. På skrivbordet låg högar av papper och gamla pergamentsrullar. På ena långväggen stod en bred bänk, övertäckt av ett hyende och några mjuka kuddar. Här bjöd han oss taga plats, medan han själv gick omkring och småpysslade med något. Först tog han fram ett gammalt krus och sedan kom han med tre kristallbägare.

-Detta har jag endast för kära gäster, sade han i det han slog i ett guldglänsande vin. Själv förtär jag ingenting.

-Du har säkert ofta gäster, sade Abilard.

-Ja, de komma både ovanifrån och nedanefter både för att hjälpa mig i mina studier och för att själva bli hjälpsna. Uppfriska er nu med mitt vin, det rusar icke. Och var så välkomna I mina käraste gäster, som jag under sekler gått och väntat på.

-Ja, du nämnde, att du följt oss under århundraden och att du känt, att vi skulle komma, sade

jag, vill du förklara varför du väntat oss?

- Det vill jag gärna, sade han och tog plats i en gammal skinnklädd länstol mitt emot oss. Minns du en tid, då du var min herre. Du var den ståtliga riddaren Åke Algotsson vid kung Waldemars hov och jag var den fattige skogshuggaren Atle vid din gård?
- Var det du, som hjälpte mig att finna spåret av henne som förlupit mig?
- Så var det. Jag levde då som nu litet avsides från andra människor, djupt inne i skogsdunklet. Drömmar och aningar fyllde mitt väsen. Redan under tidigare skiften av min tillvaro hade jag studerat naturens hemligheter och uppodlat vissa ockulta krafter som gjorde, att jag hörde och såg mera än andra människor, blott det icke rörde mig själv för nära, ty då var jag både blind och döv. Jag var gift och hade en enda dotter. Hon växte upp som en vacker stjärnblomma i skogen, hon var min glädje och stolthet. Sedan hennes mor gått bort, var det hon som skötte om vårt lilla hem och vaktade våra getter.

Men en dag kom hon hem skändad och ville inte bekänna vem den mannen var, som fläckt hennes ära. Jag försökte med hemliga krafter komma honom på spåren, men alltid förgäves, och väl var det, ty om jag lyckats, hade jag kanske varit fläckad av hans blod. Då hon envisades att icke vilja namngiva sin förförare, blev jag hård och stötte henne ifrån mig. Det var en handling, som jag sedan bittert ångrat. Hur har jag icke sedan sökt henne både på jorden och i sfärerna, tills äntligen hennes mor gav mig ledtråden till henne. Jag kunde sedan obemärkt följa henne på alla hennes vägar, men vågade icke giva mig tillkänna av fruktan, att hon skulle rygga tillbaka för den onaturlige far, som utstött henne. Detta har varit mitt lidande genom sekler.

Sedan mitt sinne lagt sig till ro, har jag inte haft svårt att finna den man, som vållade vår olycka, och även honom har jag följt, icke med hämndetankar utan med längtan att en gång få se dem båda lyckliga vid varandras sida, ty i djupet av deras väsen har jag läst den hemlighet, på vilken livets lycka beror. Av den upphöjda mästare, som leder mina studier, har jag fått det rådet att tåligt vänta, tills de båda skulle söka upp mig. Det har förefallit mig som en tröstlös och ändlös väntan, och mången gång har mitt hopp sviktat, men nu - äntligen! - har jag er båda hos mig.

Han sträckte sina armar emot oss och tog oss båda med obeskrivlig ömhet i sin famn. Gudrun hade, under det han talade, smugit sig till honom och fattat hans hand, som hon höljde med kyssar. Jag hade en underbar förnimmelse av att något i mitt innersta väsen öppnades och genom denna öppning såg jag som i en vision ett lyckoperspektiv, som fyllde mig med en förr ej anad sällhet (tidigare ukjent salighet). Den varade kanske blott ett ögonblick denna vision, men jag kände att nu stod jag inför en ny fas av min utveckling; nya strider och nya brytningar, men också nya lyckomöjligheter skulle komma att förverkligas.

Abilard lämnade oss nu. Han gick att uppsöka andra, som behövde honom bättre, sade han. Han tog oss i famn och uttryckte sin förhoppning, att vi snart skulle råkas igen. Sedan svepte han kappan om sig och försvann med en underbar hastighet ur vår åsyn.

Det var en lycklig tid vi tillbringade hos Atle - lycklig för oss och lycklig för honom. Han lämnade för en tid sina studier och ägnade sig helt åt vår uppfostran. Många visdomsord gav han oss och många underliga gåtor förstod han att lösa. Han var outtröttlig att svara på alla våra barnsliga frågor. Men när jag en gång sökte utforska honom om framtiden blev han allvarsam och svarade endast:

Spörj ej om det kommande. Det tål ej att vidröras av ovarsamma händer. Vet att vi i varje ögonblick av vårt liv bygga på vår framtid. Väl eller illa bygga vi, det är dock vår egen hand,

som fogar sten på sten till vårt framtida öde. Men söka vi förvetet intränga däruti - vill vi skåda, hur det i detalj kommer att utmejslas, då förgripa vi oss på den högre makt, som övervakar och leder arbetet, och störa den samdräkt som bör råda mellan denna hemliga överskyggande makt och vårt eget väsen. Ju mera däremot vi i barnslig förtröstan kunna lämna oss helt åt denna ledning och tro på dess ofelbara makt, desto fastare bygga vi, desto skönare blir byggnaden.

Utan tvivel finns de, som äga en viss förmåga att intränga i framtidens dunkel - och frestelsen är stor att göra det, men det är alltid förbundet med faror, icke minst den att bliva gäckad av en hägring, som kunnat bli verklighet, men som brast, då den skulle utformas av orena eller ovarsamma händer. Någon gång då vår själ vilar i andaktsfull stillhet, kan den, utan att trakta därefter, uppfånga en glimt av det, som framtiden bär i sitt sköte, men då är det något som gives oss, ej något som vi gripa efter, och dess mening är endast att stärka vår vacklande tro och värma vår frusna förtröstan.

- Har du haft sådana inblickar i framtiden? frågade jag.
- Knappast för min egen del, men ofta nog för dem jag håller av.
- Då har du kanske sett något, som rör oss, vågade Gudrun framkasta.
- Vill du ändå söka avlocka mig en hemlighet, som det vore dig bäst att icke veta, svarade Atle med ett vänligt småleende. Livet är alltid en brottning med det öde vi själva skapat oss men vid vår sida står den, som håller alla trådar i sin hand och som leder oss med en vishet, som aldrig tager miste om medel och en kärlek, som aldrig sviker. Det må vara dig nog att veta. Han tog hennes huvud mellan sina händer och kysste henne ömt på pannan.

Kapitel XII.

Ned till jorden igen

Hur länge vi stannade hos Atle kan jag icke säga, men tiden gick fort under angenäm samvaro och intressanta studier. Vi hade båda så mycket att lära av honom och han var lycklig att få leda vår undervisning. Gudrun var en mycket bildbar natur och inhämtade med största lätthet även de svåraste saker. Jag hade en trögare fattningsgåva och kunde ej med samma lätthet följa studierna. Ofta gjorde vi långa utfärder i den storslagna alpnatur, som omgav vår boning. Klimatet var ingalunda så strängt som det under motsvarande förhållande skulle varit på jorden, det var tvärtom ytterst angenämt, och väl förstår jag, att den stillhet och den rena luft, som var rådande, skulle underlätta Atles studier, särskilt hans observationer av himlakropparna.

Det väcker underliga minnen att se tillbaka på denna tid, minnen av vaknande, oklara känslor, som famlade sig fram. Jag hade egentligen aldrig vetat, vad en ömmare känsla var, ty den jag hade hyst för Ingegerd kunde icke få detta namn. Gudrun hade så plötsligt kommit i min väg, att jag icke hunnit reda mina intryck. Till en början tyckte jag nästan hon var litet besvärande med sin tvärsäkra tro på sin egen känsla för mig och sin sekellånga trohet mot sin ungdoms riddare. Jag hade ingen-ting annat att ge henne än min ånger över det lättsinniga övernod, åt vilket jag offrat hennes lycka. Men den dagliga samvaron under gemensamma studier med denna blida och ömma varelse väckte småningom till liv i mitt väsen något, som under föregående stormiga jordeliv aldrig fått tillfälle att spira.

Det var kärleken till ett annat väsen, för vilket jag längtade att få offra mig. Gudrun blev snart

den medelpunkt, omkring vilken alla mina tankar kretsade. Ännu bar jag den som min egen ljuva hemlighet, men hon kunde väl knappast undgå att märka den värme, som inträtt i mitt förhållande till henne, och hennes eget hjärta bävade av glädje däröver, det kunde jag å min sida känna. Den, som inte minst gladde sig åt vår ömsesidiga böjelse var gamle Atle, men även han sade ingenting. Och vad behövde väl i själva verket sägas. När två hjärtan finna varandra, är alla ord överflödiga.

Denna lyckliga period blev emellertid på ett oväntat sätt avbruten. Det kom bud från Erik, att jag skulle komma till honom; han ville äntligen tala med mig. Jag hade helst vägrat att komma, men Atle ansåg det vara min plikt att efterkomma hans önskan och så följde jag kallelsen. Jag trodde, jag snart kunde komma tillbaka igen, och denna tanke gjorde avskedet mindre svårt. Gudrun följde mig ett stycke till vägs, jag kysste henne till avsked och så skildes vi åt. Föga anande jag då, att jag inte skulle återse henne förrän på jordeplanet.

När jag trädde i Eriks hem, kom Ingegerd emot mig med förgråtna ögon och berättade, att Erik stod i begrepp att gå ifrån henne ned på jorden. Han hade redan stundtals gripits av den dvala, som föregår en ny inkarnation, men innan han helt domnade bort, ville han tala med mig.

(Den nye inkarnasjon blir stimulert og utløst ved at personen glider inn i sitt fokus i hukommelseslegemet eller erindringslegemet - og det vil sett ut fra det ytre plan se ut som vesenet går inn i en dvale slik det her fortelles. Gjennom dette legeme blir personen istand til å se sammenhengen og utviklingstråden i de 2-3 siste liv - og dette stimulerer enda mer lengselen etter åndelig vekst, som kun kan erfares gjennom inkarnasjoner på det såkalte fysiske plan. Mer om dette i Martinus kosmologi. R.Ø.anm.)

Jag följde henne in det rum, där Erik låg. Han var för tillfället vid full sans och det spred sig över hans matta drag ett vänligt småleende, när han kände igen mig.

-Jag har bett dig komma hit, för att säga dig några ord, innan jag går in i ett nytt jordeliv, började han. Jag har fått bud från ovan, att jag borde gå ned och detta bud har vunnit genklang i mitt bröst. Det är heller icke för tidigt. Jag har varit lat; allt för länge har jag gått här och njutit av det behagliga livet i denna sfär samman med den jag har kär. Det är ju nära sexhundra år sedan jag trampade jorden, skulle jag stanna här längre, känner jag att det skulle stäcka min växt. Det återstår mig därför ingenting annat än att gå dit budet kallar mig, okända öden till mötes. Jag är redo, och länge dröjer det ej, innan det band, som drar mig ned, är så hårt knutet, att jag inte längre kan meddela mig. Hav tack att du kom, innan det var för sent! Jag yttrade några uppmuntrande ord och bad honom vara vid gott mod.

Det är jag också, sade han, det är inte för själva inträdet i det nya livet, jag bävar (skjelver), det är för de öden, som där vänta mig. Jag är en svag och lättsinnig natur, som kanske lätt råkar på avvägar. Och så vet du Åke - sade han och fattade min hand - att vi ha ouppgjorda affärer med varandra. Jag känner på mig, att vi komma att råkas, att våra vägar komma att korsas under omständigheter, som måhända kunna bliva ledsamma nog, om vi inte båda gå ned med den fasta föresatsen att, vad än må ske, uppriktigt och trofast räcka varandra handen.

Du vet, hur det är; den omständigheten, att vi nu äro vänner, och icke tänka på något ägg (aggresjon) mot varandra, är icke någon borgen för att vi, när vi åter råkas där nere med materiens bindel för ögonen, och icke känna igen varandra, även där skola hålla tillsammans i vänskap och förtroende. Du vet att på samma plan, där vi gjort varandra ont, skola vi också sona för- och gott-göra våra handlingar, men då händer det så lätt, att vi i den omedvetna känslan av vår skuld - förhärda oss i stället för att räcka handen till försoning, det händer att vi misstänka en fiende i den, som är vår fordringsägare, och att gammalt groll (hat) bryter ut igen - i stället för att gamla sår borde läkas. Självt har jag ännu inte sonat den våldsbragd, jag begick, då jag brände din gård. Måtte jag kunna göra det på ett sätt, som befäster det goda förhållandet

mellan oss!

- Vad är din skuld emot min. Två gånger har jag tagit ditt liv, den första gången av hat, den andra gången av hämnd. Gud bevara mig för att ännu en gång göra dig något ont! Jag får bekänna, att jag icke ägnat förhållandet oss emellan någon särskild uppmärksamhet, men jag förstår nu, att du har rätt. Detta är en sak av största vikt. Fastän jag inte nu känner annat än de vänskapligaste känslor för dig, så kan jag tänka mig möjligheten av, att jordelivet för att pröva oss, ställer oss i sådana konflikter, att gammal bitterhet kan blossa upp igen. Gud give, att den inre samhörighetskänslan då må vara så stark, att den övervinner alla onda böjelser! Gud give, att jag i stället må bli i tillfälle att tjäna dig på ett eller annat sätt!

Ingegerd, som stod bredvid och hörde vårt samtal, tog bådars våra händer.

-Ja, sade hon, måtte också jag få vara med och göra, vad jag kan, för att underlätta er uppgörelse, i stället för att såsom förra gången vara ett tvistefrö mellan er. Det dröjer nog inte länge, innan också jag går ned. En inre maning därtill har jag redan känt, och då Erik är borta, har jag här ingen trevnad längre, jag måste gå ned för att söka upp honom.

Jag stannade hos Erik under den korta tid, han ännu hade kvar av sitt frihetsliv - dock, friheten var i själva verket redan till ända, ty nu greps han mer och mer av den dvala, som förebådar födelsen i köttet. (reinkarnasjon - kommer fra re-in-carno som betyr "tilbake til kjøttet" - på de høyere plan er ikke kroppen oppbygd av kjøtt - men av en lettere materie av fortettet lys. R.Ø.anm.) Till slut somnade han in och smälte bort. Han hade i nedstigande led passerat gränsen.

Hans bortgång och de varnande ord, han dessförinnan tillviskat mig, hade gripit mig djupt. Jag kände det som min plikt att i det liv, han nu börjat, stödja och tjäna honom så mycket i min förmåga stod, och jag anhöll hos min andliga ledare att få följa honom och födas under sådana förhållanden, att jag fick stå honom nära.

Jag fick bud att min anhållan var beviljad, och att jag borde hålla mig beredd. Jag hade tänkt att dessförinnan fara tillbaka till Atle och Gudrun och säga dem farväl, men jag hade misräknat mig. Dvalan grep mig nästan omedelbart och jag förmådde icke lämna det hem, där jag varit som gäst.

Det är en märkvärdig likhet mellan den metamorfos, som kallas födelse, och den, som kallas död. Båda föregås de vanligen av en sjukdom eller ett avtynande, som är mindre plågsamt i samma mån som anden nått en högre utveckling. Men är döden för jordmänniskan en skräck på grund av ovissheten om vad som väntar på andra sidan, så är födelsen i köttet knappast mindre oroväckande, ty även där går man till mötes provningar, om vilkas art man möjligen kan göra sig någon föreställning, men vilkas rätta innebörd man icke känner. Och dock är nedstigandet i materien i regel en fullkomligt frivillig handling. Det fordras därför icke så litet mod för att taga detta steg.

Abilard kom och satt hos mig i det sista. Han lovade framföra min hälsning till de båda kära, jag lämnat efter mig på högfjället.

XIII.

En övervunnen frestelse

För fjärde gången föddes jag i Sverige. Denna gång i en av våra större provinsstäder, där min fader var köpman. Det var så nära vår tid som på 1820-talet. Mitt namn var Birger. Närmare

vill jag inte ange vem jag var eller var jag levde.

Sedan jag genomgått katedralskolan och med nöd strävat mig igenom gymnasiet, skickades jag till Uppsala för att fortsätta mina studier. Min far ville att jag skulle studera till präst, men det gick dåligt med studierna. I stället drogs jag mer och mer in i ett yrande nöjesliv bland glada och lättsinniga kamrater. Jag hade just icke någon större begåvning, var varken sångare eller verssmidare, men jag var "en trevlig kamrat", som inte svek i dryckjom. Det var något godmodigt och oförargligt i mitt väsen och gärna var jag med om ett gott skämt; det var väl egentligen det kamraterna värderade.

I den studentkrets, jag tillhörde, gjorde jag bekantskap med en filosofie kandidat, som jag i denna berättelse vill kalla Georg. Han var en begåvad natur, mycket musikalisk, spelade, sjöng och komponerade och var på den grund en mycket omtyckt kamrat. Honom skulle det bli något av, han var dessutom av en förmögen släkt, hans far var en rik brukspatron från bergslagen. Vi hade sett varandra några gånger och jag kände mig från första stund särskilt dragen till honom, det kändes som hade vi varit gamla bekanta. Så var ju i själva verket också förhållandet, ty det var min forne broder och fordringsägare Erik, jag här mötte.

Sent en afton, då vi arm i arm vandrade hem från ett festligt gille på nationssalen började Georg med en underton av svärmod att tala om livets dunkla gåtor, som vi aldrig kom till någon lösning med.

- Hela tillvaron är ju ett enda stort frågetecken, sade han, vi vet ju varken varifrån vi kommer eller vart vi gå, ja inte ens vad som kommer att hända oss i morgon.

- Därför, låt oss leva i nuet och vara glada för den dag som är, invände jag.

- Ja, det är nog ingen annan råd och dock skulle jag ge mycket till för att få blicka in litet i framtiden och få en känning av vad som kommer att möta mig.

- Anser du dig mer än andra ha någon anledning att vilja utforska det kommande? Nyfikna kunna vi ju alla vara, men jag tror nog det är en vis anordning av försynen att hålla ett täckelse för våra kommande öden.

- Ja, kalla det nyfikenhet eller vad du vill, men det skulle dock intressera mig att veta vad det betyder, att det så ofta kommer över mig en beklämmande känsla av en olycka, som skall drabba mig.

- Då tycker jag, du särskilt borde vara tacksam för att slippa veta om den på förhand. Slå bort dessa tankar, de ha nog ingenting att betyda. Njut av livet medan du har det, drick och var glad, det är min filosofi.

- Ja, du tar livet lätt, lättare än jag tycker du borde göra det, om du verkligen ämnar bli präst. Han lade inte utan en viss skärpa en särskild tonvikt på det sista ordet. Jag blev med ens tyst och allvarsam. Det kom så oväntat, ännu hade ingen av kamraterna och ingen annan heller gjort mig några förebråelser för mitt Uppsalaliv. Att en teologie studerande tog livet lika lätt som de övriga fakulteternas alumner ansågs den tiden helt naturligt, ingen fäste sig därvid. Men dessa Georgs ord brände sig in i mitt sinne. Jag kände mig först litet tillbakasatt av hans förmyndareton, men svalde det beska pillret och sade efter en stund.

- Ja, vem vet vad det kan bli av mig gamla odåga. Jag läser på "dimmen" därför att farsgubben vill det. Och så länge jag gör som han vill, skickar han pengar; men jag känner honom, skulle jag sätta mig på tvären, blir det snart slut med apanaget.

- Du har således ingen inre kallelse att bli präst?

- Nej ... inre kallelse? Nej det har jag egentligen aldrig känt. Jag skulle långt hellre bli officer,

det har alltid lekt i hågen på mig, men...

-Vet du Birger, jag tycker du borde slunga prästkragen och ta epåletterna, då blev det något helt av dig. Skriv till gubben och säg att du vill sadla om.

-Ja det vore nog en bra vändning men... ja, jag skall fundera på saken.

Viskakade han till avsked och skildes åt.

Ett år därefter låg jag som gradpassare i Stockholm. Gubben hade brummat och hotat att indraga underhållet och göra mig arvlös, men min mor, som tyckte att uniformen skulle pryda släkten mera än prästkappan, lade sig ut för mig och jag fick min vilja fram. Det var emellertid med saknad jag skiljdes från det glada studentlivet och mina forna kamrater. Särskilt föll det sig tungt att skiljas från Georg, men hoppet att han efter av-lagd examen skulle slå sig ned i Stockholm, för att uteslutande ägna sig åt musikstudier, mildrade avskedets smärta. Han kom också snart efter och gick in vid musikaliska akademien för att ägna sig åt komposition. Vi träffades ofta och förde, mellan våra övningar och studier, vad man kallar ett trevligt ungarliv.

En dag kom Georg upp till mig och omtalade med glädje-strålande uppsyn, att han var förlovad med dottern till en högre ambetsman. Hon hette Gunhild och var naturligtvis förtjusande. De hade träffats på några baler och - så var det gjort.

Georg hade berättat om sin vänskap till mig och nu var jag inbjuden till hennes föräldrars på förlovningskalaset.

Med spänd nyfikenhet trädde jag in i den eleganta salongen och blev föreställd för kanslirådet och hans fru och... där kom hon. Ja, jag får bekänna att hon var söt. Men det var så underligt, det nästan klack till i mig, när jag såg henne. Det var som öppnades i mitt väsen ett fönster, genom vilket jag kunde blicka ut över ett vidsträckt vackert landskap, som liksom log emot mig - en underlig känsla, som försvann lika hastigt som den kom. Var det en instinktiv aning om, att jag här mötte en gammal vän? ty i själva verket var det Ingegerd, som dolde sig bakom Gunhilds vackra drag.

Jag tog hennes hand och lyckönskade henne till förlovningen.

-Ni är en nära vän till Georg, sade hon okonstlat, jag hoppas ni även vill vara det för mig.

Nu följde en rad av bjudningar inom släkten och på grund av min vänskap till Georg var jag med överallt och kom snart

på ganska förtrolig fot med Gunhild. Hon var i allmänhet litet blyg, men mig behandlade hon från första stund som en gammal vän, och jag kände mig snart så hemmastadd i kanslirådets salong, som om jag själv skulle bli måg i huset. Georg var idel solsken och lycksalighet. Han var också allas gunstling.

Bröllopet var överstökad och de unga två hade inflyttat i sin lilla smakfullt och nätt möblerade våning vid Regeringsgatan. Det var ett förtjusande hem, men det bästa av allt var dock värdinnan själv med sitt kvinnligt behagfulla och dock så enkla väsen och sin hjärtevinnande vänlighet. Ja, jag får bekänna, att jag knappast kunde tillbakahålla en känsla av avund över allt det goda, som fallit på Georgs lott, så mycket mera, som jag hade en hemlig förnimmelse av, att han inte fullt visste att uppskatta sin lycka.

Han levde mycket för sin musik och studerade flitigt, men förde i övrigt ett i mitt tycke något utåtvänt nöjesliv. Mången gång, då jag kom upp för att få tillbringa en angenäm afton i detta hem, där jag var en gärna sedd vardagsgäst, fann jag Gunhild ensam hemma. Georg var på en klubb, där det gjordes kammarmusik, eller i något sällskap, där han blivit ombedd att sjunga,

men dit Gunhild inte kände sig hågad att följa med. Jag kunde då för en stund slå mig ned och prata helt förtroligt med henne ensam, men gick därifrån med en viss beklämning, som jag inte gjorde mig möda att närmare analysera. Jag kände det bara, som borde jag förbehålla Georg att bättre uppskatta den klenod han ägde, men det blev aldrig sagt - varför skulle jag blanda mig i deras intima liv?

Georg var för övrigt en underlig människa, sammansatt av många olika element. Han var envis mera än viljestark, men på samma gång lätt lockad än av den ena än av den andra. Han ville gärna vara med ute i viften och även se glada gäster i sitt hem, men var dessemellan rätt tungsint. Han hade en stor fond av allvar och rättskänsla, men kunde stundom synnerligast i affärer vara dåraktigt lättsinnig. Det var konstnärstemperamentet, som med sina olika stämningar tryckte sin prägel på honom. Men hur han var, höll alla av honom och han hade ett slags privilegium att göra vad han behagade. En ömtålig punkt var alltid hans kompositioner. Å ena sidan var han mycket känslig för all kritik, å den andra trodde han icke riktigt själv på sin begåvning. Det var inom honom en ständig strid emellan självkänsla och misströstan, som verkade hämmande på hans arbetsförmåga. Ett faktum var också, att han aldrig fick något fullt färdigt.

Då de varit gifta ett år, kom det över honom en obetvinglig lust att resa ut till Dresden för att studera kontrapunkt för en berömd lärare vid därvarande konservatorium. Gunhild hade blivit mor och hennes lille gosse höll henne bunden vid hemmet. Hon kände för övrigt ingen lust att utbyta hemlivets lugn mot det oroliga, trasiga livet i ett utländskt pensionat. Så reste han ensam på hösten och skulle komma igen till jul.

Det var några veckor därefter. Jag hade inte på länge hört något om eller från Georg och gick därför upp till Gunhild för att spörja om nytt från Dresden. Hon kom själv och öppnade tamburdörren och blev så glad, när hon fick se mig, att jag kände mig helt varm om hjärtat. Jag fick till och med följa henne på tå in i sängkammaren och se den lille Kurt, som låg där så rosenkindad och sov med ena handen knuten över täcket.

-Ja, ni är lyckliga ni, sade jag, som ha allting så väl beställt. Eja var jag där.

Det kom ett vemodigt, nästan förpinat drag över Gunhuds ansikte, då hon svarade:

-Ingen lycka är fullkomlig.

-Er tänkte jag dock borde vara det.

-Birger, sade hon och lade sin hand på min skuldra, du har varit mig som en kär broder. Jag känner, att jag kan lita på dig, och därför vill jag få tala uppriktigt - jag har ingen annan att förtro mig till.

-Vad är det Gunhild? frågade jag i spänning.

-Kom, låt oss gå ut i förmaket, så att vi inte stör Kurt.

Hon bjöd mig sitta ned i en fåtölj och tog själv plats på en stol tätt bredvid mig.

-Det är kanske ingenting, fortsatte hon med lätt vibrerande stämma, och dock känns det så tungt. Jag är rädd - det stockade sig i halsen och hon måste svälja ett par gånger - jag är rädd, att jag inte för Georg kan vara vad han önskade och vad jag själv ville vara.

-Hur kan du komma på en så underlig tanke, så fullständigt ogrundad. Jag kan då bevittna, att han flera gånger talat om hur lycklig han är.

-Jag har svårt att tro det, då han kan gå därute ensam utan att längta hem, ja utan att ens skriva hem och fråga, hur vi ha det, hur det är med Kurt.

Stora tårar rullade utför kinderna och munnen fick ett uttryck av smärta.

-Har han inte gjort det?

-Nu är det tre veckor, sedan jag hade ett brev och det innehöll intet, som kunde tolkas som en saknad efter oss. Det handlade bara om hans egen person, hur han arbetade och roade sig därute. Sådant är mager kost för ett hungrande hjärta. Hon lutade huvudet mot min axel och snyftade högt.

-Ja, vi karlar är ena oförfärdiga egoister, svarade jag. Vi tänker bara på oss själva och har vi en rar liten hustru, som förljuvar livet för oss, så tycker vi bara det är, som det skall vara. Men Gunhild - jag strök henne lätt över håret - jag tror att du drar dina konsekvenser för långt, ty att Georg håller av dig lika mycket som förr, det kan jag försäkra dig. Det är bara hans vanliga tanklöshet, att han inte förstår, vad du går och längtar efter.

Det knäppte till i en dörr. En jungfru tittade in, men drog sig genast tillbaka och stängde dörren. Gunhild for upp, torkade sig i ögonen och gick ut och frågade vad hon ville. Jag kände mig litet generad av situationen och, när Gunhild kom tillbaka, tog jag min hatt och sade farväl. Hon såg på mig med en blick, som nästan tiggde om ömhet och sade med ett vekt tonfall:

-Kom snart igen. Jag är så förskräckligt ensam.

Jag gick gata upp och gata ned, medan stridiga känslor tumlade i mitt bröst. Ännu kände jag det varma huvudet mot min axel, och i tankarna smekte jag ömt det lena, mjuka håret. Vad var det som i så heta böljor välldes fram ur mitt inre. Var det bara den broderliga vänskap, jag alltid hyst för henne, eller var det...?

Men det måste bekämpas, jag får ej göra min vän olycklig... ja, kanske kunde det gälla oss alla tre. Jag har inte rätt att tränga mig in och stjäla en lycka, som aldrig varit mig ämnad. Och dock... kan jag väl med likgiltighet se hur hon lider, hur han försummar henne, hur de kanske bara drar olycka över varandra. Skall jag alldeles dra mig tillbaka, för att inte utsätta mig för en frestelse, som jag kanske inte har styrka att motstå, eller skall jag fortsätta mina besök, göra vad jag kan för att trösta och...? Så stridde tankarna i mitt huvud och känslorna i mitt bröst, det var ett kaos, som jag inte kunde reda. Klockan var över 12, när jag slutligen stannade utanför min port. Den natten låg jag länge vaken och drömde mig in ett lyckorike, dit endast jag och en till hittade vägen.

När jag följande morgon slog upp ögonen, stod aftonens lilla episod så livligt för mig, men en stämma inom mig väckte mig med tillropet: "du dåre! Är du genast färdig att sätta dig själv i högsätet? Inbillar du dig verkligen, att hon för dig hyser annat än en systers vänskap, och vill du så illa löna ett så vackert förtroende?"

Skamsen över att ens för ett ögonblick ha dröjt vid tanken på en handling, som skulle varit både henne och mig ovärdig, klädde jag mig och gick ut.

I trappan mötte jag brevbäraren, som räckte mig ett stort brev. Det var från min regementschef och innehöll en order, att jag den i december skulle inträda i tjänstgöring i chefsexpeditionen. Denna var förlagd i min fädernestad; jag skulle således resa hem inom en vecka, en fullkomlig omkastning i mina planer. Jag hade tänkt att hela vintern få stanna i Stockholm, där jag utfyllde min tid med rid- och språklektioner, och det nöjesliv, som huvudstaden hade att bjuda på. Min far hade blivit gammal och slö och nu mötte det inga svårigheter, att från hemmet få vad jag behövde för mitt uppehälle. Men detta brev strök ett streck över alla mina planer. Var det ödet, som ville hjälpa mig ur de frestelser, jag nyss gått och ruvat över? Det såg nästan så ut. Men innan jag reste, ville jag än en gång se Gunhild, jag måste ju få ta avsked av henne.

Det var kvällen före min avresa. Jag ringde på, jungfrun kom och öppnade.

-Är frun hemma?

-Ja, men jag tror inte hon kan ta emot löjtnanten, ty hon är illamående.

-Hälsa henne att jag bara ville säga farväl, ty jag lämnar Stockholm i morgon.

Hon försvann men återkom med en hälsning, att jag kunde stiga in i förmaket och vänta litet, så skulle frun strax komma.

Jag väntade länge. Slutligen kom hon ut, klädd i en ljusröd morgonrock med breda vita spetsar omkring hals och armar. Håret var löst uppfäst. Hon var mycket blek. Det var något genomskinligt i hela hennes väsen, som gav henne prägeln av en andevarelse mera än en människa i kött och blod. Aldrig hade jag sett henne så vacker.

-Förlåt mig Gunhild, jag förstår nu, att jag stört dig mera än jag bort. Men hur är det med dig, du är så blek.

-Det är nog ingen fara med mig, men jag har på sista tiden känt mig så trött, att jag beslöt att lägga mig.

-Och så kommer jag och...

-Ja, tack för att du kom. Jag har längtat efter dig, och när jag nu hörde att du skall lämna Stockholm, måste jag få träffa dig. Men vad är anledningen till din resa? Jag hoppas det bara blir på en kortare tid. Kom och sitt här, så få vi språka litet.

Jag redogjorde för anledningen till min resa och uttryckte min ledsnad över att behöva lämna Stockholm och det angenäma sällskap, som hennes och Georgs vänskap skänkte mig, men - tjänsten framför allt.

-Det blir mycket tomt efter dig, sade hon långsamt och med mycken tonvikt på orden.

-Vad skall det inte då bli för mig, men jag skall alltid i tacksamt minne bevara den vänskap, jag fått röna i detta hem och särskilt av dig Gunhild. Jag har icke haft lyckan att äga en syster, men du har varit mig både syster och vän. Du har tagit hand om mig och fostrat mig till människa. Ja, jag säger dig Gunhild, att hade inte..~.

Här avbröts min dumma mening av ett barnskrik från sängkammaren, och Gunhild försvann. Det dröjde en stund innan hon kom tillbaka.

-Kurt sover så oroligt. Jag vet inte vad det är med honom, jag är rädd att han får sin oro från mig.

-Har du någon särskild anledning till oro? frågade jag. Har du haft brev från Georg?

-Ja, i dag, då min oro var i sin största spänning, fick jag äntligen ett långt brev från honom.

-Nå?

-Jo, allt är gott och väl. Han arbetar och han njuter av musik. En hel vecka har han varit i Berlin och hört ett par stora konserter. Han tackar också för mitt senaste brev, men om tvenne föregående, som jag skrivit med en veckas mellantid, säger han ingenting. Antingen har han aldrig fått dem eller... hade de fallit ur hans minne, när han skrev.

- Säger han ingenting om att han längtar hem, att han räknar veckorna till jul?

-Nej, men han frågar efter Kurt och så undrar han, om jag vill att han snart skall komma tillbaka. Själv tycks han inte ha någon längtan efter mig - mig har han ju alltid - men han väntar att jag skall längta efter honom. Åh, Birger, om du visste hur det känns, att gå här och frysa och svälta och sedan hugnas med sådana smulor.

Hon hade talat sig varm och det lyste ur hennes ögon en eld, som jag inte kunde missförstå. Detta äkta utbrott av hennes känsla kom som ett befriande lösenord, det kastade ett bjärt sken

över min egen oklara känslöstämning, det vände mig på rätt köl igen.

-Gunhild, sade jag, du skall ha tack, att du så förtroendefullt öppnat ditt hjärta för mig. Det skall du inte behöva ångra. Jag förstår er båda. Georg lider av den vanliga manliga själv-iskheten att tänka för mycket på sig själv och för litet på den, som han borde bära på sina armar. Han älskar dig, som han alltid gjort, därom är intet tvivel, men han är så upptagen av allt det nya, som stormar in på honom där ute i det stora världsvimlet, att han liksom tappar ledningen av sig själv. Konstnär som han är, gripes han så starkt av ögonblickets impulser, att det, som ligger litet fjärran i tid och rum, för tillfället bleknar utan att därför i ringaste mån utplånas. Du skall få se hur glad han blir, när han kommer hem, att ha dig igen i sin omedelbara närhet. Det är alltid intrycket som griper honom. Tro mig, han är din så helt som någonsin, och när han väl är hemma igen, har du glömt all din oro. Men han skulle ha strykt, det skulle han, för att han är en så inpiskad egoist, och det har jag lust att ge honom.

-För Guds skull, Birger, inte ett ord till Georg eller till någon annan människa om vad jag har sagt. Kanske kommer jag själv att tala med honom om den saken.

-Var lugn Gunhild, du kan tryggt lita på mig. Men nu måste jag gå. Jag skall hem och packa för att resa med diligensen tidigt i morgon bittida. Jag känner det nästan som om jag blivit landsförvisad. Farväl! Tänk på mig någon gång och skriv då ned dina tankar.
Hon lade sina båda händer på mina axlar.

-Tack Birger för din vänskap och tack för vad du sagt, jag tror det har gjort mig gott. Jag skall pröva dina ord, när jag blir ensam med mig själv. Farväl! Glöm ej den, som räknar dig som sin bästa vän.

Jag tog hennes huvud mellan mina händer och kysste henne på pannan.

När jag kom ut på gatan, kände jag mig lätt och glad. Jag hade vunnit klarhet över mig själv och förvärvat en trofast vän för hela livet.

XIV.

En solstråle och ett moln

När jag kom hem, mötte mig underrättelsen att far var mycket sjuk, nästan döende. Det var en lunginflammation, som kommit så hastigt på, att jag icke hunnit få det brev, mamma dagen förut skrivit därom. Nu kom jag som efterskickad. Han låg i hög feber och kände ej igen mig. På natten blev det slut.

Detta vållade en omkastning av hela mitt liv. Jag var enda sonen. Det var en god och lönande affär, min far drivit, och det fanns ingen, som kunde fortsätta den för mammas och min räkning, om jag icke tog hand om den. Visserligen var jag icke uppfostrad till affärsman, men vi hade på kontoret två trogna och skickliga biträden, och med deras hjälp skulle det nog gå i de gamla hjulspåren. Om jag icke tog hand om affären, måste den nedläggas, och den var alltför givande för att bortkastas. Efter mycken tvekan beslöt jag mig för att upptaga min faders arbete. Det var en stor omstörtning i mina planer, men sedan mitt beslut var fattat, var jag lugn. I stället för att inträda i tjänstgöring vid regementet skrev jag min avskedsansökan. Begravningen var över och jag hade börjat sätta mig in i mina nya göromål. Det var stilla och tyst i hemmet och jag satt ofta till långt in på kvällarna på kontoret och arbetade tillsammans

med mina biträden, som bodde på var sin vindskammare och åt vid vårt bord. Allt artade sig bra, men någon glädje skänkte mig livet icke. Jag hade skrivit till Gunhild och underrättat henne om de förändringar, som inträtt och även fått ett vänligt men kort svar, som inte gav någon näring åt vare sig fantasi eller känsla. Hon nämnde, att Georg nu väntades hem om en vecka och det tog henne antagligen så, att hon knappast hade en tanke för något annat.

Från honom själv hade jag icke haft en rad, sedan kort efter hans ankomst till Dresden. Tanken på vilket idylliskt hem mina vänner hade och hur gott allt skulle bli mellan dem, bara han kom igen, väckte hos mig längtan att själv få bilda ett eget hem, ty som jag nu hade det, var jag visserligen fri från ekonomiska bekymmer, men förde ett mycket glädjefattigt liv.

Min mor var en praktisk och duglig husmor och skötte den inre ekonomin på ett mönstergillt sätt, men då vi om kvällarna möttes vid arbetslampan i förmaket, hon med sin stickstrumpa och jag med en tidning eller bok, hade vi inte mycket att säga varandra. Om jag undantar en och annan gammal kamrat från skolan, hade jag mycket få bekanta i staden och knappast någon vän. På regementet hade jag endast gjort ett enda möte och var därför mycket litet känd av mina före detta kamrater. Jag levde ett enstöringsliv med mina kontorsböcker och en och annan roman.

Men mor fick en ljus idé. Hon önskade ta en yngre flicka i huset dels som sällskap och dels som hjälp i hushållet. Jag tyckte, att det ju kunde bli ett avbrott i enformigheten, och så satte vi in en annons i stadens tidning. Den ena efter den andra av stadens borgardöttrar kom upp och erbjöd sin tjänst, men mor var grädden och ville inte bestämma sig. Det såg ut som om vi inte skulle få någon.

Det hade gått en fjorton dagar. Vi satt just vid frukostbordet, då det ringde på tamburklockan och jungfrun kom in och anmälde, att ännu en flicka kom och frågade, om den där platsen ännu var ledig. Jag kastade en nyfiken blick på den sökande, då hon gick genom salen in i förmaket. Hon var liten till växten, hade vackra, djupa ögon och såg för övrigt rätt bra ut. Sedan mor gått in för att tala med henne, kunde jag inte avhålla mig från att göra mig ett ärende dit in för att få tillfälle att se på henne litet närmare. Jag tog henne i hand och hälsade.

Hon såg på mig med sina stora drömmande ögon och blev med ens blossande röd. Det var som om hon känt igen mig, men jag visste mig inte ha sett henne förr. Hon fattade sig emellertid snart och hälsade otvunget och behagligt. Även på mor gjorde hon ett gott intryck och det blev överenskommet, att hon skulle få platsen. Hon hette Märta och var dotter till en lantbrukare, som ägde en mindre gård en mil från staden.

Så gick det till att jag åter mötte Gudrun.

Det var som om med henne en solstråle hade silat sig in i vårt hem och nu lekte över de mörknade mahognymöblerna och spelade i glaskronor och lampetter. Det blev med ens så ljust och varmt i den gammaldags kyliga och stela våningen.

En god fé hade med sitt trollspö rört inte bara vid möbler och bohag utan även vid mor och mig, ja, till och med vid de båda kontorsherrarna. Mamsell Märtas glada skratt och vänliga leenden hade stämt oss alla i dur. Särskilt kunde jag inte underlåta att lägga märke till, att hon ägnade mig rätt mycken uppmärksamhet. Hon lade stor omsorg på att mitt rum skulle vara fint och prydligt, att jag alltid hade rent linne i mina lådor och någon blommande krukväxt i fönstret. Jag trivdes nu bättre i hemmet, kom tidigare upp från kontoret och satt ofta om kvällarna och läste högt för damerna. Så gick vintern och det blev var.

Jag gjorde en affärsresa till Stockholm och besökte naturligtvis också mina vänner Georg och Gunhild. När jag kom, var bara Gunhild hemma. Hon mötte mig mycket vänligt, men jag märkte genast att den forna förtroligheten var borta. Hon berättade, att Georg arbetade på någon större komposition, men aldrig var nöjd med vad han gjorde utan ständigt ändrade och aldrig fick något färdigt. Detta gjorde honom tungsint. Av ett och annat yttrande förstod jag också, att det hade inträtt ekonomiska svårigheter, men jag ville inte vara ogrannlaga och frågade därför inte närmare om, hur det förhöll sig.

Medan vi språkade, kom Georg hem. Han var vid ett mycket dåligt humör, och den välkomsthälsning, han gav mig, var så kylig, att jag ovillkorligen drog mig litet tillbaka, undrande vad anledningen kunde vara till ett så snävt mottagande. Gunhild var tydligen litet besvärad av den obehagliga stämningen och gick in till Kurt. Det blev en stunds pinsam tystnad.

- Hur är det med dig Georg? frågade jag i så vänlig ton jag kunde anslå.

Han bet sig i läppen utan att svara.

- Säg mig uppriktigt som i forna dagar, vad är det som tynger dig?

Det sköt en mörk blixtnur ögat, när han svarade:

- Säg mig du, vad är meningen, ämnar du fortsätta dina besök här i huset "som i forna dagar", då jag var borta?

- Men Georg, vad menar du? Jag förstår dig inte. Är det verkligen din mening att insinuera att...

- Tror du inte jag vet, hur du gick här dag ut och dag in och tröstade - kantänka. Och sedan reste du huvudstupa, strax innan jag kom hem. Den nesan kunde du ha sparat mig.

- Vad är det för skamliga häntydningar, du kommer med? Mitt förhållande till din hustru är den renaste vänskap.

Den, som säger något annat, han ljuger.

I vår hetta hade vi inte observerat, att Gunhild åter kommit in i rummet. Hon stod vid dörren tyst och stilla och bara såg på oss. Vår träta tystnade, då vi blev varse henne.

- Att jag skulle behöva uppleva något sådant! sade hon slutligen med lugn och allvarlig röst. Georg, det är dig ovärdigt, att så behandla Birger - och mig.

Det var något så imponerande i hennes uppträdande att Georg alldeles föll ur sin roll. Han bara mumlade något om, att det i alla fall var obehagligt att få höra sådana saker om oss.

- Du borde stå höjd över den lumpenheten att lyssna till skvaller. Du är i botten en alltför redbar karaktär för att göra dig skyldig till en sådan låghet. Jag skulle inte kunna älska dig, som jag gör, om jag inte visste, att det endast är en överilning, som kommer dig att glömma dig så. Du har ett lätt antändligt sinne, och detta kan någon gång överrumpla din självbehärskning, men i själ och hjärta är du dock min Georg... som jag är din Gunhild.

Hennes röst hade veknat, och de sista orden kom som ett stilla vårregn efter ett häftigt åskväder.

- Låt mig nu se, att du är lika snar till godhet som till vrede. Hon räckte honom sin hand, som han dröjande fattade, och ledde honom, som man leder ett skamsat barn, fram till mig. Sedan fattade hon även min hand och sade med ett ljuvt småleende och en tår i ögonvrån:

- Låt oss tre vara vänner, vi kommer kanske att behöva varandra.

Jag är övertygad, att Georg likaväl som jag kände sig liten inför denna kvinna, som så värdigt och måttfullt dämpat den strid, som varit nära att uppflamma mellan oss.

Han räckte mig tyst sin hand, som jag med värme tryckte och så skildes vi försonade igen, dock utan att det kommit till något förtroende mellan oss.

På hemresan hade jag förkyllt mig och måste genast efter hemkomsten intaga sängen. Jag låg i hög feber. Doktorn befarade lunginflammation, men skulle komma igen senare på kvällen. Mamma gick oroligt ut och in, men Märta vek ej från min sida, hon satt och baddade mina bultande tinningar. Febern ökades, det dansade så många underliga fantasier i min hjärna. Jag tyckte, jag gick i skogen och spanade efter villebråd. "Se där är min vallkulla", hade jag ropat, "kom i min famn, jag vill bära dig i mina armar... akta dej för Erik, han är inte att lita på, han bär på din lock, men jag skall ta den ifrån honom, om jag också skall döda honom Nu har jag dig, du kvinnorövare... eld, eld. Det brinner, hela gården brinner!" Så låg jag och yrade.

- Ge mig litet vatten. Märta räckte mig glaset. Jag såg, att hon hade tårar i ögonen.

- Var inte ledsen, sade jag, det här går snart över. Hon vände huvudkudden.

- Tack, det var skönt.

Jag fick en stunds naturlig sömn. Doktorn kom, han lyssnade på ryggen. Hans farhågor besannades, det var lunginflammation.

Det blev en allvarsam kris. I en vecka svävade jag mellan liv och död, men livet segrade och febern släppte så småningom.

En natt, när jag vaknade, såg jag Märta ligga på knä bredvid sängen med huvudet mot sängkanten och händerna knäppta över täcket. Jag nådde henne med min hand och strök henne över håret. Hon for upp.

- Förlåt! Jag måste ha somnat. Var det något ni ville?

- Nej, jag ville bara stryka ert hår, det var så mjukt och varmt.

Hon tog min hand och kysste den.

- Märta, sade jag, ni skulle unna er någon vila. Nu är jag så återställd, att ingen behöver vaka över mig. Jag kan själv ta vattenglasen.

- Låt mig få stanna. Jag skall inte låta sömnen överraska mig, bara jag får sitta här.

Jag tog hennes hand och förde den till mina läppar.

Så hade vi funnit varandra vi, som från begynnelsen var ett.

XV.

Ett sammanträffande och en dröm

Vårt bröllop stod på hösten. Jag hade bjudit Georg och Gunhild, men de kunde icke komma. Gunhild skrev mycket vänligt och anförtrorde mig, att hon gick i väntans dagar och Georg höll på att lägga sista handen vid en komposition. Det var en vemodig underton i hennes brev. Jag försökte att mellan raderna läsa anledningen, men blev inte klok på den. Var det besvikenhet på livets lycka, eller var det ekonomiska bekymmer, eller var det bara en stämning av oro, så naturlig i hennes belägenhet?

Vi flyttade in i en egen liten våning, som jag lyckats hyra i huset bredvid. Mamma hade nog velat ha oss kvar, men hon hade aldrig kunnat finna sig i att helt lämna befälet åt en annan, och jag ville inte, att Märta skulle känna sig som främmande i sitt eget hus.

Nu följde några år av hel och rik lycka. Märta var förtjusande i sin ömma hängivenhet, hon gjorde vårt lilla hem så ljust och vackert. Vår enda sorg var, att vi icke ägde några barn. Men Märta var inte stark, och vår läkare sade, att det nog var lugnast, att hon ej behövde gå igenom en barnsäng.

Min affär gick i början bra. Jag hade lyckats träffa avtal med några större egendomar om att

övertaga hela deras gröda och gjorde en god vinst på att sälja den till en exportfirma i Stockholm. Kanske hade jag, efter allt mitt famlande på olika banor, slutligen kommit på min rätta plats. Men svårigheter uteblev ej; jag fick konkurrenter och mina avtal uppsades, missväxt minskade omsättningen och tiderna blev dåliga.

Vid ett tillfälle, då jag var i stor förlägenhet, skrev jag till Georg i ren affärsstil och frågade, om han ville acceptera en tre månaders växel på 5 000 kronor. Jag måste ha dem för att fullgöra en kontrakterad likvid, men kunde icke förrän tidigast om två månader vänta betalning från min affärsfirma i Stockholm. Han svarade, att han själv hade det mycket knappt, när hans far i följd av dåliga jämkonjunktioner varit nödsakad att minska hans underhåll. Han hade därför blivit tvungen att lägga åsido sina kompositioner, som inte inbringade något och i stället ägna sig åt musiklektioner, ~om dock gav ett magert bröd. "Men", tillade han, "det är ju inte pengar, du vill ha, bara mitt namn. Här är det, slit det med hälsan". Detta var, om jag undantar några obetydliga brev, den enda beröring jag haft med mina vänner sedan jag blev gift. Förfallodagen kom, jag inlöste växeln och återsände till Georg hans namn med tack för hjälpen.

Märtas vacklande hälsa vållade mig ständig oro. Hon blev alltmera tunn och genomskinlig, led av huvudvärk och sömnlöshet, måste föra en sträng diet och akta sig för varje ansträngning. Men hon var alltid i jämvikt, glad och lycklig och spred som förr solsken över vart hem och vårt liv. För att stärka hennes krafter hade läkaren föreslagit en badkur vid västkusten, och nu var vi sedan några dagar i Marstrand. Jag hade följt Märta dit och skulle stanna ett par veckor. Sedan skulle jag resa hem, men komma tillbaka och hämta henne.

Det var en solvarm förmiddag i början av juli. Vi promenerade längs hamnen. Ångbåten kom från Göteborg med nya badgäster. Vi stod vid landgången och mönstrade de nykomna. Då fick jag till min stora överraskning se Georg och Gunhild och deras två barn. Märta hade aldrig sett dem, det blev således en ny bekantskap för dem som för henne. Vi skildes, men överenskom att äta middag tillsammans på Alphyddan. Våra fruar blevo snart förtroliga med varandra, men Georg var till en början mycket inbunden. Det kändes, som om han ville draga sig undan mig, och jag ville inte vara påträngande. Vid kaffet berättade Gunhild att Georgs far låg mycket sjuk, och att det var föga hopp om hans vederfående, men att det nog kunde bli långvarigt. Jag uttryckte mitt beklagande, men det tycktes icke mycket beröra Georg. Han satt en stund tyst, sedan sade han, mer som för sig själv:

- Ja, går far bort, så flyttar vi väl på landet. Kanske är det lättare att vara brukspatron än musiker.

Gunhilds ansikte upplystes av ett flyktigt leende.

- Ja, och då skall ni komma och gästa oss. Inte sant Birger?

Det skulle göra Märta så gott, att få vistas någon tid i skogstrakt. Jag tror det skulle passa henne bättre än havsluften, den är så skarp för en sådan där liten bräcklig varelse.

- Tack, svarade Märta, jag är nog inte så klen, som jag ser ut. Det vore alltid kärt att få komma på ett kort besök, men länge vill jag inte vara ifrån Birger, och han är så bunden av sina affärer.

Vi språkade länge om gamla minnen, och jag lyckades slutligen få Georg riktigt upplivad. Han berättade gamla student-historier på ett mycket humoristiskt sätt och gnlade små visor emellanåt. När vi skildes åt, strålade Gunhilds vackra ansikte av en lycka, som jag inte sett

sedan kort efter hennes bröllop.

Dagen därpå kom ett telegram, som kallade Georg till sin fars dödsbädd. Gunhild ville följa, men han avböjde det, då resan med båda barnen skulle bli allt för besvärlig med skjuts flera mil uppe i bergslagen.

Hon och vi var sedan dagligen tillsammans och jag såg till min glädje att Märta och hon mer och mer närmade sig varandra och snart blev de bästa vänner. Gunhild anförtrodde oss nu, att Georg varit mycket förändrad, när han kom tillbaka från utlandet. Först förstod hon inte anledningen, misstänkte till och med att han förälskat sig i någon därute, men av ett och annat yttrande började hennes misstankar taga en annan riktning, och de fick sin bekräftelse vid det obehagliga uppträde, jag redan skildrat.

Efter det hade han emellertid blivit jämnare till lynnet och visat henne mycken ömhet. Men det vilade alltid över honom ett visst svårmod, som gjorde livet tungt för dem båda. Gunhild tillskrev det hans ständiga misslyckande i att åstadkomma någon komposition som kunde vinna erkännande. En gång hade han i La Croix' salong fått uppförd en violinkonsert, på vilken han nedlagt mycket arbete, men den som utförde violinpartiet hade icke haft den rätta uppfattningen av verket, och det upptogs mycket kyligt av kritiken. Detta nedslog hans mod, och då samtidigt hans far hade nödgats minska det underhåll han lämnade, blev Georg förtvivlad. Det var då, Gunhild hade förmått honom att börja ge sånglektioner, vilka inbringade inte så litet.

Det kom snart ett telegram att Georgs far var död, och ett par dagar senare ett brev med den nedslående underrättelsen, att det arv de väntat sig, icke kunde vara stort, då boet var mycket skuldsatt. Georgs mor hade dött för fem år sedan, och han var enda arvingen, men det kunde till och med bli fråga om, att han borde göra sig urarva, för att inte dragas med i en eventuell konkurs.

Gunhild beslöt genast att resa till begravningen och vara med om bouppteckningen för att själv göra sig ett begrepp om ställningen. Under vemodiga känslor stod vi kvar på kajen och viftade åt henne tills båten försvann bakom udden.

När vi senare på aftonen satt ute vid Tån och njöt av solnedgången, lutade sig Märta emot mig.

- Vet du Birger, jag har en underlig förnimmelse av att det kommer att hända våra vänner en olycka, och att vi måste hjälpa dem så mycket vi kan.

- Ja, det ser ju rätt hotande ut, om nu så skulle vara att boet är ruinerat. Det är underligt hur ödet kan omgestalta våra förhållanden. Vem kunde väl tro annat, än att Georg skulle bli en rik man, som helt finge ägna sig åt sin konst. När han sedan fick en lika god som begåvad ~ustru, så var ju hans lycka mänskligt att se, fullt betryggad. Och nu står han måhända inför ekonomisk ruin, och vad värre är - jag tror inte att han fullt uppskattar sin präktiga hustru. I alla fall tror jag, att hon håller mera av honom än han av henne... Men vad är det för aningar du har om en olycka?

- Jag hade i natt en så underlig dröm, som ännu står så tydlig för mig. Jag tyckte, att jag var uppe på ett högt berg där det bara fanns is och snö. Jag gick där alldeles ensam, men så fick jag se en gammal man med ett stort vitt skägg, han stod högt uppe på en klippa och vinkade åt mig. Jag klättrade upp så långt jag kunde, men så mötte mig en brant klippvägg, som stängde vägen. Då lutade han sig ned, fattade min hand och svängde mig upp så lätt som om jag varit en fjäder. Han tog mig vänligt i famn, kallade mig sin dotter och förde mig in i sin hydda. Där var varmt och skönt, men så överfullt på alla väggar och bord av underliga saker, som jag inte

kan beskriva. Det var, som om jag kommit in i en trollkarls bostad. Men han såg så god ut, och jag kände mig riktigt som hemma hos honom.

- Sade han ingenting till dig?

- Jo, jag minns mycket tydligt hans ord: "du skall säga Birger, att han skall hjälpa Georg, när det går illa för honom."

- Det var en underlig dröm. Sade han ingenting mera?

- Inget som jag nu kan minnas, men de där orden ha bränt sig in i mitt sinne. Strax därpå vaknade jag.

Märta hade ofta betydelsefulla drömmar. Många gånger hade vi lagt märke till hur de slog in. Jag blev därför inte så litet beklämd över denna förutsägelse. Vad skulle hända mina vänner och vad kunde jag göra för att hjälpa dem?

xv.

Brott och skräck

Det var året därpå det hände. Sedan våra fruar nu var bekanta, skrev de rätt ofta till varandra och vi hade sålunda fått del av händelsernas gång. Bouppteckningen visade visserligen icke ett så dåligt resultat, att en konkurs var nödvändig, men skulderna var stora och det fordrades mycken skicklighet och god hushållning för att hålla ihop affärerna och avveckla dem så, att var och en fick sin rätt. Georg hade emellertid beslutat sig för, att själv taga ledningen i sin hand, och för den skull hade de nu verkligen flyttat till sin länge eftertraktade bruksegendom i bergslagen. Men hur skulle han, den opraktiske musikern den i affärer så lättsinnige mannen, kunna gå iland med en sådan uppgift. Tog han Gunhild till sin förtrogna i alla sina företag, så kunde det möjligen lyckas, ty hon var klok, om hon också icke hade någon särskild erfarenhet, men det var knappast sannolikt, att han, förbehållsam och inbunden som han var, skulle dela sina bekymmer med henne.

En dag, det var på hösten 1869, kom ett telegram så lydande:

"Kom genast, hotel Rydberg, beder Gunhild."

Det var daterat Stockholm. De var således där som resande.

- Nu gäller det för dig att hjälpa, sade Märta, då jag tog farväl av henne. Måtte du äga kraft och förmåga att göra det. Något säger mig, att här står stora intressen på spel.

När jag steg av tåget vid Stockholms södra station, fick jag se Gunhild på perrongen. Hon stod där blek med spejande ögon.

- Nå guskelov att du kom! Här är inte en minut att förlora.

- Vad har då hänt, du darrar ju som ett asplöv.

- Därom få vi talas vid på vägen. Jag har en hyrvagn här utanför.

Och så berättade hon, att de kommit till Stockholm på söndag afton. Georg hade viktiga affärer att uträtta och hade tänkt resa ensam, men hon hade varit envis att få följa med och så blev det. På måndagen hade Georg endast sagt, att han till vad pris som helst måste skaffa 10000 kronor, annars var de förlorade, men, hade han tillagt, "det är ingen fara, jag skall nog klara mig." Och så hade han gått ut. Hela dagen hade hon suttit i en dödlig ångest inne på hotellrummet och väntat på honom. Timme efter timme gick, men han hördes inte av Slutligen vid åttatiden på kvällen trädde han in glad och belåten och sade, att allt var klarerat - hur, ville han ej tala om.

- På tisdagsmiddagen, fortsatte hon, kom en herre, som såg mycket obehaglig ut, upp på hotellet och frågade efter Georg. Jag var ensam inne och bad honom komma igen följande

morgon före klockan 9, så var han säkrast att träffa. "Jag ville gärna träffa honom i dag, jag väntar väl litet här utanför", svarade han och gick ut. Det kom över mig en obehaglig känsla, att här inte allt stod rätt till. Jag väntade själv att Georg skulle komma tillbaka, ty vi hade gjort upp att äta middag tillsammans, men även nu dröjde han. Jag gick ut i läsrummet för att se i en tidning. Den där karlen stod ännu i korridoren, som om han stått på vakt. Äntligen kom Georg, men omedelbart efter honom inträdde den där obehaglige mannen.

- Förlåt att jag besvärar, sade han hövligt, men jag har order från polismästaren att anmoda brukspatron att genast infinna sig i detektiva polisen.

Jag såg att Georg bleknade, men han svarade mycket lugnt:

"Jag är strax färdig att följa er, om ni vill vänta ett ögonblick därute". Han gick och Georg viskade i mitt öra: 'telegrafera genast till Birger, att han kommer hit med första tåg. Endast han kan hjälpa mig."

- Vad är det? frågade jag i den rysligaste ångest.

- Jag har begått en oförsiktighet, men det skall nog klara sig. Var bara lugn.

Mera fick jag inte veta, och så gick han med detektiven. Jag bad att få följa med, men polismannen vägrade. Sedan jag avsänt telegrammet, gick jag dock till detektivkontoret på Myntgatan och frågade efter min man. "Han är på förhör här inne", svarades. "Frun kan ju sitta ned så länge." Och där satt jag i en pinande ovisshet och oro. Slutligen kom han ut blek och upprörd.

- Jag är häktad, sade han, men skall undergå nytt förhör i morgon klockan 12. Till dess kan Birger vara här. Han skall rädda mig.

- Vad är det? Får jag då inte veta vad det är? ropade jag i förtvivlan, men fick inget svar. Han fördes bort mellan två konstaplar. Jag segnade ned på en stol. Man skaffade en droska och jag åkte hem till hotellet. O Gud, en sådan natt jag haft!

- Det är alltså i dag förhöret skall hållas? frågade jag.

- Ja, klockan 12.

- Hon är nu halv 12. Låt oss köra direkt till detektivkontoret. Och var nu lugn Gunhild. Jag säger som Georg: detta skall nog reda sig. Jag börjar förstå, hur det hänger ihop. för Då vi kom fram, anhöll jag om ett samtal med chefen detektiva polisen.

Nå, grosshandlaren kommer ju alldeles som han var efterskickad, då kan vi börja förhöret genast. För hit den häktade brukspatronen, sade han till en vaktnekt. Ett obehagligt kasus

- mycket obehagligt, tillade han i låg ton.

Det var ett ytterst pinsamt ögonblick, då vi möttes inför rättvisans skrank, men jag bemannade mig och antog en obesvärad uppsyn, då jag räckte Georg handen. Efter några formaliteter tog polismannen fram en växel, som han visade mig.

- Får jag fråga, har grosshandlaren skrivit denna accept?

- Javisst, svarade jag genast utan ett ögonblicks tvekan. Det är mitt namn och det står jag för.

Georg gav mig en blick, som jag aldrig skall glömma. Polis-mannen såg mycket förvånad ut.

- Jaså, är det verkligen så? Det var besynnerligt, ty det är inte likt er vanliga namnteckning.

- Hur känner ni min namnteckning, om jag får fråga?

- Polisen känner mycket, sade han med en viss självkänsla. Se här, tillade han och räckte fram ett brev från mig till det kontor, med vilket jag hade mina affärsförbindelser.

- Ja, det här har jag också skrivit, sade jag, men min namn-teckning kan ju vara litet olika.

- Ja, den tycks vara det, sade han med ett ironiskt småleende. I så fall är ju saken klarerad och får avskrivas. Det var ju så fall ett ledsamt misstag, som jag beklagar, men herrarna får medgiva, att det såg underligt ut.

Aldrig har jag sett tacksamhet kunna lysa ut ett par ögon sa som ur Gunhilds, då jag hjälpte

henne upp i vagnen, och aldrig har jag sett en så hel och uppriktig ånger, som den Georg lade i dagen, när vi sedan kom upp på hotellet.

Han hade haft en växel att inlösa, men satt allt så på sista stund, att han inte hann att ordna saken, kanske också haft svårt för det, och så tillgrep han den vansinniga utvägen, att skriva mitt namn som acceptant. Han hade alltid tänkt att skriva och tala om det för mig, och i alla händelser var han säker om att förfallodagen själv kunna inlösa förbindelsen, men hur förfalskningen blivit upptäckt, kunde han ej begripa. Därpå fick jag själv förklaring, då jag strax därefter gick upp på det kontor, dit mitt brev var adresserat. Firmans chef var nämligen även ledamot i bankstyrelsen och hade där kommit att få se växeln. Han tyckte att namnteckningen såg misstänkt ut och skickade efter ett av mina brev. Onekligen var ju också likheten mycket ringa, men Georg hade i sin vanliga obetänksamhet trott, att det nog inte var så viktigt, det skulle ingen upptäcka, huvudsaken var att det var ett solitt namn. Och så kom katastrofen. Georg hade i förhöret vidhållit, att namnet var äkta, allt i förhoppning, att jag skulle hinna anlända och rädda honom.

Men skräcken över vad han genomgått och vad han varit nära att drabbas av var så överväldigande, att han skakades av våldsamma frossbrytningar och måste intaga sängen. Det inställde sig en häftig feber, och han låg under nära en vecka farligt sjuk. Jag stannade hos dem tills krisen var över, och han började återfå krafterna.

När jag kom hem och berättade allt, som jag inte velat anförtro åt brev, tog Märta mig i famn och tackade mig så varmt, som om det varit henne själv jag hjälpt.

- Nu har du infriat min dröm, sade hon, och därmed tror jag att du gjort en viktigare handling än vi nu förstår.

- Ja, det är möjligt, svarade jag, men det är också något annat, som måste infrias, och det är växeln.

- Tror du inte, han kan göra det själv?

- Det är möjligt, men vi måste alltid vara beredda på motsatsen.

- Ja, så blir det nog någon utväg för den saken. Du skall få se att hjälpen kommer nog på ett eller annat sätt. Nu tänker jag, att den där gubben, jag drömde om, är lika glad som jag. Tack du min egen Birger!

XVII.

Solnedgång

Det var en fullständig revolution, denna händelse åstadkom i min väns hela tanke- och känsloliv. Den satte honom så att säga på rätt köl igen. Mot Gunhild blev han den ömmaste man, som sedan för henne hade det fullaste förtroende och alltid tog henne till råds i alla viktigare frågor. Mot mig var han en öppen-hjärtlig och god vän och hans tacksamhet var så stor, att jag formligen besvärades därav. I sina affärer blev han punktlig och ordentlig. Kort sagt - han blev som en omvänd hand. Det var den stora reella behållningen av det, som höll på att bli en förskräcklig olycka. Men den rent ekonomiska sidan av saken blev rätt bekymmersam. Hur säker han än ansåg sig vara, och hur stora ansträngningar han gjorde för att kunna infria sin växel, så lyckades det icke. Ryktet om vad som förefallit hade sipprat ut,

om också tidningarna icke hunnit få nys om saken, och hans kredit var alldeles slut. Jag var beredd därpå och hade planerat för saken genom att taga ytterligare en in-teckning i vår lilla fastighet, som jag efter några fåfånga försök slutligen lyckades placera mot hög ränta, och därmed inlöste jag växeln.

Georg var förtvivlad, men kunde ingenting göra. Hans affärs-ställning var nu så undergrävd, att han gärna ville sälja bruket för att åter slå sig ned som musiklärare i huvudstaden. Men det var inte lätt att finna en köpare, som kunde betala, vad som behövdes för att undvika konkurs. Och blev det konkurs och därav följande tvångsförsäljning, fick många lida rätt avsevärda förluster.

Så stod sakerna, då något år därefter det kom ett brev från Gunhild, att huvudbyggnaden på bruket brunnit ned till grunden. Det var på sensommaren. Hur elden uppkommit var ej uttrönt - antagligen någon spricka i skorstensstocken på vinden ty där började elden. Inom en kvart stod hela taket i lågor och kort därpå slog elden ut ur alla fönster i övre våningen. Det var inte att tänka på att rädda mera än sig själva och litet gång-kläder. Efter ett par timmar var hela den gamla ärevördiga byggnaden en glödande askhop, ur vilken de fallfärdiga skor-stensmurarna stack upp som hemska spöken.

Det var ett hjärtslitande brev, skrivet strax efter katastrofen. Nu var konkursen oundviklig. Våra vänner var fullständigt utblottade.

En morbror till Gunhild - hennes föräldrar var döda och hade icke efterlämnat något - räckte dem för tillfället en hjälpare hand, så att de kunde företaga flyttningen till Stockholm, och där hyra en liten anspråklös lägenhet på tre rum och kök. Kurt var nu 12 år, han fick dela rum med fadern och Gunilla, som var lo år, låg i samma rum som modern. Det tredje rummet var både matsal och lektionsrum, här var den förnämsta möbeln ett förhyrt piano, här skulle Georg giva spel- och sånglektioner. Konsten var bara att reda sig, tills han kommit i gång och fått några elever.

Jag gjorde vid denna tid rätt ofta affärsresor till Stockholm och besökte då alltid min gamla vänner. Det var gripande att se med vilket hjältemod, de bar sin svåra prövning. Särskilt var Gunhild beundransvärd. Hon, som var uppfödd i så mycken flärd och lyx, satt nu där som en fattig hustru, som själv måste göra alla sysslor inomhus, ty någon tjänare hade de icke råd att skaffa sig. Det skar i mig, när jag såg hur hon fick släpa, men hon bar sitt huvud högt och hade alltid ett småleende på läpparna och ett vänligt ord till alla.

- Du skall inte tro att jag är olycklig, Birger, sade hon en gång, då jag inte kunde undertrycka ett beklagande. Vi satt på tu man hand och språkade. - Jag har det lättare nu, än när jag gick där på det stora bruket med den gnagande känslan av, att vi inte kunde göra alla rätt. Att gården brann var kanske på det hela taget för oss en lycka, ty det gjorde slag i saken, och satte oss utanför allt det, som varit vår stora nöd. Gud vet hur länge vi annars försökt hålla ihop eländet och hur många som ytterligare kunnat bliva lidande på oss.

Jag tror jag aldrig känt mig så lätt om hjärtat, som när jag flyttade in i dessa tre rum och tack vare morbrors godhet fick skaffa ihop de här enkla möblerna. Nu skall det nog gå bra skall du få se. Georg är ju så skicklig i att undervisa, och nu har han fått ett så öppet och trevligt sätt med människor, som han aldrig hade förr, när han drömde om att bliva något stort. Och så är han så förhoppningsfull och vill göra allt för att få arbete. Han har ju redan på vår första annons fått ett par elever. Det är inte mycket - det drog en lätt slöja av vemod över hennes ansikte, och en tår glänste i ögonvrån - men det kommer nog flera.

Och det kom flera. Han fick snart så många elever, han kunde hinna med. Han var billig, och de mindre försigkomna sökte sig till honom. Även i violin hade han ett par elever. Han kunde traktera nästan vad instrument som helst. Dessutom komponerade han valser och sångstycken, och det bidrog litet till hans inkomster. Ett par år senare kunde de redan hyra sig en större bostad, och nu tyckte de riktigt de hade det gott.

Jag märker, att min berättelse mest kommit att röra sig om mina vänner Georg och Gunhild, men deras bana gick ju också mellan svåra bränningar, då vår egen flöt som en jämn och stilla ström.

Märta var alltid den värmande och livande solstrålen i vårt lilla hem, oaktat hon med varje år föll av och blev klenare. Hennes lemmar var så späda som en sextonårs flickas, och hennes hy blek och genomskinlig, men ögonen hade fortfarande den trolleska glans och den betagande ömhet, som från första stund fånglade mig. Vårt lilla hushåll - vi var fortfarande ensamma - upptog henne icke mycket, men den tid, jag var upptagen av mitt arbete, delade hon mellan omsorgen om min mor, som nu var mycket gammal och orkeslös, och läsning; hon tyckte mycket om legender och mystiska berättelser. Bulver var hennes käraste författare. Dessutom ägnade hon mycket intresse åt vården av stadens fattiga; hon var själen i en syförening, som hon stiftat för att skaffa kläder åt fattiga skolbarn. En kväll i veckan samlades den i tur och ordning hos någon av de deltagande, och när turen kom till oss, satt jag inne och läste högt för damerna.

Men den stilla lycka jag njöt kunde ej bli långvarig. Jag såg hur Märta småningom tynade bort och tänkte med bävan på den stund, då hon skulle lämna mig. Själv hade hon nog också en förkänning av, att hon inte kunde ha långt igen och lät ibland undfalla sig en antydning om, att det skulle bli svårt att skiljas från mig. Men ingalunda var hon rädd för att dö, snarare tror jag den tanken för henne hade något lockande, och i sina drömmar var hon ofta en gäst i det land, som ligger på andra sidan. Hon kunde ibland vakna med så tydlig förnimmelse av att hon sett och talat med väsen i sida vita kläder och med en strålande gloria om sitt ansikte, att hon hört någon himmelsk musik eller lustvandrat i en trakt av så underbar skönhet, att den inte kunde tillhöra jorden. Då var hennes anlete som förklarar, och de goda ögonen lyste av en överjordisk glans.

Sista sommaren hon levde, hade vi icke vågat företaga någon resa till västkusten, som vi annars ofta brukade, utan hade hyrt en liten lantgård inte långt från staden. Där på den mot väster vettande öppna verandan med utsikt över en lång dalgång satt vi vanligen om aftnarna och betraktade solnedgången. Hon njöt så obeskrivligt av skyarnas färgspel och den varma glöd, som göts över landskapet, när solen sjönk.

- Så vackert kan det vara att dö, sade hon en gång, att läggas på en purpurbrämad molnbädd och föras bort, långt bort, dit intet mänskligt öga kan tränga.

- Tänker du åter på att lämna mig? frågade jag.

- Det oundvikliga måste ske. Min lilla roll här på jorden är utspelad, det känner jag allt för väl, men där uppe väntar mig ett nytt liv med nya uppgifter; och min största, min gladaste skall bliva att vaka över dig och vänta och längta efter den stund då jag får hämta dig hem till mig.

- Ja, den som blott kunde ha någon förnimmelse av dig, men jag är ej lika känslig som du, jag varken hör eller ser. Jag blir förfärligt ensam.

- Det skall du inte bli. Jag skall tala om för dig, att jag haft en ganska stark förkänsla av hur det kommer att bli för dig, när jag är borta.

- Nå vad har du sett eller förnummit? Jag har en mycket stor tillit till dina aningar, de ha så ofta slagit in.

- Det finns en, som du håller mycket av, hon skall komma hit och göra livet ljusst för dig.

- Menar du Gunhild?

- Ja, vem annars?

- Hur kan du tänka något sådant. Hon är ju bunden, men även om hon vore fri, skulle jag varken vilja eller kunna sätta ifråga något sådant. I detta fall har jag ingen tilltro till dina förnimmelser.

- Och dock säger jag dig, Birger, jag har två särskilda gånger sett henne gå omkring här i vårt hem. Första gången såg jag henne stå lutad över dig, där du satt vid ditt skrivbord, hon höll sin hand på din axel och såg så lycklig ut. Andra gången såg jag henne gå ensam i salen och vattna blommorna, då såg håret litet gråsprängt ut, vilket jag tolkar så, att det var en bild av henne i framtiden.

- Jag tror dig ändå inte. Men säg mig, du kände väl smärta vid dessa förnimmelser?

- Nej, jag kände det bara gott. Jag fick ett intryck av, att hon gjorde hemmet ljusst för dig. Jag har ju alltid hållit så mycket av Gunhild, men när jag sista gången såg henne så där, kände jag att hon var så god, att jag inte kunde låta bli att gå emot henne och ta henne i famn. Hon stod så verklig för mig, att det inte föll mig in annat än att det var hon själv livs levande. Men synen försvann, och jag stod där ensam och sträckte mina armar mot tomma luften.

- Så underlig du är med dina syner, men som sagt, i detta fall har du nog sett fel, och jag är nästan ledsen för, att du talat om det för mig.

- Jag har verkligen själv tvekat om jag borde göra det, men jag har ju aldrig haft en hemlig tanke för dig, hur kan du då begära, att jag skulle tala med det, som rörde dig så nära. Och så hade jag också en avsikt därmed - jag ville bedja dig taga vård om Gunhild, om hon skulle behöva det.

- Och det skulle inte smärta dig, om... nej, jag vill inte tala om en sådan orimlighet.

- Den tanken smärtar mig icke nu, och då är jag viss om, att den ännu mindre skall göra det sedan.

Det dröjde inte länge, innan hon lades på den sjukbädd, varifrån hon inte mera skulle uppstå. Hon tynade sakta bort utan plågor, utan något särskilt organiskt lidande. Det var som om oljan på lampan vore slut, och därför måste den slockna.

Jag satt vid hennes sida så ofta jag kunde, höll hennes lilla genomskinliga hand och såg in i de kära underbara ögonen, som blev mera strålande ju mera livet vek undan.

- I natt har jag drömt så vackert, sade hon en av de sista dagarna.

- Var du redan däruppe? frågade jag.

- Nej, det var nog på jorden, tror jag. Jag tyckte att jag gick vall i skogen med kor och får. Och solen sken så varmt och humlor och flugor surrade och skällkons klocka klingade och fårens små bjällror ringde och jag själv gick och blåste på lur för att locka dem med, ty det led mot kvällen och vi skulle hem. Men när jag kom till en glänta i skogen, mötte jag en ung rid-dare. Han var så vacker med spelande blå ögon. Håret var kortklippt i pannan, men föll i ljusa lockar på båda sidor om ansiktet. På huvudet hade han en svart sammetsbrett, med en vit fjäder i och... ja, hur han för övrigt var klädd, vet jag ej, ty jag såg bara på ansiktet - det vackra ansiktet. När han fick se mig, log han och bredde ut båda armarna.

- Här, sade han, slipper ingen fram, som inte ger skatt.
- Jag har ingenting att ge, sade jag och jag kände hur jag rodnade ända upp till hårfästet.
- Då måste du ge dig själv, sade han och tog mig i famn och kysste mig så hårt, att jag vaknade.
- Jaså, du är ute på äventyr med så fina herrar, sade jag skämtande.
- Ja, så fina herrar'... Vet du vem det var?
- Nej!
- Det stod alldeles klart för mig, när jag vaknade. Det var du. Det var hennes sista dröm. Två dagar därefter var hon borta.

XVIII.

Aftonrodnad

Vad här jag väl att säga om det liv, som nu för mig var så tomt, så grått och värdelöst. Jag skötte min affär, jag satt på mitt kontor, jag gjorde små resor - det gick nästan mekaniskt - men... solen hade gått ned, det var kallt och mörkt och ödsligt omkring mig. Min mor dog året efter Märta, men sista året var hon så slö, att hon stundom knappt kände igen mig. Det blev dock tomt efter henne, hon hade varit så god mot både Märta och mig.

Jag stod nu alldeles ensam. Den tanke, Märta en gång hade framkallat, rann mig ibland i hågen, men den bara pinade mig. Aldrig - aldrig skulle den bli verklighet.

Så gick ett år. Då kom ett telegram:

"Georg dog i natt. Kom, beder
Gunhild"

Är det möjligt? Unga karlen! Jag hade inte hört att han varit sjuk. Samma afton reste jag med nattåget till Stockholm.

Där låg han med ett drag av frid över de bleka dragen, den kära, prövade vännen. Han hade kämpat ut. En hjärtförslamning hade stannat blodomloppet, och livet hade flytt. Det hade gått så fort; han hade jämrat sig på natten och velat stiga upp, men fallit tillbaka i sängen, och så var det slut.

Gunhild stod lamslagen av sorg och kunde knappast få fram mer än enstaka ord. Det var något stelnat i hennes ansikte, som nästan skrämde mig. Barnen satt gråtande i en vrå. Det var en sorglig syn, när jag trädde in i det lilla hemmet. Jag fattade Gunhilds hand och såg henne trofast in i ögonen.

- Du kära vän! Har döden varit hård mot dig, så har den varit så mycket skonsammare mot honom där, då den tog honom så milt, så varsamt, utan sjukdom, utan plågor - låt oss inte glömma det.

- Ja... ja... men det är så svårt att förstå, att han kunde... aj! det gör så ont här.

Hon tog sig för bröstet, sedan slog hon båda armarna omkring min hals och föll i en häftig gråt. Förut hade hon icke fått fram en tår, men nu löstes banden och hon fick gråta ut. Jag stannade i Stockholm och ordnade begravningen. Men när jag skulle resa hem, slog mig

tanken: vad skall dessa människor leva av? Georg hade ju försörjt familjen med sina lektioner. Gunhild hade skött hushållet och hemmet och hade icke kunnat bidra till deras utkomst. Nu stod hon där med två tomma händer. Jag lämnade henne en mindre summa för den närmaste framtiden och lovade att snart återkomma för att försöka ordna något för henne.

Ensam stod hon och ensam stod jag, det är då lätt att förstå, hur det var möjligt att Märtas vision ändock till sist blev en verklighet. Hon kom med sina barn för att förestå mitt hus, men blev inom kort min hustru. Jag skall inte dröja vid de inre strider, det kostade mig, att komma till klarhet med mig själv, innan jag tog detta steg. Det var ju naturligt, att det dagliga intima umgänget mellan oss, som alltid hållit så mycket av varandra, småningom skulle leda till tanken på en förening, och jag tror att denna tanke tidigt vaknade hos oss båda, men det var som om vi båda kämpade emot och ingen ville säga det förlösande ordet. Det behövde heller inte sägas; vi läste varandras tankar, och en dag, då stämningen blev henne övermäktig, räckte Gunhild armarna emot mig, jag tog henne intill mig - hon var min.

Åter log lyckan emot mig, och jag var glad i känslan av att även Gunhild var lycklig. Men länge skulle vi icke få njuta av denna glädje. Bekymmer och sjukdom lade sin tunga hand över oss. Jag hade de senaste åren haft att kämpa med stora ekonomiska svårigheter, men alltid i sista stund funnit någon utväg och sålunda hållit mig uppe. Affären hade så småningom gått ned, den var ej längre så givande som förr. Jag hade måst avskeda ett av mina biträden och skötte numera nästan allting själv. Så kom en svår kris, och jag såg ingen annan utväg än konkurs. Jag kände det hårt, mest för Gunhilds skull, om ho ännu en gång skulle behöva gå igenom en så tung provning, men det fanns inget val.

Jag hade gjort de mest energiska ansträngningar för att hålla mig uppe, men förgäves. Min kredit var slut, nu måste det tunga slaget drabba oss. Gunhild var under denna kris långt mera själsstark och förhoppningsfull än jag. Hon höll ännu modet uppe. Och hon blev också den räddande ängeln.

En dag då jag dyster och nedstämd satt vid min pulpet på kontoret, kom hon in strålande glad med ett rekommenderat brev i handen.

- Räddade! utropade hon och räckte mig brevet. Det var från Gunhilds morbror och innehöll inte mindre än 10.000 kronor och dessutom de allra vänligaste uttalanden om min person.

(husk at dette beløpet den gang nok tilsvarede nærmere en million i dag. R.Ø.anm.)

Gunhild bekände nu, att hon skrivit till sin morbror och berättat hela historien om Georgs lättsinniga förfarande med växeln, och hur jag trätt emellan och räddat honom. Vi hade ömsesidigt lovat varandra, att denna historia icke för någon skulle få omtalas, men efter en liten strid med sina betänkligheter hade hon, utan att därom nämna ett ord till mig, givit morbrodern del av alltsammans och tillika omtalat vår kritiska belägenhet. Detta hade gripit gubben så, att han, som var mycket rik och inte hade några närmare arvingar än Gunhild och en kusin till henne, nu sände detta belopp som avräkning på det arv Gunhild en dag hade att vänta.

Så var vi åter räddade. Och detta hade hon gjort, min räktiga hustru, som alltid stod stark, hur motgångens stormar an rasade, hur tung hon än själv kände provningens börda på sina axlar. Nu var hon särskilt glad och lycklig, att hon på detta sätt kunnat återgälda vad hon ansåg som en gammal skuld.

Åter gick en tid under jämförelsevis lugna yttre förhållanden och med den trygga, husliga lycka, som är byggd på ömsesidig tillgivenhet och förtroende, men nu kom sjukdomen. Jag

hade känt en viss tyngd i underlivet, men inte fäst mig så mycket därvid, då den till en början inte synnerligen besvärade mig, småningom inträdde vissa oroande symtom, som föranledde mig att söka läkare. Jag undergick en grundlig undersökning som gav vid handen att det var en kräftknöl, (svulst) som redan ganska stor. Jag hade att välja mellan en operation med tvivelaktig utgång och en sjukdom, om vars utgång det icke rådde något tvivel, men som kunde draga långt ut och tills vidare icke skulle hindra mig i mitt arbete.

Gunhild blev djupt bedrövad och vågade icke giva mig något råd, hon som annars alltid visste, vad hon ville och var snar att råda. Men när jag själv valde det senare alternativet, såg jag att det drog en ljusning över hennes ansikte.

- Så får jag dock behålla dig ännu en tid och vårda dig så gott jag kan, sade hon. Tack för att du inte satte mig inför den förfärliga utsikten att kanske mista dig redan nu!

Jag var nu en dödsdömd man. Hur lång tid jag hade kvar, kunde ingen säga mig - det kunde gå fort men det kunde också dröja länge. Det är underligt vad vissheten om en snarlig död kan lamslå en människa, som dock ännu har krafter i behåll. Så stor är kärleken till livet, att vissheten om dess förlust fräter inte bara på livet självt, utan också på mod och arbetslust. Och dock måste jag ju säga mig, att mången, som var friskare än jag, skulle komma att dö före mig; men denne hade icke den pinande visshet, att slutet nalkades.

Veckorna blev till månader under den obehagliga förnimmelsen av att den fiende till livet, som jag bar inom mig, alltjämt tilltog i storlek och tyngd. Jag kunde snart inte gå och röra mig utan den största svårighet och slutligen måste jag intaga sängen.

Jag kan inte tänka tillbaka på denna tid, utan att med innerligaste tacksamhet minnas den ömma omvårdnad, Gunhild ägnade mig. Hon var outröttlig i sina vänliga omsorger, och inte nog med att hon vårdade min sjuka kropp, hon var ännu mera min andliga läkare. Med sin fasta tro på en fortsättning hinsides, var det hon som uppehöll mitt mod, när det många gånger var nära att svikta under den dubbla bördan av lidande och dödsvisshet.

Fastän jag vet, att hon var nära att digna av trötthet och sorg, kunde hon vid mitt sjukläger bäras av en friskhet och förtröstan, som kom mig att glömma plågor och maktlöshet. Hon var den alltid spända fjäder, som uppehöll mitt sjunkande livsmod. Och hennes barn - varför har jag inte mera talat om dem? - de var så obeskrivligt ömma mot mig. Kurt var nu 18 år och gick i högsta klassen, en präktig pojke, som hade ärvt sin mors vackra, uttrycksfulla ögon, men själv ført med sig till livet ett för alla lidande varelser ömmande hjärta. Gunilla var 16 år, en blond och blid liten flicka, som smög sig på tå in i allas hjärtan. Hur ofta kom hon icke med friska blommor och lade dem på täcket.

En afton, när det led mot slutet, satt Gunhild som vanligt vid sidan av sängen och sydde.

Plötsligt såg hon sig förvånad omkring.

- Vad var det, vännen min? frågade jag.

Det var så besynnerligt, svarade hon, jag tyckte alldeles Märta skymtade förbi. Det var som om hon kommit från salen, hon stannade ett ögonblick vid sängen och så försvann hon. Såg du henne inte?

- Nej, jag har ju aldrig några förnimmelser av det slaget - som hon själv så ofta hade. Hon har väl kommit för att hämta mig.

- Det var så underligt, jag fick en så stark förnimmelse av att det var hon.

- Sade hon något?

- Nej, men hon gjorde en rörelse med handen, som om hon hälsat på mig, och så kände jag det, som om hon velat tacka mig.

- Det ville hon nog, och det vill jag också.

Jag räckte henne min avmagrade hand, som hon smekande tog mellan sina båda.

- Ja, Birger, när vi träffas en gång däruppe, så skall mycket klarna, som här förefallit dunkelt. Du skall hälsa dem båda, som gått före oss. Säg Georg, att jag aldrig glömt honom, om jag också med glädje och tacksamhet ser tillbaka på de år, jag fått stå vid din sida. Många gånger har jag undrat över, att jag från första stund vi råkades, kunde hålla av dig som om vi varit gamla vänner, och att jag på samma gång kunde giva mitt hjärta ta så helt åt Georg. Livet är fullt av gåtor, men en gång får de nog sin lösning.

Hennes ord dog bort, de hördes som uttalade på avstånd, jag fick en underlig känsla av, att någonting brast inom mig. Det gick runt för mina ögon. Jag föll i vanmakt. Några ryckningar och det var slut.

Kapitel XIX.

Epilog

Den första förnimmelse jag hade, efter att ha passerat gränsen, var de dämpade tonerna av en fiol. Jag låg i en dvala, jag kände mig så fullkomligt maktlös, att jag inte ens förmådde öppna ögonen, men det var en behaglig känsla av tröfthet, sådan som man känner vid tillfrisknandet från en svår sjukdom, då krisen är över. Och tonerna från fiolen vaggade mig till ro. Jag somnade.

När jag vaknade, kände jag mig mycket förbryllad. Jag låg i ett stort, vackert rum med höga fönster. Solen sken in genom de tunna gardinerna och kastade ljusknippen på den motsatta väggen. Det hängde ett porträtt över soffan där jag låg. Det var ju mitt eget porträtt - besynnerligt. Jag hade inte en aning om var jag befann mig eller vad som försiggått med mig. Jag trodde mig vara utsatt för en synvilla.

När jag legat så en stund och undrat vad detta trolleri skulle betyda, öppnades sakta en dörr och in trädde en ljus och luftig gestalt, en riktig uppenbarelse. Jag tyckte jag kände igen de där dragen... Var det inte... Jo visst, det var ju Märta, min egen Märta.

Hon sträckte sina armar emot mig, böjde sig ned och kysste mig.

- Välkommen, du älskade, sade hon. Jag har låtit dig sova så länge som möjligt, men jag har suttit i rummet bredvid och lyssnat, och när jag hörde att du rörde på dig, kunde jag förstå, att du var vaken.

- Men var är jag, och var är Gunhild, som vakat så troget över mig? Har du nu övertagit vården om mig?

- Nu har du lämnat Gunhild och jorden och nu är du i mitt hem, som också skall bliva ditt... om du har lust, tillade hon med ett leende.

- Är jag således död nu, menar du?

- Ja, de kallar det så på jorden och tror att det är något så förfärligt hemskt och mörkt och överkligt. Men nu ser du hur lätt det är att dö, och hur man också kan...

-Vad kan man, menar du?

-Vinna på bytet.

Hon rodnade ända upp till hårfästet.

- Ja, det var inte mig själv jag menade, tillade hon, utan det andra här i vår värld. Se hur vackert jag bor, känn vad rosorna doftar genom det öppna fönstret, hör på fågelsången ute i parken. Du skall tro, här är gott att vara.

Åter hördes de dämpade tonerna av en fiol, som spelade adagio i pianissimo.

- Vem är det, som spelar så vackert? frågade jag. Jag tyckte jag hörde det nyss i drömmen också.

- Det är Georg, svarade hon. Vi var nere och hämtade dig och han hade sin fiol med sig för att spela en sömnvisa för dig sade han. Han sitter här ute i parken och brinner av otålig att få komma in och hälsa dig välkommen. Känner du stark nog att tala med honom nu, eller vill du vila ännu stund.

- Bed honom komma. Jag längtar att få träffa honom. Märta ropade på honom genom fönstret. Han kom inrusan så jublande glad, att hon måste tysta honom.

- Du måste vara stilla, sade hon. Birger är ännu myc svag och behöver ro. Hälsa bara sakta och gå sedan ut igen fortsätt att spela för honom.

Han gjorde en grimas, som när man tystar på ett barn, smög sig fram till soffan, fattade min hand och såg mig in i ögonen.

- Välkommen! Välkommen! Jag trodde du aldrig skulle dö... så som jag gått och väntat på dig!

- Tack broder! var det enda jag orkade säga. Sedan föll ögonen ihop och jag somnade in igen. När jag vaknade på nytt, hade jag nog sovit ganska länge, men nu var jag också fullt återställd. Jag kunde genast resa mig och började se mig omkring.

Det var verkligen en förtjusande plats jag kommit till. Rummet hade tre fönster, två vette ut till en stor park med lummiga träd och gröna gräsmattor mellan slingrande sandgångar, det tredje lämnade en vidsträckt utsikt över den kringliggande nejden. I förgrunden syntes en smal dalgång med branta sidosluttningar, där bortom vidgade sig landskapet. En sjö låg och blänkte i solskenet och långt i fjärran reste sig blånande berg med snö på toppen.

- Vad här är vackert, sade jag till Märta, som just kom in, medan jag stod och beundrade utsikten.

- Ja, det är en härlig trakt, vi bor uti. Men nu skall du också se hur trevligt vi har det inomhus.

- Vilka bor här mer än då?

- Egentligen har jag bott här alldeles ensam i väntan på dig, du kära, men jag har ofta haft gäster hos mig, och för närvarande har jag, utom Georg, också en annan gammal bekant till dig, som kommit från en högre sfär för att hälsa dig välkommen, vår käre vän Abilard.

- Abilard... Abilard? Namnet är mig så bekant men...

- När du får se honom, skall säkert minnet vakna om allt vad han varit för dig. Kom nu.

Hon förde mig först till ett stort sällskapsrum, bekvämt möblerat och konstnärligt smyckat med en bred fris i ljusa, glada färger samt ett par vackra marmorstatyetter. Mitt på golvet stod en stor palmväxt och i ett utbyggt fönster fanns en myckenhet av blommande växter. Sedan kom vi till ett mindre rum. Vid det breda fönstret, som för tillfället var uppskjutet, stod ett stort skrivbord med en hop vackra saker på, bland annat en förtjusande statyett av brons, en ung, nordisk kvinna med en lampa i sin upplyftade hand, som om hon sökte något.

- Den här elektriska lampan är en gåva från Abilard till dig -

- ty detta är ditt arbetsrum. Han har själv beställt den av en konstnär. Det är vallpigan, som är ute och letar efter sin riddare, säger han.

- Den liknar ju dig, sade jag.

- Ja, vallpigan, det är nog jag det, och riddaren, det är du...

- minns du den historien?

- Underliga minnen dyker upp, men de är så dunkla, så överkliga.

- Vi få nog senare tillfälle att kollationera dem, men nu måste vi uppsöka Abilard, som med otålighet väntar dig. Jag tror han sitter i biblioteket.

Vi passerade en stor hall, som med tre valvbågar var öppen mot parken, och kom sedan in i ett högt åttkantigt tornrum som var klätt med bokhyllor från golv till tak. Här satt Abilard så försänkt i läsning av en stor foliant, att han inte genast märkte vårt inträde. Jag hade därför ett ögonblicks tillfälle att betrakta honom, och det var nog för att väcka till liv så många minnen och känslor av tacksamhet, att jag ovillkorligen kastade mig för hans fötter och sträckte armarna mot honom.

- Min älskade, gamle lärare! utropade jag.

- Nå, har jag dig äntligen här min son. Han tog mitt huvud mellan sina händer och kysste mig på pannan. Välsignad för att du troget fyllt din plikt och tåligt burit jordelivets besvärligheter. Nu kom också Georg in. Han tog mig i famn och tacade mig för vad jag hade gjort för honom och även för min ömhet mot Gunhild.

- Har du inte känt någon bitterhet mot henne eller mig før att vi till slut dock förenade våra öden?

- Icke den ringaste. Du hade en gammal rätt till henne och hon en ouppfylld plikt mot dig, därför skulle ni mötas och även bli så förenade som man kan på jordeplanet, men min är hon i alla fall, lika visst som du icke lär avstå från företrädesrätten att tillhöra Märta. De jordiska banden är av tillfällig art - men de andliga banden består.

Vi språkade nu länge tillsammans om gamla minnen och därvid föll ett klart ljus över mycket, som förefallit mig dunkelt.

- Men säg mig, Abilard, frågade jag, varför skulle Georg behöva genomgå så mycket svårare prövningar än jag, han var dock från begynnelsen icke på långt när så grym och hård jag.

- Du skall komma ihåg, att han icke varit inkarnerad, sedan han var harpolekaren Erik vid kung Waldemars hov. Under tiden har du genomgått en sträng skola som soldat i Carl den 12.'s här. Där fick du tillfälle att avslipa den råhet, som lådda vid ditt väsen, och även lida dig fri från mycket, som låg och tyngde de på din själ.

Därför blev din sista jordevandring jämförelsevis lätt. Ett viktigt moment i ditt senare liv var din sista sjukdom, den har varit dig till stor välsignelse. Det är underbart hur ett tåligt buret kroppsligt lidande har förmåga att rentvå (rense) inte bara det astrala höljet, som vi här gå och stå i, utan även själva karaktären från de fläckar, som vi genom tidigare ogärningar besudlat oss med. Man skulle tycka att dessa rent fysiska plågor ingenting kunna ha att göra med det mera andliga i vårt väsen, och dock är det så. Så intimt är ande, själ och kropp under ett jordeliv sammanspunna, att de vibrationer av lust och olust, som nå det grövsta av våra höljen, sedan omsättas till andliga värden, som upptagas av vårt väsens innersta kärna.

- Jag frågade efter Sigyn och gamle Ulf, och Abilard berättade, att de åter varit nere på jorden, något före min senaste inkarnation. De hade levat i Norge, där han varit en duktig sjökaptan och hon hans dotter. Båda hade fått slita ont. Särskilt hade han haft ett hårt liv. Slutligen, efter ett svårt skeppsbrott, kom han hem med ett avslaget ben och med bruten hälsa. Hon vårdade

sedan sin far, och försörjde honom och sig själv genom att, manhaftig och käck som hon var själv deltaga i storsjöfisket. Efter slutad jordevandring, hade de kommit tillbaka med andliga skatter av tålmod, undergivenhet och förtröstan och var nu mycket lyckliga.

Georg, som länge suttit tyst, inföll:

- Ja, allt var bra, om jag bara hade min Gunhild - min Ingegerd - här, men hon går ännu där nere och dras med oblida förhållanden.
- Hon har dock sina barn, som håller av henne och gör livet ljusst för henne, sade Märta, kom ihåg att hon behövs för dem.
- Men det blir trångt för henne i ekonomiskt hänseende, sade jag, ty vad jag lämnade efter mig räcker inte långt.

- Var lugn, sade Märta, jag har sett varsel om att hennes morbror, förrän någon anar, får gå hem, och då får hon ärva hans förmögenhet.

- Hur har du sett det? frågade Abilard.

- Jag var nyligen hos honom en natt, när han sov, och då såg jag ett ljusstecken över hans hjässa, och det betyder befrielse. Det har jag sett vid många olika tillfällen för olika personer, och det har alltid slagit in. Redan under jordelivet lärde jag mig se och förstå detta tecken.

- Ja, jag har så många gånger fått bekräftelse på vad du sett eller drömt, sade jag. Du har en underbar förmåga. Många gånger har jag undrat över varför många fått denna gåva.

- Det är nog inte bara en gåva, svarade hon. Som för andra färdigheter, fordras det övning och arbete och framför allt kunskap. Jag fick gå i en god skola hos fader Atle på fjället, minns du honom? Han var en fullständig magiker av det goda slaget, han var en brunn av vishet att ösa ur, och jag öste flitigt under den korta tid, jag var hos honom, ty jag hade en brinnande håg för mysticism. Han ledde också mina övningar, han gav mig uppgifter att lösa, prov att utföra, han var den bästa lärare, jag kunde önska mig. Därigenom har jag blivit känslig för naturens dolda krafter och uttrycksmedel; men vad kan jag emot gamle Atle. Han är en rikt utrustad man och hemmastadd i alla konster och vetenskaper.

- Har du träffat honom, sedan du senast var på jorden.

- Ja, han var den, som tog emot mig, när jag lämnade Och den första tiden stannade jag hos honom, men hans snöfält blev mig snart litet ödsliga, jag längtade till en fagrare natur. Han gav mig då denna bostad, som han på förhand låtit uppföra för min räkning, medan han nog kunde förstå jag ville ha ett eget hem, där jag kunde få ta emot dig.

- Har han, som sitter fördjupad i sina böcker och sina laborationer, låtit uppföra detta hus, sade du?

Ja, han har så rika möjligheter till allting och förbindelser av så många olika slag, att jag vet inte vad han inte skulle kunna åstadkomma. Det här huset var hans älsklingstanke, han har själv gjort det första utkastet till planordningen och till och med övervakat uppförandet, ehuru han bor ganska långt ifrån, men han har så lätt att färdas; han bara vill, och så far han av (drar han avsted), så att man ser inte skymten av honom.

- Ja, han tillhör egentligen en högre sfär, sade Abilard - och med den följer en viss rörlighet, som inte tillhör de lägre sfärerna, men han har förälskat sig i sin alptrakt och det observatorium han där inrett åt sig; han är därför mera bofast där i sitt rätta hem. Dessutom har han en makt över naturens krafter, som han förvärvat genom träget arbete och djupgående studier.

- Men sitter han då alltid ensam och studerar? frågade jag.

- Nej, ingalunda. Först och främst är han långa tider uppe i sin rätta sfär och ännu högre och tar undervisning av dem, som vet mera, och för det andra har han ofta lärjungar hos sig, som njuter av hans undervisning. Ja, det är inte ovanligt att lärda män från högre sfärer vallfärda till Atle, för att höra hans mening om någon svårlöst fråga.

- Om han skulle gå ned på jorden igen, blev han säkert en stor vetenskapsman, inföll Georg.

- Ja, mera än så, svarade Abilard, han blev, vad människorna skulle kalla, en undergörare, men jag tänker, han brådskar (skynder seg) inte med det steget. Hans tid är ännu icke kommen.

- Nej, men den är kanske inte så avlägsen som ni tro, sade Märta, ty till mig sade han, sist vi råkades, att han med stort intresse följer den andliga rörelse, som börjat gry på jorden.(mer om dette lenger ned etter avslutningsordet)

Den har stora vanskligheter att övervinna, sade han, men den skall vinna seger, ty den har sanningens inneboende kraft. Och när den vuxit sig så stark, att den något kan utträta för att skingra det materialistiska mörkret, då är min timme slagen, då måste också jag och många andra, som står oändligt högt över mig, gå ned för att, var i sin stad, hjälpa människorna i den nöd, de dragit över sig. Jag bävar (gruer) för den stunden, men jag glädes, att jag befunnits värdig, att vara en ringa stridsman för det ljus, som flödar ned över oss från den stora Anden, som danat Alltet och med sin kärlek drar oss upp till sin ljusa himmel."

Så ungefär föll hans ord, jag skall aldrig glömma dem, och hur hans anlete sken som förklarar, när han höjde sina knäppta händer och tillade:

"Fader! Se i nåd till din ringa tjänare och förläna mig kraft att vandra din väg, om den också skulle bli törnbeströdd."

avslutningsord

boken beskriver altså på en gripande måte hvordan våre skjebner henger sammen, og hvordan mennesker som "tilfeldig kommer inn" i våre liv, er gamle kjente, som i den grad de påfører oss ubehaglig skjebne- vi skal tilgi. Dette ut fra forståelse av at vi alle er på vei - som enda ufullkomne vesener, og det tar sin tid å lære å elske ut fra MEDFØLELSE. Eksempler på slike av fortiden "skjebne-bestemte møter", er forelskelser som fører mennesker sammen i forhold og evt (midlertidige) ekteskapitel Det samme er de av fortiden bestemte hendelser; de barn som evt. kommer ut av dette. Ofte har de tatt på seg oppgaven å inkarnere i ufredlige forhold for å bringe foreldrene karmisk sammen, der de skal lære noe helt sentralt av hverandre - og særlig da GJENSIDIG TILGIVELSE.

Selv om boken slik den er diktet, ikke direkte kan "bevises som sann" - så taler den sterkt til mine følelser, fornemmelser og øvrige forskning på dette åndelige område - som værende sann og tatt ut fra virkeligheten. Les boken som helhet selv - den koster neppe mer enn en hundrelapp i Sverige om den fortsatt kan skaffes.

Boken har isbn 91 85990 507 og var av det 3.opplaget - det 7.tusen - utgitt i 1984 av LIVSKRAFT, torsgatan 61, s-11337 stockholm. Tlf. (i -84) var 08 311002. Googlesøk på boken [her](#) for svensk utg. og [HER](#) for den danske

ANBEFALES - tilsvarende for [alle av OSCAR BUSCH's bøker](#)!! Se nederst her under.

[ljubok av denna ovan i mp3](#)

[link til annen bok \(om karmaloven i praksis\) av samme forfatter på utdrag her](#) | (her i [txt.format](#) - da ikke alle nettbrett f.eks. klarer rtf-formatet direkte)

(utdrag fra SÅDD OCH SKÖRD)og [lydbok av denne på](#) svensk)

og

http://galactic.no/rune/oscarbusch_saddOchSkord2.txt

[DE STORA UNDRÉN - \(BREV TILL MIN DOTTERDOTTER\)](#)

[AV OSCAR BUSCH \(från 1913\)](#) pdf-format ([alt link](#))

[LANDET HINSIDES SKILDRINGAR FRÅN ASTRALVÄRLDEN](#)

[AF "ÆNOR" - MED FÖRORD AF OSCAR BUSCH](#)

[STOCKHOLM 1910. LITTERATURFÖLAGET. O.L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI](#)

[Translated book from Landet Hinsides \(The Land Beyond\)- descriptions from astral world- book taken down ca 1908 through "Ænor" /Oscar Busch | same in pdf](#)

[_doc-format | samme i pdf](#)

[Oscar Busch bok fra 1888: "Genom Dolda Verldar"- om livet på andre siden og eksempler på overganger dit \(pdf\)](#)